

Ο Πόθος

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β
ΚΕΙΜΕΝΟΣ 1998
ΔΙΑΝΕΜΕΤΑΙ ΔΩΡΕΑΝ **21**

ΣΕ ΑΥΤΟ ΤΟ ΤΕΥΧΟΣ

2

Μειωροπνευγικό θεατίο
Ηταν, ή Αρντάν / TV Victim /
Συνέντευξη με ένα 16χρονο αγόρι

4

News
Ιερέας με AIDS αναστατώνει την
Κύπρο / Τέλος στο Clause 28; / Σε
ακούει!

**Ιαλάρ: ο νέος
Μισοίωνας;**

8

**Πταν ο Μέγας
Αλέξανδρος οδεύει;**
Our editor investigates...

10

ACT UP!
Τρία σύμβολα αφηγούνται
Fuck aids!
Απο-ζένηση / Αγαπώ το αγόρι μου

14

Πότερ Πον
Το αγόρι που δε μεγάλωσε ποτέ
**Ρεμπέικο και
ομοφυλοφιλία**

16

«Δεν έχει σημασία»
Ένα morality του E.M. Forster

18

Κόκκινος Θάνατος
Μια παράσταση βασισμένη σε
κείμενα του Edgar Allan Poe
Κακποροσόν
Απαγευματικό φως / Play? Fun /
Παιδικές ακρότητες / Θεωρία γυμνού
Taxi zum Klo

20

Τι κρίμα που είναι πόρνη
... και βάλτα στα gay μπουρδέλα
του Amsterdam

Hardcore
Η φωτογραφία του Stephen Gorkii

24

Είναι τα 80's!
Αγγελίες & Μηνύματα
Επικοινωνία

head on

opoth@ilga.org

η νέα μας διεύθυνση κάνει τα πάντα

ή ταν...

Νέα περίοδος. Αλλά πόσο ανανεωμένοι είμαστε εμείς; Πόσο αλλαγμένη είναι η κοινωνία μας; Έχουμε να πούμε κάτι και τι; Τι παρά πάνω από όσα έχουν ήδη ειπωθεί; Πόσο μπορούμε να παρέμβουμε σε όσα συμβαίνουν; Ή θα περιοριστούμε στην «ερμηνεία των πραγμάτων»; Πόσο συμμετοχοί και πόσο αμέτοχοι είμαστε σ' όλα αυτά;

Αλλά και πόσο «αγγίζει» ο λόγος μας; Ποιοι νοιάζονται στο κάτω κάτω για την «ερμηνεία»; Μήπως εντέλει μεγαλύτερη σημασία δεν έχει παρά το να ζεις τα πράγματα;

Ερωτηματικά, αδιέξοδα, ανασφάλειες... Ο προβληματισμός έντονος για όσα συμβαίνουν και όσα θα έπρεπε να συμβούν, για όσα κάναμε, για όσα θα έπρεπε να έχουμε κάνει και για όσα πρέπει και μπορούμε ακόμη να κάνουμε.

Να το πούμε κρίση αυτογνωσίας; Να μιλήσουμε για αναζήτηση στόχων; Ή, ακόμη πιο πέρα, για λόγους ύπαρξης; Όλα αυτά και ίσως πολλά πέρα από αυτά.

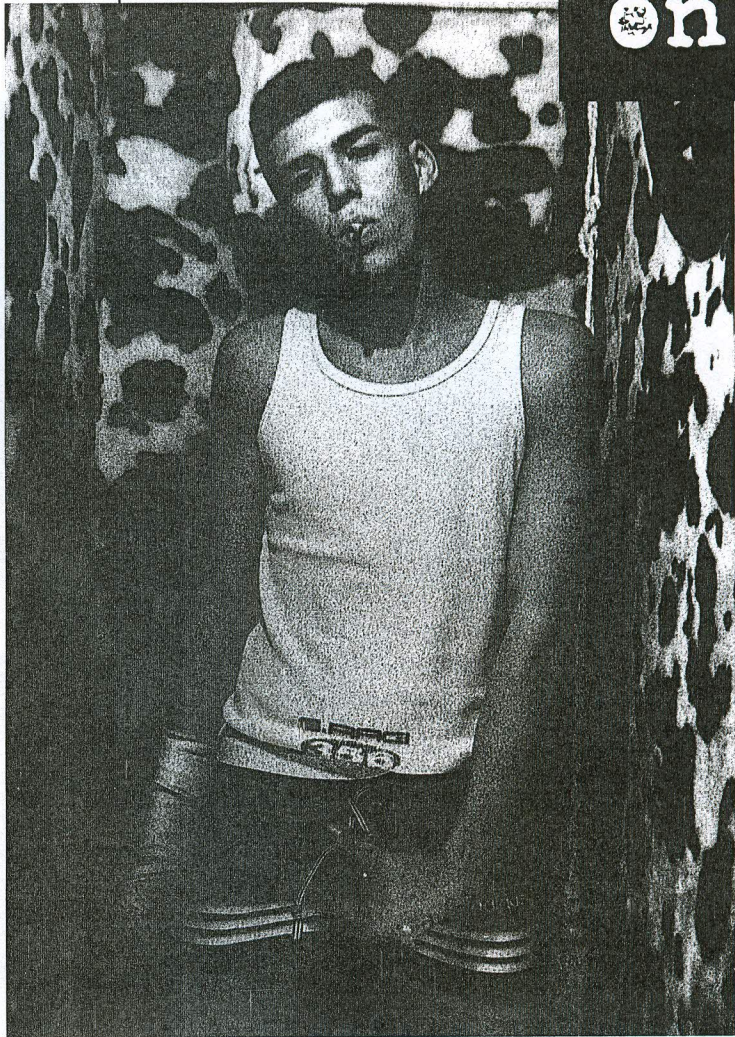
Όπως και να 'χει, τα πράγματα ακολουθούν το δρόμο τους, οι κοινωνικές αντιλήψεις και τα ατομικά ήθη αλλάζουν ή φαίνονται να αλλάζουν με ή χωρίς τη δική μας παρέμβαση. Η ομοφυλοφιλία ως θέμα άλλοτε «πουλάει» κι άλλοτε όχι. Τα «ροζ σκάνδαλα» ανά την επικράτεια με τις «πιπεράτες» λεπτομέρειες ερεθίζουν τη φαντασία καταπιεσμένων, ανέρραστων και κουτσομπόληδων, «γεμίζουν» τα τηλεοπτικά παράθυρα και τον τηλεοπτικό χρόνο και αυξάνουν την τηλεθέαση. Όταν, όμως, έχουμε να κάνουμε με καταγιοισμό τέτοιων «ειδήσεων» (sic), τι κάνει τότε η μέση ελληνική οικογένεια σε μια ύστατη προσπάθεια να «ξορκίσει» το «κακό» που τα κανάλια επιμένουν να «μπάζουν» στο «άμεμπτο» οπιτικό της; Απλώς το... προσηπερνάει!

Αλλά το πρόβλημα παραμένει. Με τον αποκλεισμό λ.χ. του σταθμού ενημέρωσης και φιλοξενίας ασθενών και φορέων του AIDS στην περιοχή Αμπελοκήπων Θεσσαλονίκης με απορριμματοφόρα του δήμου - μήπως δεν είναι και τόσο τυχαίος ο συμβολισμός;! - και επικεφαλής τον ίδιο το δήμαρχο. Και «ο χορός... καλά κρατεί»!

Το να βιώνεις αυτήν την πραγματικότητα απαιτεί και κάνει θεμιτή κάθε δυνατή μορφή παρέμβασης. Να συμμετέχεις κρίνοντας έστω ή επικρίνοντας, σχολιάζοντας ή ερμηνεύοντας τα πράγματα. Εξάλλου ο λόγος είναι δράση. Και ο λόγος μας είναι η αλήθεια μας και γι' αυτό και η δύναμή μας.

Ομάδα Πρωτοβουλίας Ομοφυλόφιλων Θεσσαλονίκης - Ο.Π.Ο.Θ.

...ή Αρντάν

on

Smells like teen spirit

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΑ ΣΤΟ
ΜΑΒΙ ΣΑΚΙ
P.81
...ενα γ' διαν το γιο
...μαζί με τον πατέρα
...την φίλη του... Ο πατέρας
...απο ενδιέφερε ε' μου για το γιο του
...χωρίς να τον φίλων τον... Ο ένας
...έχει και τον άλλον... Αγαπάει
...ο ένας τον άλλον... παλιό
...αμενότητα χωρίς... φρεσκοπλιγμένη
...Ο Αρδάνος είναι... έχει μιλάει
...αυ στο πατέρα του... είναι
...αυ, ο πατέρας του... και έτσι
...έχει... αμενότητα... είναι
...στα χρόνια... αμενότητα... γανεί
...και... απάντα... στο ομοφυλό
...παλιό του... Ο ένας... ο Αρδάνος
...δεν είχε... το... νι...
...στο πατέρα του... Ο ένας...
...βέβαια... η...
...αντιφάσκαν... οι...
...Ο ένας... οι...
...αυτός...
...ε' γι...
...Συνέντευξη με... (16/9)

ΜΕΤΕΩΡΟΛΟΓΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ

The Alternative Gay Party

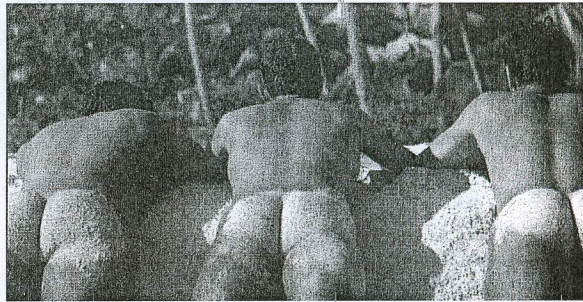
Την Πέμπτη 17 Δεκέμβρη, η Ο.Π.Ο.Θ. και "ο Πόθος", κλείνοντας έναν κύκλο 10 χρόνων δραστηριοτήτων, διοργανώνουν δύο παράλληλες εκδηλώσεις στο club Ahududu: Τη βιντεοπροβολή της ταινίας "Stonewall" του Nigel Finch — που αναφέρεται στα γεγονότα που συνέβησαν στο gay bar "Stonewall" της Νέας Υόρκης το 1968. Η ταινία είναι αγγλικής παραγωγής με γαλλικούς υπότιτλους (απαραίτητη προϋπόθεση για την παρακολούθηση της ταινίας η γνώση λίγων αγγλικών ή γαλλικών). Θα προβληθεί και η ελληνική ταινία μικρού μήκους του Χρήστου Δήμου που αναφέρεται στη ζωή της τραβεστί "Tender". Οι βιντεοπροβολές αρχίζουν στις 9 το βράδυ και μετά τη λήξη τους, γύρω στις 11, ξεκινά το Alternative Gay Party του Πόθου — με ένα αφιέρωμα στη θεά Divine, αλλά και στους Dereche Mode. Κατά τη διάρκεια του πάρτι, θα προβάλονται, από το βίντεο, κλιπς του Fashion TV "F.Hommes". Αλλά κι η Γρηγορέλλα θα είναι εκεί, σε βίντεο, στη "Μπαλάντα της Απαρτης Αδερφής" — ώρα πέντε το πρωί, τοποθεσία: πάρκο".

(Σημ.: Υπάρχει περιορισμένος αριθμός θέσεων για την παρακολούθηση της ταινίας.)

Digital Queer. Η ψηφιακή τηλεόραση φέρνει την επανάσταση, λένε πολλοί. Το ζήτημα πάντως είναι αν θα φέρει κοντά τους ανθρώπους ή αν θα τους απομακρύνει περισσότερο. Το σίγουρο είναι ότι με τον ερχομό της θα φέρει πάρα πολλά εξειδικευμένα κανάλια, πολλά από τα οποία θα προσφέρονται ελεύθερα και όχι με πληρωμή καλύπτοντας αρκετά από τα ενδιαφέροντα των τηλεθεατών. Ήδη εκπέμπουν πολλά μουσικά κανάλια, βάζοντας σε δεινή θέση το MTV — το οποίο προσαρμόζει την πολιτική του, δημιουργώντας εθνικά κανάλια. Εκπέμπουν ακόμα κανάλια για τον πολιτισμό, όπως το Arte, στο οποίο είδαμε το καλοκαίρι, στο αφιέρωμα με τίτλο "Le Monde Selon Gay" την ταινία "Stonewall" — που όλοι γνωρίζουμε σε τι αναφέρεται. Εκπέμπουν ακόμα κανάλια για τη μόδα, όπως το Fashion L' Original για τη γυναικεία μόδα και το F.Hommes για την ανδρική μόδα, που εκπέμπει από το τέλος του καλοκαιριού. Σε επιδείξεις με μορφή βιντεοκλίπ και κοσμητική μουσική επένδυση, μόδι-στρι όπως ο Gucci, ο Gaullier και άλλοι τα δίνουν όλα. Στην πασαρέλα παρελαύνουν τα ωραιότερα ανδρικά μοντέλα. Ίσως το πρώτο gay κανάλι που εξέπεμψε... Έπονται και άλλα.

PARTY TIME AT AHUDUDU

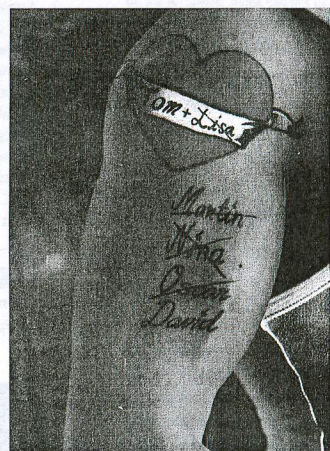
4-6 Δεκεμβρίου • Strip Show > 10 Δεκεμβρίου • Ελληνική βραδιά > 17 Δεκεμβρίου • The Alternative Gay Party > 22 Δεκεμβρίου • Black Diamonds > 23 Δεκεμβρίου • Ροκ πάρτι > 25 Δεκεμβρίου • Christmas Stuff Transformation > 1 Ιανουαρίου • Πρωτοχρονιάτικο πάρτι

Το καλοκαίρι πέρασε και αρκετοί από εμάς αναπολούμε στιγμές σαν κι αυτές της φωτογραφίας, που ζήσαμε σε διπλανές αλλά και μακρινές παραλίες γυμνιστών. Χαρακτηρισμένες gay στη συνείδηση μας κυρίως, γιατί υπήρξαν κι οι βάρβαροι — ξέρετε, αυτοί με τα τρακτέρ και τα τσπανόσκυλα, που ήθελαν να μας δώσουν, όπως συνέβη στην παραλία της Κατερίνης. Όμως εμείς εκεί, απτόητοι, δώσαμε το δικό μας αγώνα, χαλαρώσαμε και γευτήκαμε φρούτα του δάσους, παίρνοντας δυνάμεις για το δύσκολο και βαρύ χειμώνα που ερχόταν... Μόνο που ο χειμώνας μπορεί να είναι βαρύς, αλλά είναι και μικρός, και θα 'ρθει γρήγορα και το άλλο καλοκαίρι...

Το τατουάζ του Τομ

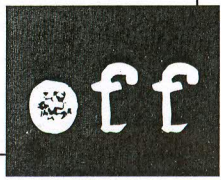
Και τι δεν θα έκανα για να δαγκάσω αυτό το μπράτσο της φωτογραφίας με το περίφημο τατουάζ, στο οποίο — απ' ό τι βλέπω, φιλε Τομ — με το ρυθμό που διαγράφεις τους μεγάλους έρωτές σου — από τη Λίζα στο Μάρτιν, από τη Νίνα στον Όσκαρ, και τώρα στον Ντέιβιντ — σε λίγο δεν θα υπάρχει χώρος και θα χρειαστείς και το άλλο σου χέρι! Την κάρτα αυτή με το μήνυμα της RFSL για τα προφυλακτικά την έστειλε ο φίλος μου ο Άλκης από τη Σουηδία. Να 'σαι καλά!

Pay Per View.

Είναι το σύστημα δορυφορικής ψηφιακής, όπου ο συνδρομητής έκοντας στα χέρια του το τηλεκοντρόλ "αποσπασίζει" ο ίδιος για το τι θα επιλέξει να δει. Παράλληλα του προσφέρονται και μια σειρά από αφιέρωτες υπηρεσίες όπως π.χ. αγορές από το σπίτι, δηλαδή "home shopping" — που αν προσθέσει κανείς και το "fucking" στο τέλος, οδηγούμαστε κατευθείαν σε μια μελλοντική υπηρεσία του "home shopping and fucking". Με άλλα λόγια, κάτι σαν το θεατρικό έργο που συνεχίζει να παίζεται για δεύτερη χρονιά στην Αθήνα από τη σκηνή του Αμόρε. Με την υπηρεσία αυτή, μελλοντικά μου πουρά και σημερινά μου νιάτα, θα μπορείτε κι εσείς — πατώντας μόνο ένα κουμπί στο τηλεκοντρόλ και πληρώνοντας με την πιστωτική σας κάρτα — να δέχετε σύντομα στο σπίτι σας το τεκνό της αρεσκείας σας.

Outside λέγεται το καινούριο βιντεοκλίπ-τραγουδάκι του George Michael το οποίο γράφτηκε με έρεθισμα την τελευταία του περιπέτεια. Τι λέει, όμως, ο Boy George για τον George Michael στην τελευταία του συνέντευξη; "Το πρόβλημα με τον George ήταν ότι ενώ όλοι γνωρίζαμε ότι ήταν ομοφυλόφιλος, αυτός έκανε τα πάντα για συντηρεί ένα διαφορετικό μύθο γύρω από το πρόσωπό του, έτσι ώστε ποτέ να μη βρεθεί στη θέση να το παραδεχτεί. Νομίζω ότι εκτός από τον κοινωνικό του φόβο, ήταν και θέμα ψυχολογικό, είχε να κάνει με τη μεγαλομανία του. Ακόμη κι όταν τον έπιασαν φέτος, η δήλωσή που βγήκε και έκανε ήταν: 'τα τελευταία δέκα χρόνια έχω σκέψη με έναν άνδρα'. Ούτε και τότε χρησιμοποίησε τη λέξη ομοφυλόφιλος. Ξέρεις γιατί; Γιατί ουσιαστικά απεχθάνεται την ιδέα ότι αν το παραδεχτεί, θα πρέπει να εξισωθεί με αδερφός, σαν κι εμένα... Είναι το αποδεκτό πρόσωπο της ομοφυλοφιλίας ο George Michael κι αυτό είναι που περισσότερο με εκνευρίζει, γι' αυτό δεν το κρύβω ότι χάρηκα όταν πιάστηκε στις τουαλέτες και γελοιοποιήθηκε."

ΣΕ ΑΚΟΥΜΕ!

“Σύζυγος, Μητέρα, Πρώην Λεσβία. Είμαι η ζωντανή απόδειξη ότι η Αλήθεια μπορεί να σε ελευθερώσει. ☹”

— Από την καμπίνα “Πρώην Gay” συνηρητικών στην Αμερική.

“Επειδή αγωνιζόμαστε για μια ανθρώπινη πόλη, θεωρούμε το δικαίωμα στη διαφορά τον ακρογωνιαίο λίθο της πολιτικής, χαιρετίζουμε τη διεθνή ημέρα ομοφυλοφιλικής έκφρασης. ☹”

— Σπύρος Βούγιας, υποψήφιος δήμαρχος Θεσσαλονίκης στις πρόσφατες εκλογές.

“Η κοινότητά τους είναι πλέον παντοδύναμη, ένα νέο εβραϊκό λόγιο, αναδύεται από το πουθενά... μπορούν να ξεδείνουν περισσότερα κι από προϋπολογισμούς κρατών. ☹”

— Σ. Γκίνας, γράφοντας για το Gay Games στη εφημερίδα “Θεσσαλονίκη”

“... και γιατί στο χρηματιστήριο της Νέας Υόρκης είναι περιήγηση οι ομοφυλόφιλοι επενδυτές; ☹”

— Απορεί η εφημερίδα “Ελευθερή Ώρα”

“Είναι γνωστό ότι το “πρόβλημα” της ομοφυλοφιλίας στη Βρετανία είναι πολύ διαδεδομένο και γενικά η “παιδαργασία” κάνει θραύση σε όλες αυτές τις “βόρειες χώρες”, οι οποίες δεν έχουν να επιδείξουν στον τομέα του πολιτισμού και της αγωγής (sic) παρά φωτεινές εξαιρέσεις. ☹”

— Ν. Καραμάνης, εφημερίδα “Αθηναϊκή”

“Στο Μιλάνο δεν υπάρχουν άντρες, διότι είναι όλοι αδερφές. ☹”

— Νότης Σφακιανakis, στην “Εκπομπή” του Νάσου Αθανασίου (MEGA). Ο Σφακιανakis απεύθυνε επίσης τηλεοπτική έκκληση προς τη νέα γενιά Ελλήνων ομοφυλόφιλων να είναι σερηνές αδελφές όπως υπήρξαν στην εποχή τους οι Κωνσταντίνος Καβάφης, Γιάννης Τσορούκης και Μάνος Χατζηδάκης.

“Ψωνίζονται σε φτηνά λεσβιακά μπαρ, εκεί που η αξία της θηλικότητας συναγωνίζεται σε γοητεία μια μασέλα κτυπημένη από την τερηδόνα. ☹”

— Από το στηλάκι “Κακές λεσβίες είναι όσες...”, του “Max”.

“Έχουν εξουσία. ☹”

— Από το στηλάκι “Κακές λεσβίες είναι όσες...”, του “Max”.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

Χαστούκι στην Κύπρο από Ευρωβουλή

Με την απόφαση της 17ης Σεπτεμβρίου του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, 7 Ευρωπαϊκές χώρες επικρίνονται για άδικη μεταχείριση των γκέι – μεταξύ των οποίων και ένα μέλος της ΕΕ.

Με 110 ψήφους υπέρ, 89 κατά και 6 αποχές, η Ευρωβουλή επέκρινε με ψήφισμά της την Αυστρία, τη Βουλγαρία, την Κύπρο, την Εσθονία, την Ουγγαρία, τη Λιθουανία και τη Ρουμανία για διακρίσεις απέναντι στους ομοφυλόφιλους. Αφορμή για το ψήφισμα υπήρξαν οι πρόσφατες αρνήσεις της Αυστρίας, της Κύπρου και της Ρουμανίας να ευθυγραμμίσουν τους αντι-ομοφυλοφιλικούς νόμους τους με τα Ευρωπαϊκά στάνταρ για τα ανθρώπινα δικαιώματα.

Ιδιαίτερα σημαντική για την περίπτωση της Κύπρου είναι η ρητή άρνηση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου “να δώσει τη συγκατάθεσή του στην εισδοχή [στη 15-μελή ΕΕ] οποιασδήποτε χώρας η οποία, μέσα από τη νομοθεσία ή τις πρακτικές

της, παραβιάζει τα ανθρώπινα δικαιώματα των λεσβιών και των γκέι ανδρών.”

Πιο συγκεκριμένα, το ΕΚ:

- Καλεί την Αυστρία να καταργήσει το Άρθρο 209 του Ποινικού Κώδικα που ορίζει υψηλότερη ηλικία συναίνεσης στο σεξ για τους γκέι – μια απόφαση που προκαλεί ιδιαίτερη αμηχανία, μιας και η Αυστρία κατέχει την προεδρία της ΕΕ για το εξάμηνο που διανύουμε.

- Καταδίκασε “τις ανεπαρκείς νομικές μεταρρυθμίσεις” της 21 Μαΐου της Κυπριακής Βουλής, οι οποίες αντικατέστησαν την απόλυτη απαγόρευση της ανδρικής ομοφυλοφιλίας με μια σειρά άλλων δυσμενών

ρυθμίσεων, συμπεριλαμβανομένης μιας υψηλότερης ηλικίας συναίνεσης στο σεξ.

- Καταδίκασε την άρνηση της Ρουμανικής Βουλής στις 30 Ιουνίου να υιοθετήσει ένα κυβερνητικό νομοσχέδιο που θα καταργούσε κάθε αντι-ομοφυλοφιλική νομοθεσία, συμπεριλαμβανομένου του διαβόητου άρθρου 200 του Π.Κ.

“Η υιοθέτηση αυτή της απόφασης είναι μια μεγάλη επιτυχία για το Ευρωπαϊκό λεσβιακό και γκέι κίνημα”, δήλωσε ο Kurt Krickler, που μοιράζεται την προεδρία του ILGA-Europe.

Ο ILGA-Europe είναι το ευρωπαϊκό τμήμα του ILGA, της Διεθνούς Ομοσπονδίας Λεσβιακών και Γκέι Οργανώσεων.

Equality Κυκλοφόρησε η έρευνα του ILGA-Europe, στην οποία συμμετείχε και η Ο.Π.Ο.Θ., για τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σχετικά με την ισότητα των γκέι και λεσβιών. Η πλήρης 102-σελιδή αναφορά (στα αγγλικά) είναι διαθέσιμη σε διπλό μορφή HTML και PDF από τη σελίδα μας στο Δίκτυο <http://welcome.to/pothos>.

EQUALITY

FOR LESBIANS AND GAY MEN

A RELEVANT ISSUE IN THE CIVIL AND SOCIAL DIALOGUE

λάμδα
love in rhythm

τηλ. 922.42.02
Λεωφόρος 15 & Συγγρού
Αθήνα

"Όποτε αγαπάω
γιώθω βαθιά στην καρδιά μου
πως πριν από μένα
Την αγάπησε ο Θεός"

1^η ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ

Παγκόσμια Ημέρα για τα θύματα του aids

Δεν είναι το "Ατύχημα" που πρόσβαλλε την κοινωνία μας το σύνδρομο του AIDS, αλλά Εμείς που προσβληθήκαμε στην αλληλεγγύη και τον ανθρωπισμό μας. Εμείς που σακατέψαμε το ανοσοποιητικό μας "κράτος πρόνοιας" και την υγεία του πλανήτη μας: το AIDS του μυαλού μας.

Η αδιαφορία μας έχει γίνει καθημερινό τηλεπαιχνίδι και μόνο όταν μας πλησιάζει η δημόσια κατάρτα προσδοκούμε "ανάσταση νεκρών" μέσα από το στίγμα της διαφορετικότητας, αντίθετα στη δημόσια υγεία του αίσχους, των αποκλεισμένων, των φτωχών, των άστεγων.

Τελείωσαν όλα κι εκείνο το μαραμένο δεντράκι της βρώμικης ζωής μας είναι έρμαιο της τρελής κοινωνικής μας ανθρωποφαγίας, των αδιάφορων κυβερνήτων και των λιπασμάτων της τρομολαγνείας, χωρίς να ζέρουμε να απενοχοποιούμε με ειλικρίνεια τις σχέσεις μας.

Ας μείνουμε μονάχα με το δάκτυλο στην πληγή των ονείρων μας. Με τη δύναμη μια νέας ενότητας από τα κάτω.

Αντιστεκόμαστε στην αδράνεια των καθυποταγμένων αρρώστων.

Φωνάζτε, παλέψτε, διεκδικείστε:

ACT-UP
Γαμημένο aids!

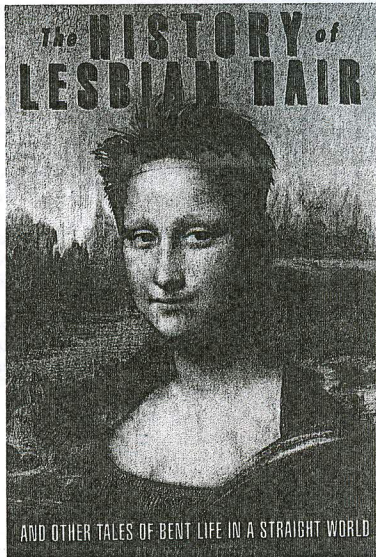
στα γρηγορά

1814 γκέι γάμοι

1814 γκέι γάμοι έχουν συναφθεί στην Ολλανδία από τη ημέρα που τέθηκε σε ισχύ ο Ολλανδικός νόμος, στις 14 Ιανουαρίου 1988. Ο νόμος δίνει στα ζευγάρια του ίδιου φύλου τα ίδια ακριβώς δικαιώματα με το γάμο, συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος υιοθεσίας παιδιών. Σύμφωνα με τη στατιστική υπηρεσία της Ολλανδίας, 1.045 από τα ζευγάρια ήταν ανδρικά και τα υπόλοιπα 769 γυναικεία. Οι αριθμοί αφορούν μόνο το πρώτο εξάμηνο του 1998.

Πληρώνει ο στρατός

Το Τμήμα Εθνικής Άμυνας του Καναδά θα καλύπτει τις εγχειρήσεις αποκατάστασης φύλου των στρατιωτών του, σε ορισμένες περιπτώσεις. Ο διευθυντής του Εθνικού Στρατιωτικού Κέντρου Ιατρικής Περιθαλψής δήλωσε ότι η στρατιωτική ιατρική έχει μεγαλύτερη τεχνογνωσία στο πως να επιστρέφει τη λειτουργία των μελών του ανθρώπινου σώματος σε επίπεδα συμβατά με τη στρατιωτική υπηρεσία.

Αυτοσαρκασμός ή το εννοεί στα σοβάρ; Μιας και μιλάμε για την Αμερική, είναι αδύνατον να καταλάβουμε – όλα είναι δυνατά!

Αλλαγές στη Σλοβενία

Ο νέος νόμος της Σλοβενίας για τις ερωτικές σχέσεις απαγορεύει ρητά τις διακρίσεις που βασίζονται στο σεξουαλικό προσανατολισμό. Σύμφωνα με το Άρθρο 6: "Ο εργοδότης δεν μπορεί να θέσει τον αναζητήν εργασία σε άνιση θέση εξαιτίας της φυλής, του χρώματος του δέρματος, του φύλου, της ηλικίας, της ιατρικής κατάστασης, των θρησκευτικών, πολιτικών ή άλλων πεποιθήσεων, τη συμμετοχή σε οργανώσεις, την εθνική ή κοινωνική προέλευση, την οικογενειακή κατάσταση, την οικονομική κατάσταση, το σεξουαλικό προσανατολισμό ή άλλες προσωπικές του περιστάσεις."

Το πώς εφαρμόζεται στην πράξη όλο αυτό το ασαφές κατεβατό είναι ένα ερώτημα που μόνος ο χρόνος μπορεί να απαντήσει. Ο νόμος τέθηκε σε ισχύ στις 24 Οκτωβρίου 1998 και απαγορεύει επίσης τη σεξουαλική παρενόχληση μεταξύ ατόμων του ίδιου φύλου στο χώρο εργασίας.

Πανηγυρίζουν οι γκέι στη Γερμανία...

Η νίκη του Gerhard Schroeder του SPD (Σοσιαλδημοκρατικού κόμματος) στις εκλογές της 27^{ης} Σεπτεμβρίου ίσως να είναι το σημάδι για νέες ελπίδες για τους ομοφυλόφιλους, αλλά και για άλλες μειονότητες στη Γερμανία. Ο συνασπισμός του SPD με τους Πράσινους (οι τελευταίοι έλαβαν το 6,7% των ψήφων) έχει δεσμευτεί προεκλογικά όσον αφορά

αιτήματα των γερμανικών γκέι οργανώσεων: Οι Πράσινοι είναι χωρίς προϋποθέσεις υπέρ του γάμου και των δικαιωμάτων υιοθεσίας για τους γκέι και τις λεσβίες: το SPD ακολουθεί μια ελαφρά πιο συντηρητική γραμμή. Οι Σοσιαλδημοκράτες έχουν δηλώσει ότι αναγνωρίζουν τις βαθιές διακρίσεις που αντιμετωπίζουν οι ομοφυλόφιλοι και υποσχέθηκαν να θέσουν ένα τέλος σε αυτές, προσφέροντας κάποια μορφή νομικής κατοχύρωσης στις σχέσεις. Στις υποσχέσεις του SPD περιλαμβάνεται επίσης ένας καθολικός νόμος κατά των διακρίσεων, που θα εξασφαλίζει, για παράδειγμα, ότι η εργατική νομοθεσία θα παρέχει προστασία στους εργαζόμενους γκέι. Τέλος, οι μη Ευρωπαίοι σύντροφοι Γερμανών υπηκόων έλαβαν τη διαβεβαίωση ότι θα εξασφαλίσουν ασφαλή άδεια παραμονής στη Γερμανία.

Αν και τίποτα άλλο δεν είναι γνωστό για το επικείμενο νομοσχέδιο, τα αστυνομικά τμήματα έχουν ήδη λάβει εντολές να παγώσουν τις δίωξεις μη Ευρωπαίων αλλοδαπών που εμπλέκονται σε σταθερές σχέσεις με Γερμανούς πολίτες του ίδιου φύλου.

πρωτογενής υγι

Γκέι πιλότους ζητά η Ολλανδική πολεμική αεροπορία...

Ενώ άλλες χώρες ακόμα προβληματίζονται με το ζήτημα των γκέι στις ένοπλες δυνάμεις, η Ολλανδική πολεμική αεροπορία ξεκίνησε πριν από λίγες εβδομάδες μια εκστρατεία στρατολόγησης στο μεγαλύτερο περιοδικό για γκέι της χώρας. Στη διαφήμιση που καταχωρήθηκε στην εφημερίδα "Gay Krant", κάτω από την εικόνα ενός πολεμικού αεροπλάνου F-16, υπάρχει η λεζάντα "Υπάρχουν πιο συναρπαστικά μέρη στον κόσμο από τα darkroom". Από κάτω, δίπλα σε μια φόρμα αίτησης, η καταχώρηση συνεχίζει: "Φαντάσου τον εαυτό σου στο πιλοτήριο ενός F-16. Βάζεις μπρός τη μηχανή και λίγες στιγμές αργότερα έχεις 15 εκατομμύρια ανθρώπους από κάτω σου... Ξέρεις κανένα πιο συναρπαστικό μέρος από το πιλοτήριο του F-16? Αν ναι, σε παρακαλούμε να μας το πεις."

"Το body-building είναι η ζωή μου", δηλώνει ο τρανσέξουαλ - από γυναίκα σε άντρα - της φωτογραφίας σε μια μικρή συνέντευξη που παραχώρησε στο περιοδικό Gay Times.

...γκέι ναυτικά φάχνει το Ναυτικό της Νέας Ζηλανδίας

Οι φρεγάτες του Πολεμικού Ναυτικού της Νέας Ζηλανδίας σύντομα πρόκειται να ντυθούν στα ροζ. Κάθε φρεγάτα του στόλου θα φέρει ροζ τρίγωνα ώστε να μνηστυμίζει στους γκέι ότι είναι καλοδεχούμενοι στο στρατό, σύμφωνα με την εφημερίδα του Πολεμικού Ναυτικού της χώρας. Τα σύμβολα θα διανεμηθούν από το συντονιστή του τομέα ίσων ευκαιριών του Ναυτικού, ως μέρος ενός πακέτου κινήτρων κατά των διακρίσεων. Ο διοικητής Washer λέει ότι ελπίζει να ενθαρρύνει τη δημιουργία "ενός κλίματος όπου όσοι επιλέγουν να δηλώσουν το σεξουαλικό προσανατολισμό τους, θα μπορούν να το κάνουν χωρίς αντίποινα", και συνέχισε λέγοντας ότι "το Βασιλικό Πολεμικό Ναυτικό της Νέας Ζηλανδίας είναι ένας οργανισμός που δεν θα επιτρέψει την ομοφοβία στο χώρο εργασίας."

7
VIDEO
CINEMA
C.L.U.B.

max ophuls ■ orson welles ■ wim wenders ■ jean cocteau ■ pier paolo pasolini ■ jacques tati ■ roger corman ■ mike leigh ■ peter greenaway ■ luchino visconti ■ alain resnais ■ george sluzer ■ sergo paradjanov ■ lyc godard ■ rupi avanti ■ mikhail rosen ■ satyajit ray ■ mira nair ■ federico bertolucci ■ joseph losey ■ mikael mlkhalov ■ akira kurosawa ■ andrey tarkovski ■ lauder & gilliat ■ jean-pierre jeunet ■ bill douglas ■ merchant ivory ■ jean-pierre jeunet ■ rainer werner fassbinder ■ federico tellini ■ eric rohmer ■ max ophuls ■ orson welles ■ wim wenders ■ jean cocteau ■ pier paolo pasolini ■ jacques tati ■ roger corman ■ mike leigh ■ peter greenaway ■

5 ΠΛΗΓΕΡΜΑΝΟΥ/ΤΗΛ 284748

Ε.Π.Α.

Ένας στο κώμα...

...χιλιάδες στον αγώνα.

Αυτό θα μπορούσε να είναι το κατάστημα για τους γκέι στην Αμερική, έπειτα από τη φρικτή δολοφονία του 21χρονου γκέι φοιτητή Matthew Shepard - μια είδηση που έκανε τον γύρο του κόσμου. Η αποτρόπαια και άγρια δολοφονία του νεαρού φοιτητή στην πόλη Larame της πολιτείας του Wyoming - στο μέσο της Αμερικής των καουμπόυδων δηλαδή - ώθησε ομοφυλοφιλικές ομάδες, οργανώσεις για τα ανθρώπινα δικαιώματα και τον πρόεδρο των ΕΠΑ Μπιλ Κλίντον να ζητήσουν από το Κογκρέσο να ψηφίσει έναν νέο νόμο για τα εγκλήματα μίσους.

Ο Matthew Shepard έφυγε από ένα μπαρ του Larame μαζί με δύο άντρες στις 6 Οκτωβρίου. 20 ώρες αργότερα ανακαλυπτόταν δεμένος σε ένα φράχτη, στην ύπαιθρο έξω από τη μικρή πόλη. Είχε ξυλοκοπηθεί, είχε δεχτεί τραυματισμούς και εγκαύματα. Απεβίωσε στο νοσοκομείο στις 12 Οκτωβρίου.

Οι δύο κατηγορούμενοι για το φόνο του Matthew, ένας 21χρονος και ένας 22χρονος, είχαν στην αστυνομία ότι συνάντησαν το θύμα τους στην Πανεπιστημιούπολη, όπου ο Matthew φοιτούσε στο πρώτο έτος των Πολιτικών Επιστημών. Σύμφωνα με την αστυνομία, οι θύτες υποκρίθηκαν ότι ήταν γκέι, και έπεισαν τον φοιτητή να τους συνο-

τρού δήλωσαν αργότερα ότι το κρανίο του ήταν τόσο θρυμματισμένο ώστε ήταν αδύνατον να τον εγχειρήσουν.

"Τον άφησαν εκεί σαν τρώπαιο, σαν ζώο", λέει ο Walt Boulden, φίλος του Matthew. "Άφησαν ένα μήνυμα για μας".

Πριν το θάνατο του Matthew, οι δύο συλληφθέντες αντιμετώπιζαν τις κατηγορίες απόπειρας φόνου, απαγωγής και ληστείας. Τώρα κατηγορούνται για φόνο πρώτου βαθμού. Οι φιλενάδες τους, 21 και 18 χρονών αντίστοιχα, κατηγορούνται για συνεργία.

Η φιλενάδα του ενός από τους δύο θύτες ισχυρίστηκε ότι ο Matthew είχε ενοχλήσει και είχε φέρει σε δύσκολη θέση τον φίλο της, γιατί του την είχε πέσει στο μπαρ της Πανεπιστημιούπολης. Ο πατέρας του άλλου θύτη δήλωσε στην εφημερίδα "Denver Post" ότι τα γεγονότα είχαν τραβηχτεί εκτός αναλογιών: "Αν επρόκειτο για έναν ετεροφυλόφιλο που αυτά τα δύο αγόρια είχαν αποφορτίσει να απαγάγουν και να ληστέψουν, δεν θα αποτελούσε εθνική είδηση".

Από την άλλη μεριά, η μητέρα του θύματος φέρεται να είπε στη διευθύντρια του νοσοκομείου, όταν ο Matthew απεβίωσε: "Πείτε σε όσους μας ακούνε να πάνε σπίτι τους και να αγκαλιάσουν τα παιδιά τους, να μην αφήσουν να περάσει ούτε μια μέρα που να μην τους πούνε ότι τα αγαπούμε."

δεύσει στο φορτηγάκι τους. Μόλις μπήκαν μέσα, ο ένας από τους δύο είπε "Για φαντάσου! Δεν είμαι γκέι και τώρα σε πιάσαμε στα πράσα."

Καθώς απομακρύνονταν με το φορτηγάκι, οι δύο νεαροί χτυπούσαν επανειλημμένα στο κεφάλι το θύμα τους με ένα 37άρι Μάγκνουμ. Ένα μίλι περίπου έξω από την πόλη, έσυραν τον Matthew έξω από το όχημα, τον έδεσαν με τα χέρια σε έκταση σε έναν φράχτη, και, καθώς ζητούσε έλεος, τον λήστεψαν, τον χτύπησαν στην περιοχή του κεφαλιού με ένα ξύλο του μπέιζμπολ, τον πυρπόλησαν και τον άφησαν να πεθάνει από το κρύο, σε θερμοκρασίες κοντά στο μηδέν.

Οι περαστικοί ποδηλάτες που είδαν πρώτοι τον Matthew είπαν ότι στην αρχή νόμιζαν πως ήταν σκιάχτρο. Οι για-

Οι έρευνες αποκάλυψαν ότι το θύμα είχε δεχτεί δύο ακόμα επιθέσεις την προηγούμενη χρονιά, συμπεριλαμβανομένης μιας επίθεσης το προηγούμενο καλοκαίρι που κατέληξε σε ένα σπασμένο σαγόνι.

Η παράνοια συνεχίστηκε, με τον αιδεσιμότατο Phelps, της Βαπτιστικής Εκκλησίας του Westboro, να καλεί τους αληθινούς χριστιανούς να διαδηλώσουν κατά τη διάρκεια της κηδείας του θύματος πάνω από τον τάφο του. Ο αιδεσιμότατος διατηρεί μια σελίδα στο Δίκτυο με τίτλο www.godhatesfags.com, από όπου διανέμει φυλλάδια, φωτογραφίες, ακόμα και ηχογραφημένα clips από ομιλίες του με θέμα τους ομοφυλόφιλους. Ένα μικρό δείγμα των δραστηριοτήτων του πατέρα, παρουσιάστηκε στο τεύχος Ιανουαρίου 1998 του "Πόθου".

Για πρώτη φορά, ίσως, ελληνίδες δημοσιογράφοι κατέβαιναν από ένα αεροπλάνο που προσγειωνόταν στο αεροδρόμιο της Τεχεράνης, στο Ιράν. Το αποτέλεσμα της επίσκεψής τους ήταν βασικά μια σειρά συνεντεύξεων και άρθρων σε γνωστές απογευματινές εφημερίδες, όπου γυναίκες αξιωματούχου του θεοκρατικού καθεστώτος υπερασπίζονται τον τρόπο ενδυμασίας τους, τον τρόπο ζωής τους και τη θέση της γυναίκας μέσα σε αυτή την κοινωνία. Μιλάμε, βέβαια, για το σεβασμό στις πολιτιστικές αξίες των άλλων, για τον μπερζαλισμό της υπερπολιτικής Δύσης, για τον μακράν περσικό πολιτισμό. Η μήπως δεν είναι έτσι;

ΙΣΛΑΜ: Ο ΝΕΟΣ ΜΕΣΑΙΩΝΑΣ;

Μια γρήγορη περιήγηση στο σύγχρονο Ισλάμ ρίχνει φως σε εκείνα τα σημεία που οι αβροί τρόποι, το γλυκό χαμόγελο και τα σοκολατάκια του κ. πρέσβη θα ήθελαν πολύ να μας κάνουν να ξεχάσουμε...

Για εκατοντάδες εκατομμύρια ανθρώπων σε τμήματα της Μέσης Ανατολής, της Αφρικής και της Νοτιοανατολικής Ασίας, η άνοδος του Ισλαμικού φονταμενταλισμού σήμανε την έναρξη μιας εποχής θρησκευτικού σκοταδισμού και μη ανοχής. Η φιλελεύθερη, δημοκρατική πτέρυγα του Ισλάμ - παρόλο που ακόμα έχει σημαντικό πλήθος πιστών - εξωθείται συνεχώς στην άμυνα και στην εξαράννηση.

Το πάθος αυτού του σύγχρονου μουσουλμανικού εξτρεμισμού αντηχεί τον ζήλο του Μεσαίωνα στην Ευρώπη, όταν οι Χριστιανοί φονταμενταλιστές αφόριζαν φιλοσόφους και επιστήμονες ως αιρετικούς, βασάνιζαν τους άπιστους, έπνιγαν γυναίκες ως μάγισσες και έκαμαν τους σοδομίτες στην πυρά.

Αρκετές εκατονταετηρίδες μετά την κατάρρευση της θεοκρατίας και την έλευση του Διαφωτισμού, λίγοι άνθρωποι θα πίστευαν ότι θα ήταν δυνατόν ο φασισμός των παπάδων να μπορεί κάνει μια μείζονα επανεμφάνιση. Κι όμως, όχι μόνο ο φασισμός επιστρέφει, αλλά και εξαπλώνεται.

Ένας 18χρονος γκέι άντρας, ο Neil Tubo, εκτελέστηκε στη Σαουδική Αραβία το 1995. Η οικογένειά του λέει ότι η δίκη του ήταν ένας γρίφος και ισχυρίζονται ότι συνελήφθη κατηγορούμενος για το βιασμό δύο γυναικών.

Η συγγραφέας Taslima Nasrin από το Μπανγκλαντές αναγκάστηκε να αυτοεξοριστεί στη Σουηδία το 1994 όταν καταδικάστηκε σε θάνατο από Μουσουλμάνους φονταμενταλιστές, επειδή είχε ζητήσει την αναθεώρηση του Ισλαμικού νόμου για να προστατευτούν τα δικαιώματα των γυναικών. Εκδίδοντας έναν φετόρ εναντίον της Nasrin, προσέφεραν αμοιβή σε όποιον θα τη δολοφονούσε.

Στο γειτονικό Πακιστάν, ένα αναλάβητο 14χρονο αγόρι, ο Salamat Masih, καταδικάστηκε σε θάνατο το 1994 γιατί υποτίθεται ότι είχε γράψει προσβλητικές φράσεις για τον Μωάμεθ στον τοίχο ενός τζαμιού. Παρόλο που σόηθη την τελευταία στιγμή, αναγκάστηκε να ζητήσει άσυλο στη Γερμανία καθώς Ισλαμιστές απειλούσαν να τον κυνηγήσουν και να τον σκοτώσουν.

Στη νήσο Μιντανάο των Φιλιππίνων, παραστρατιωτικές μουσουλμανικές ομάδες τρομοκρατούν γκέι άντρες - χτυπώντας τους, διατάζοντάς τους να εγκαταλείψουν την περιοχή και απειλώντας τους με ενουχισμό.

Το 1995, ισλαμιστές εξτρεμιστές στην Αλγερία εκτέλεσαν τη φεμινίστρια Nabila Diahnine. Προηγούμενος είχαν σκοτώσει τον διευθυντή θεάτρου Abdelkader Alloula. Αυτοί ήταν μόνο δύο από τους χιλιάδες που έχουν δολοφονηθεί από τους φονταμενταλιστές τα τελευταία τρία χρόνια. Άλλα θύματα περιλαμβάνουν φοιτητές και ακαδημαϊκούς που αρνούνται να μελετούν εντός ενός θρησκευτικού πλαισίου και δημοσιογράφοι που καταγράφουν την αλήθεια χωρίς λογοκρισία από τους φανατισμένους παπάδες.

Οι Αλγερινοί Ισλαμιστές διακατέχονται από ένα ιδιαίτερο μίσος για τις γυναίκες που αρνούνται να συμμορφωθούν στη μουσουλμανική παράδοση της υποταγής και της σεμνότητας. Γυναίκες που εργάζονται

αντί να μένουν στο σπίτι και να περιμένουν τους συζύγους τους, ή που σπουδάζουν στο πανεπιστήμιο αντί να κοιτάνε τα παιδιά τους, αντιμετωπίζονται το θάνατο. Το ίδιο κι αυτές που φορούν μέικ-απ ή κοντές φούστες και πηγαινούν σε μικτά σχολεία ή πισίνες. Κάθε γυναίκα συμπεριφορά που κηρύσσεται 'σκανδαλώδης' από τους παραστρατιωτικούς μπορεί να έχει θανάσιμες επιπτώσεις, όπως διαπίστωσε η 16χρονη Katia Bengana: δολοφονήθηκε με έναν πυροβολισμό, καθώς επέστρεφε σπίτι από το σχολείο της, γιατί αρνούταν να φορέσει το φερέτζε.

Ο κοινός στόχος που ενώνει τους Ισλαμιστές φοντα-

μενταλιστές σε όλο τον κόσμο είναι η εγκαθίδρυση ενός θρησκευτικού κράτους όπου κάθε άποψη της ζωής θα καθορίζεται από τις αρχές του Κορανίου και της Μουσουλμανικής παράδοσης. Αυτό σημαίνει τη δημιουργία μιας πολιτείας όπου η ομοφυλοφιλία είναι παράνομη και τιμωρείται με θάνατο.

Οι ομοφυλοφιλικές σχέσεις είναι σήμερα παράνομες σε 26 Ισλαμικές χώρες: Αφγανιστάν, Αλγερία, Βοσνία, Ιράν, Ιορδανία, Καζακιστάν, Κατάρ, Κιργκιστάν, Κουβέιτ, Λίβανος, Λιβύη, Μαλαισία, Μαυριτανία, Μαρόκο, Μπαχρέιν, Μπανγκλαντές, Ομάν, Πακιστάν, Σαουδική Αραβία, Σουδάν, Συρία, Τατζικιστάν, Τυνησία, Τουρκμενιστάν, Ενωμένα Αραβικά Εμιράτα και Υεμένη. Το Ισλάμ έχει μια σημαντική και αυξανόμενη επιρροή στη Σενεγάλη, Νιγηρία, Τσαντ, Σομαλία, Τουρκία και στις νότιες Φιλιππίνες.

Μόνο τρεις Ισλαμικές χώρες δεν έχουν νόμους κατά της ομοφυλοφιλίας: Αίγυπτος, Ινδονησία και Ιράκ. Παρόλα αυτά, ακόμα και σε αυτές τις χώρες η κοινή γνώμη παραμένει εχθρική και οι γκέι υφίστανται κατά περιόδους διώξεις.

Από τις ισλαμικές χώρες που απαγορεύουν το ομοφυλοφιλικό σεξ, τον Ιράν, η Μαυριτανία, η Σαουδική Αραβία, το Σουδάν και η Υεμένη εφαρμόζουν τη θανατική ποινή. Το Πακιστάν καθορίζει από δύο χρόνια μέχρι ισόβια φυλάκιση, συν μαστίγωμα. Στη Μαλαισία η μέγιστη ποινή είναι 20 χρόνια και στα Εμιράτα είναι 14. Το Μπανγκλαντές και η Λιβύη είναι σχετικά μετριοπαθείς, με ποινές φυλάκισης μόνο 7 και 5 χρόνια αντίστοιχα.

Το Ιράν είναι η πιο φανατική ομοφοβική χώρα του κόσμου. Από το 1980, όταν οι φανατικοί ανήλθαν στην εξουσία κάτω από την ηγεσία του Αγιατολαχ Χομεϊνί, πάνω από 4.000 λεςβίες και γκέι άντρες έχουν εκτελεστεί, σύμφωνα με εκτιμήσεις της ομάδας εξόριστων

Ιρανών για τα δικαιώματα των ομοφυλόφιλων, Homan.

Στις αρχές της δεκαετίας του '80, για παράδειγμα, 70 άνθρωποι εκτελέστηκαν όταν αποπειράθηκαν να ιδρύσουν μια γκέι και λεςβιακή οργάνωση. Περίπου 100 ομοφυλόφιλοι καταδικάστηκαν σε θάνατο το 1992 έπειτα από επιδρομή σε ένα ιδιωτικό πάρτι.

Είναι διαβόητη η δυσκολία στην ακρίβεια όσον αφορά τον ακριβή αριθμό των ομοφυλόφιλων που έχουν εκτελεστεί γιατί μερικές εκτελέσεις γίνονται στα κρυφά, και οι συγγενείς των εκτελεσθέντων συχνά προσπαθούν να καλύψουν τα πραγματικά αίτια, λόγω του στιγματισμού που επιφέρει η ομοφυλοφιλία. Ένας άλλος παράγοντας που αποτρέπει μια ακριβή εκτίμηση είναι οι ψευδείς κατηγορίες για ομοφυλοφιλία του καθεστώτος στους πολιτικούς αντιπάλους του, σε μια απόπειρα να τους μειώσουν. Πλαστές κατηγορίες για ομοφυλοφιλία απαγγέλθηκαν ενάντια σε έναν Σουνίτη Μουσουλμάνο ηγέτη, τον Dr. Ali Mazaffarian, που εκτελέστηκε το 1992.

Οι μέθοδοι εκτέλεσης των λεςβιών και των γκέι στο Ιράν περιλαμβάνουν:

- αποκεφαλισμό με σπαθί
- κόψιμο στα δύο με σπαθί
- πετροβολισμό μέχρι θανάτου
- κόψιμο στην πυρά ενώ είναι ζωντανό
- ριζισμό ενώ είναι ζωντανό από της κορυφή κάποιου βουνού ή από ένα ψηλό κτήριο

Η θανατική ποινή δεν εφαρμόζεται μόνο στη σοδομία, αλλά και στους καθ' υποτροπή παράνομους μικρότερων αδικημάτων, όπως ο αμοιβαίος αναντιστοιχισμός ή το τρίνιμο δύο κορμιών μεταξύ τους. Και μόνο το γεγονός ότι δύο άτομα του ίδιου φύλου βρίσκονται ξαπλωμένα γυμνά "χωρίς αναγκασιότητα", είναι έγκλημα τιμωρούμενο με 99 μαστιγώματα. Ένας άντρας που φιλά έναν άλλον, ακόμα και "χωρίς πόθο", δέχεται 60 μαστιγώματα. Τα μαστιγώματα αυτά μπορούν να προκαλέσουν μόνιμες βλάβες σε εσωτερικά όργανα, ακατάσχετες αιμορραγίες και μερικές φορές θάνατο.

Οι Ιρανικές αρχές κλιμάκωσαν τη σταυροφορία τους ενάντια στην ομοφυλοφιλία το 1990, με ένα κόμα δημόσιων εκτελέσεων. Την πρώτη μέρα των επιδρομών, τρεις γκέι άντρες αποκεφαλίστηκαν στην κεντρική πλατεία της Nahavand και δύο γυναίκες κατηγορούμενες για λεςβιασμό πετροβολήθηκαν μέχρι θανάτου στο Langrood. Αιτιολογώντας αυτούς τους φόνους, ο αρχιδικαστής του Ιράν, Morteza Moghadai, δήλωσε: "Η θρησκευτική τιμωρία για την ποταπή πράξη της ομοφυλοφιλίας είναι θάνατος και για τους δύο."

Παράλληλα, ο Αγιατολαχ Αλί Χαμενεϊ αποκήρυξε "την ομοφυλοφιλία, ανδρική και γυναικεία". Κατάδικασε τη Βρετανία και τις Ε.Π.Α. για προαγωγή των γκέι σχέσεων, ισχυριζόμενος ότι οι δύο χώρες είχαν νομιμοποιήσει γάμους μεταξύ ατόμων του ίδιου φύ-
(η συνέχεια στη σελίδα 13)

ΣΗΜΕΙΩΣΑΤΕ ΤΟ ΝΕΟ ΤΗΛΕΦΩΝΟ ΜΑΣ;

ΟΜΑΔΑ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ ΟΜΟΦΥΛΟΦΙΛΩΝ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ - Ο.Π.Ο.Θ

095-366.281

ΦΟΒΕΡΕΣ ΑΛΗΘΕΙΕΣ

“Μεγάλο σφάλμα το να ζούμε με αυτιάτες. Οι κινάδοι είναι μια διηγετική πληγμένη κοινωνική ομάδα. Όθεν, οι κινάδοι για να επιβιώσουν ακολουθούν από κλιετών, περίπου την τακτική των εβραίων υποδύονται τον ευαίσθητο, τον καλλιτέχνη, τον ευχάριστο, τον πανέξυπνο, τον παντογνώστη. Και πολύ συχνά είναι. Συνήθως, όμως, κάθε θηλυρεπής, έξω από τα προαναφερθέντα, μπορεί να είναι και θρασύδειλος, κυδίσιος, επίφοκος, ψεύτης φλόγγυρος, μπαμπέσης, φαντασιακός. Ίσως κάθε κινάδος να είναι αίμαμα” μα ποιος δικαιούται να τον καταδικάσει; Δεν θέλω να κρίνω. Δία του αμαρταλισμού κατέκτησα την ελευθερία μου.”

—Ηλίας Πετρόπουλος, “Τα καλιαντά”, εκδ. Νεφέλη (από την εισαγωγή).

“Μια άλλη κεφαλαιώδης έλλειψη των Καλιαντών προέρχεται από την καθολική απουσία φωτογραφιών με τυπικές, ή τυποποιημένες, αδερφιστικές χειρονομίες. Αυτή τη φορά δημοσιεύω μερικές τέτοιες φωτογραφίες, υποσκόπιες να διεγείλθω το θέμα κόπου αλλού.”

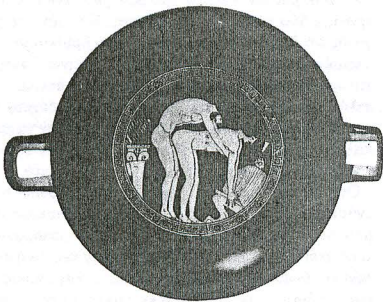
—Ηλίας Πετρόπουλος, “Τα καλιαντά” (από το κεφάλαιο “Έλλειψεις και προοπτικές”)

“Παρόμοια είναι και η ιστορία του αγίου Σεβαστιανού, προστάτη των ομοφυλόφιλων. Και είναι σημαντικό το ότι ο Τσαρούχης τον ζωγράφισε. (...) Δεν χρειάζεται να αφηγηθώ τον αμαρτωλό βίο του Σεβαστιανού, που όλοι μας τον ξέρουμε: επρόκειτο για έναν Γανυμήδη κάποιου ρωμαίου αυτοκράτορα που, δια λόγους ερωτικών, τον σκότωσε δυο φορές — και καλά του έκανε του πούστη.”

—Ηλίας Πετρόπουλος, “Άγιοι και άγιοι”, εφημερίδα “Ελευθεροτυπία”, 17 Ιουλίου 1996.

“Βαγώας. Ευνοούμενος του Μ. Αλεξάνδρου, πάνω στον οποίο εξόσκησε βλαβερή επίδραση.”

—Εγκυκλοπαίδεια “Υδρία”

BERLIN
DOWNTOWN THESSALONIKI

before you, after hour

10 ΧΡΗΣΟΣΤΟΜΟΥ ΣΜΥΡΝΙΣ, ΣΤΡ.

Η επερχόμενη ταινία του Ολίβερ Στόουν για το βίο του Μεγάλου Αλεξάνδρου έχει προκαλέσει μέχρι τώρα όχι λίγες αντιδράσεις. Παρουσιάζοντας η ταινία τον Αλέξανδρο ως μέθυστο, ευέξαπτο, κι ομοφυλόφιλο, είναι βέβαιο ότι θα βρει την ίδια υποδοχή που συνάντησε κι “Ο Τελευταίος Πειρασμός”, πριν από μερικά χρόνια. Είναι, όμως, ακόμα νομίζω για να θαυμάσουμε το μεγαλείο “της χώρας που γέννησε τη δημοκρατία” και, μέχρι να φτάσει εκείνη η ημέρα, εμείς μπορούμε να ριζούμε μια ματιά σε μια από τις πιο αμφιλεγόμενες πτυχές της προσωπικότητας του Αλεξάνδρου: τη φημιολογούμενη ομοφυλοφιλία του.

Παρόλο που τέτοιοι ισχυρισμοί προβάλλονται συνήθως από όσους επιθυμούν να μειώσουν τον “ιμπεριαλιστή Αλέξανδρο” και αντικρούονται λυσσώδως από τους φανατικούς οπαδούς του “μεγάλου στρατηλάτη” — αποδεικνύοντας δυστυχώς την βαθιά ομοφοβία και τον δόλο — στην πραγματικότητα δεν έχουν νόημα. Σε μια εποχή όπου αυτό που σήμερα αποκαλούμε “αμφιφυλοφιλία” ήταν κοινός τόπος, η “ομοφυλοφιλία” του Αλεξάνδρου δεν θα ήταν περισσότερο σκανδαλώδες από το γεγονός ότι Αλέξανδρος διέθετε ακριβώς πέντε δάχτυλα σε κάθε χέρι του.

Αποτελεί συνήθισμένο φαινόμενο να προσπαθούμε να κρίνουμε μια άλλη εποχή με τα κριτήρια της δικής μας. Εδώ θα συμφωνούσαμε με το Michel Foucault και την προειδοποίησή του ότι η “ομοφυλοφιλία”, ως

λέξη καθαυτή και ως “τύπος ανθρώπου” είναι στην πραγματικότητα μια κατασκευή του 19ου αιώνα. Η κατασκευή νεολογισμών για την περιγραφή “ψυχολογικών διαστροφών” την εποχή εκείνη ήταν η αναπόφευκτη παρενέργεια της ραγδαίας ανασχευόμενης επιστήμης της ψυχολογίας. Γράφει στον πρόλογο τόμο της “Ιστορίας της σεξουαλικότητας”: “Αυτό το καινούριο κινήγητο ενάντια στις περιφερειακές σεξουαλικότητες οδηγεί σε μια ενσωμάτωση των διαστροφών και σ’ ένα νέο προσδιορισμό των ατόμων. Η σοδομία — εκείνη του παλιού αστικού ή εκκλησιαστικού δικαίου — ήταν ένας τύπος απαγορευμένης πράξης ο αούτοργός της δεν ήταν παρά το νομικό της υποκείμενο. Ο ομοφυλόφιλος του 19ου αιώνα γίνεται μια φαινομενική: ένα παρελθόν, μια ιστορία και μια παιδική ηλικία, ένας χαρακτήρας, ένας τρόπος ζωής: μια μορφολογία, επίσης, με μια ανατομία ασυνήθιστη και ίσως με μια μισσηριώδη φυσιολογία. Τίποτα απ’ ό,τι είναι, στην ολότητά του, δεν ξεφεύγει από τη σεξουαλικότητά του. Παντού σ’ αυτόν είναι παρούσα: βρίσκεται πίσω απ’ όλες του τις εκδηλώσεις, αφού αποτελεί την όπυλη και α-περιόριστα ενεργή αρχή τους: είναι χαραγμένη ξεδιάντροπα στο πρόσωπο και στο κορμί του, σαν ένα μυστικό που πάντα προδίδεται. Είναι ομοούσια μ’ αυτόν, όχι τόσο σαν μια παραπάνω δόγμα να καταφέρουμε έ-στω και να νιώσουμε μια τόσο διαφορετική εποχή; Πώς είναι δυνατόν εμείς που δεν μπορούμε καν να προφέρουμε τη λέξη αυτή, να μην προβάλλουμε τις προκαταλήψεις μας σε μια ιστορική περίοδο όπου τέτοιοι προβληματισμοί ήταν από τα τελευταία που την απασχολούσαν.

Στην πραγματικότητα, υποψιάζομαστε ότι ο Αλέξανδρος — και κάθε αρχαίος Έλληνας άντρας — θα θεωρούσε μια τέτοια συζήτηση πάνω στην προσωπικότητά του προσβλητική. Σαφώς και ο Αλέξανδρος δεν ήταν υπόδειγμα σεξουαλικής ομαλότητας, όχι όμως για το γεγονός ότι, παρά τους τρεις επίσημους γάμους του (με γυναίκες), προτιμούσε τους άνδρες: η μεγάλη ιδιαιτερότητά του, κατά την άποψη των συγχρόνων του, βρισκόταν στο γεγονός ότι αρνούταν πεισματικά να εκμεταλλευθεί τα ανυπεράσιστα θύματα του πολέμου, όπως τις αιχμάλωτες γυναίκες ή τα αγόρια-σκλάβους, σε αντίθεση με την επικρατούσα τότε πρακτική.

Μια από τα καλύτερα τεκμηριωμένες αλήθειες για τη ζωή του είναι το έντονο συναισθηματικό του δεσί-

μο με τον Ηφαιστίωνα, για το οποίο επιδείκνυε μεγάλη περηφάνια. Για παράδειγμα, όταν έφθασε στην Τροία, προσκύνησαν μαζί τους τάφους του Αχιλλέα και του Πάτροκλου, εμπρός σε όλο το στρατεύμα. Παρόλο που ο ίδιος ο Όμηρος δεν μπαίνει στον κόπο να αναπτύξει το ακριβές είδος της φιλίας που είχαν ο Αχιλλέας και ο Πάτροκλος, στην εποχή του Αλεξάνδρου οι δύο ήρωες και η ιστορία τους θεωρούνταν υπόδειγμα του έρωτα μεταξύ δύο ανδρών. Αν ο Αλέξανδρος θεωρούσε το συνειρμό αυτό μειωτικό, δεν θα τον είχε επιζητήσει με τέτοιο επιδεικτικό τρόπο.

Έπειτα από τη νίκη του στην Ισσό, όταν οι γυναίκες του Δαρείου έκλαιγαν τον κύριο τους ως νεκρό, ο Αλέξανδρος πήγε να τις καθησυχάσει, παίρνοντας μαζί του και τον Ηφαιστίωνα. Σύμφωνα με τις πηγές, εισηγήθη μαζί στη σκηνή, ντυμένοι παρόμοια. Μόνο που ο Ηφαιστίωνας ήταν ψηλότερος και — για τα Περσικά μέτρα — πιο εντυπωσιακός. Έτσι η αιχμάλωτη Βασιλομήτωρ απηύθυνε το τελετουργικό προσκύνημα προς αυτόν. Έχοντας τότε προσέξει τις απειλησμένες χειρονομίες των υπηρέτών της, έκανε στροφή μηπεδεμένη προς τον αληθινό Βασιλιά, ο οποίος της είπε: “Δεν έπεσε έξω, Μητέρα, κι αυτός Αλέξανδρος είναι.”

Είναι ξεκάθαρο ότι οι δυο τους συμπεριφέρονταν σεμνά σε δημόσιους χώρους (παρόλο που πολλοί ψηηλόβαθμοι αξιωματικοί νευρίαζαν από το γεγονός ότι ο Ηφαιστίωνας μπορούσε χωρίς κανένα πρόβλημα να

ΉΤΑΝ Ο ΜΕΓΑΣ

διαβάζει τα γράμματα της Ολυμπιάδας προς τον Αλέξανδρο). Καμία πηγή δεν αναφέρει ξεκάθαρα κάποια σωματική σχέση, οπότε κανείς είναι ελεύθερος να τη δεχτεί ή να την απορρίψει.

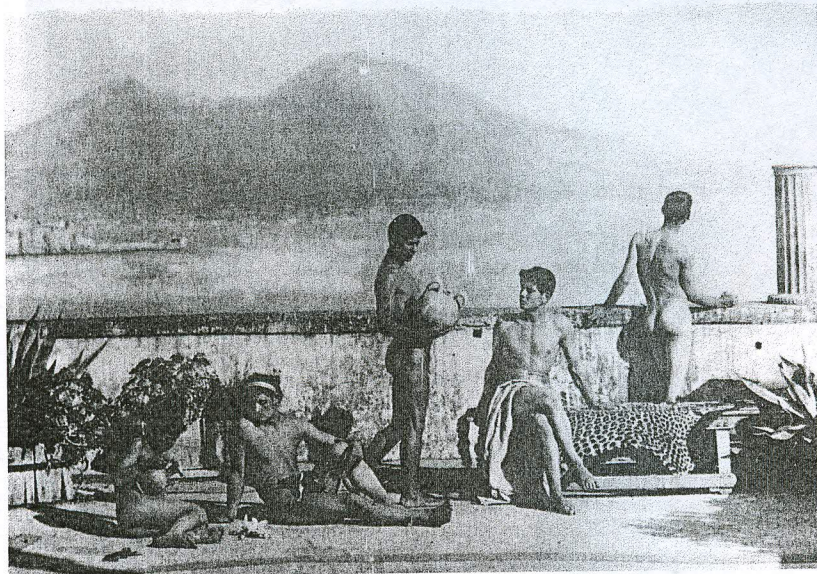
Αν, όμως η στενή φιλία των δύο ανδρών, έχει δεχτεί την κατάλληλη ελληνοχριστιανική διαδικασία απολύμανσης, ώστε να έχει καταφέρει να επιβιώσει μέχρι και τις μέρες μας, δεν συμβαίνει το ίδιο με τη σχέση του Αλεξάνδρου με ένα άλλο αγόρι — του μοναδικού ατόμου που εμφανίζεται στις ιστορικές πηγές ως ερωμένος του Αλεξάνδρου.

Βαγώας ήταν ένας νεαρός Πέρσης ευνούχος, μοναδικής ομορφιάς και γοητείας, στην αυλή του Δαρείου. Μετά την τελειωτική νίκη του Αλεξάνδρου, και την (ουσιαστικά) δολοφονία του Δαρείου από στρατηγούς του, οι Πέρσες ηγέτες προσπαθούν να σώσουν με όποιον τρόπο μπορούν τους εαυτούς τους. Είναι μέσα σε αυτές τις τραγικές περιστάσεις που κάνει για πρώτη φορά την εμφάνισή του ο Βαγώας: “Ο Ναμπαρζάνης, έχοντας βεβαιώσει ασφαλή μεταχείριση, τον συνάντησε [τον Αλέξανδρο] φέροντας μεγάλα δώρα. Ανάμεσα σ’ αυτά ήταν ο Βαγώας, ένας ευνούχος εξαιρετικής ομορφιάς και πάνω στο άνθος της αγορίστικης ηλικίας, που ήταν ο ερωμένος του Δαρείου και επρόκειτο αργότερα να αγαπηθεί από τον Αλέξανδρο — και ήταν ειδικά εξαιτίας του ικεσίον του αγοριού που κατέληξε να συγχωρήσει τον Ναμπαρζάνη.” Βέβαια, εδώ πρόκειται για τις τυπικές μεγαλοστομίες του Κούρτιου — η διαβεβαίωση για την ασφαλή μεταχείριση δείχνει ότι ο ίδιος ο Αλέξανδρος είχε αποφασίσει το τι θα γινόταν στη συνέχεια. Πώς ακριβώς έπεσε ο Βαγώας στα χέρια του Αλεξάνδρου, και πώς ο Ναμπαρζάνης κατάφερε να δραπετευτεί με μόνο έξι αλόγα, είναι κάτι που δεν εξηγείται.

Η Βαγώας υπήρξε ο ευνοούμενος του Αλεξάνδρου, ο μοναδικός άνθρωπος που μοιράστηκε με τον Ηφαιστίωνα το προνόμιο της πρόσβασης και της παραμονής στη σκηνή του. Συντρόφευε τον Αλέξανδρο μέχρι “την άκρη του Κόσμου” — δηλαδή την Ινδία — και στην επιστροφή του πίσω. Παρόλο που οι εγκυκλοπαίδειες και τα ιστορικά βιβλία σπάνια λένε κάτι παραπάνω για τη σχέση αυτή, είμαστε τυχεροί αφού μία, κατά γενική ομολογία, πετυχημένη συγγραφέας ιστορικών μυθιστορημάτων έχει αποδώσει με γλαφυρότητα και συναρπαστικό τρόπο τη σχέση και τις περιπέτειες των δύο ανδρών.

Η “Αλεξανδριάδα” της Mary Renault, γνωστής και

ΚΛΑΣΙΚΗ ΟΜΟΡΦΙΑ

Η ομοφυλοφιλία των αρχαίων Ελλήνων υπήρξε αντικείμενο έντονης εξιδανίκευσης από τη Δύση. Δεν είναι υπερβολή να πούμε ότι αυτή υπήρξε ένας σημαντικός παράγοντας για την ύπαρξη του φιλελληνικού κινήματος στο εξωτερικό. Αναπόφευκτη ήταν βέβαια η προβολή των αισθητικών προτύπων της κάθε εποχής πάνω στα δανεικά μίθια της αρχαιότητας, από πίνακες ζωγραφικής όπου δύσκολα κανείς διακρίνει τους άντρες (εικ. 5), μέχρι τη στιβαρή ναζιστική γύμνια του "Ολύμπια" της Ρίφενσταλ. Πολύ δημοφιλείς και οι αρχαιοπρεπείς ή βουκολικές σκηνές που έχει αποτυπώσει ένα κύμα βορειοευρωπαϊών φωτογράφων – ο οποίος κατέβαιναν στη Νότια Ευρώπη, αναζητώντας την κλασική ελληνική ομορφιά και το σπέρμα των αγοριών της.

Ποιο είναι όμως το πραγματικό πρότυπο της ιδανικής κλασικής ελληνικής ομορφιάς; Το μνημειώδες έργο του Dover, "Greek Homosexuality" δίνει μια απάντηση, βασισμένο στα αγάλματα και στις απεικονίσεις αγγείων που διαθέτουμε. Ο τέλειος άντρας λοιπόν είχε "φαρδές πλάτες, βαθύ στήθος, μεγάλους στηθαίους μύες, ανεπτυγμένους μύες πάνω από τη λεκάνη, λεπτή μέση, σφικτούς γλουτούς και στιβαρούς μηρούς και γάμπες." Τα λιονταρίσια μαλλιά ήταν χαρακτηριστικό των όμορφων αντρών. Τους άρεσαν επίσης οι σφισικοί μύροι, τα όμορφα μάτια, και το μωριασμένο, από τις ασκήσεις κάτω από τον ήλιο, δέρμα.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΑΔΕΛΦΗ;

στη χώρα μας κι από άλλα έργα της, είναι μια τριλογία που αφηγείται τη ζωή του Μεγάλου Αλεξάνδρου, από τη γέννηση μέχρι το θάνατό του. Έχοντας μελετήσει όλες τις ιστορικές πηγές, και δείχνοντας έναν σεβασμό που θα έκανε ορισμένους ιστορικούς που γνωρίζουμε να ντρέπονται, καταφέρνει να διηγηθεί για ακόμα μια φορά το μύθο της πιο αμφιλεγόμενης προσωπικότητας στην ιστορία. Στον δεύτερο τόμο – με τίτλο "Το Αγόρι από την Περσία" – ο Βαγώας, αφηγείται τα επτά τελευταία χρόνια του Αλεξάνδρου, τις κατακτήσεις του στην Ανατολή, και τον έρωτα που άνθισε ανάμεσα στον κατακτητή και τον πανέμορφο αιχμάλωτό του. "Είναι ξεκάθαρο ότι η Αλεξανδριάδα της είναι ένα από τα πιο απρόσμενα αυθεντικά έργα τέχνης του αιώνα μας", γράφει για τη Mary Renault ο Γκορ Βιντάλ.

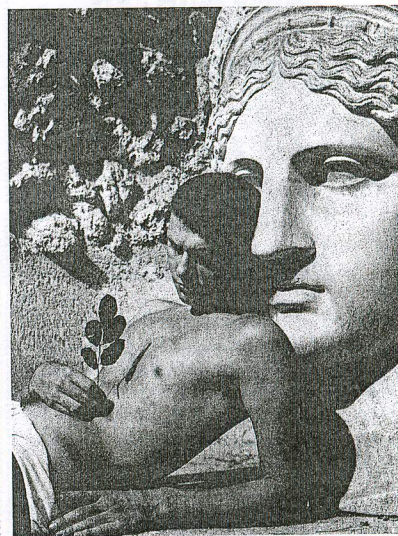
Η "ομοφυλοφιλία" του Μεγάλου Αλεξάνδρου ξαναφέρει στον επιφάνεια τη διαμάχη δύο μεγάλων σχολών πάνω στη γκέι ταυτότητα. Από τη μια υπάρχουν οι μελετητές για τους οποίους η γκέι ταυτότητα απλώνεται πίσω στο χρόνο και, παρόλο που αντανάκλα τις ιδιαίτερες ιστορικές περιστάσεις, περιστρέφεται γύρω από μια αίσθηση διαφορετικότητας που σταθερά ξεχώριζε την ταυτότητα των εραστών του ίδιου φύλου από τους σύγχρονούς τους εραστές του αντίθετου φύλου. Χρησιμοποιώντας τέτοιου είδους ερμηνευτικά μοντέλα, οι κριτικοί που εξετάζουν λ.χ. τα "ομοφυλοφιλικά" ερωτικά έργα της Σαυφούς ή του Σαίξπηρ τονίζουν σταθερά τα κοινά στοιχεία μεταξύ της ζωής των σύγχρονων γκέι και λεσβιών και της ζωής ανθρώπων που έζησαν πριν από αιώνες. Σημαντική υποστήριξη έχουν δεχτεί στην προσπάθειά τους αυτή από επιστήμονες που εξετάζουν τη βιολογική βάση της ομοφυλοφιλίας. Ερευνητές όπως ο Simon LeVay έχουν εργαστεί για να απομονώσουν γενετικές και φυσιολογικές διαφορές μεταξύ ομοφυλόφιλων και ετεροφυλόφιλων. Παρόλο που οι έρευνες έχουν στεφθεί με αποτυχία και σήμερα όλοι ομολογούν ότι βρισκόμαστε στο σημείο μηδέν, ήταν της μόδας πριν μερικά χρόνια να δημοσιεύονται αποτελέσματα προκαταρκτικών ερευνών στο εγκεφαλικό υλικό που "υποδείκνυαν" διαφορές στη φυσιολογία.

Από τη άλλη βρίσκεται το, πιο συγκροτημένο, αντίπαλο στρατόπεδο, με επικεφαλής το γάλλο φιλόσοφο Michel Foucault, που ιχνηλατεί τη μεταμόρφωση μέσα στο χρόνο της κοινωνικής θεώρησης της σεξουαλικότητας – η οποία θεωρεί ότι καταλήγει στη δημιουργία ξεκάθαρων σεξουαλικών ταυτοτήτων. Το

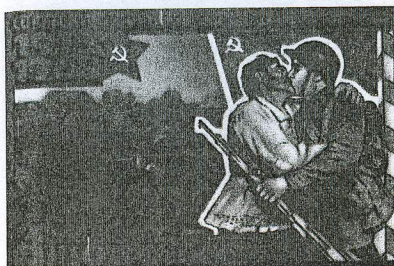
τρίτομο έργο του "Η ιστορία της σεξουαλικότητας" άλλαξε μια για πάντα τη συζήτηση πάνω στο σεξ, θέτοντας μια εντελώς νέα προοπτική και – καμιά έκπληξη εδώ – δίνοντας το θεωρητικό υπόβαθρο σε μια γενιά σεξουαλικών παραβατών, που απορρίπτουν πεισματικά τις ταμπέλες του γκέι και της λεσβίας.

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΕΙΚΟΝΩΝ

1. K.J.Dover, "Greek Homosexuality", Άνδρας που συνουσιάζεται πρωκτικά με γυναίκα.
2. Wilhelm von Gloeden, Naples, περίπου 1890-1900.
3. Herbert List, Rome, 1949.
4. Υποδοχή των ρώσων στρατιωτών από τους αγρότες. Αναμνηστικό ρωσικό γραμματόσημο για τον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο, 1968.
5. Claude-Marie Dubufe, "Απόλλων και Κυπάρισος", 1821

Τα γεννητικά όργανα απεικονίζονται χωρίς ντροπή – αντιχώντας την αποδοχή της γύμνιας στην καθημερινή ζωή. Οι Έλληνες γυμνάζονταν γυμνο στα λουτρά. Οι νεαροί άντρες συνήθως έχουν γυμνά στήθη και μόνο ένα απλό ύφασμα γύρω από τη μέση, κι αυτό όχι πάντα. Σύμφωνα με τον Dover, η Ελληνική τέχνη έδειχνε ακραίο ενδιαφέρον για να γεννητικά όργανα – οι Έλληνες θεωρούσαν το πέος ως σεξουαλικό όργανο και ως όπλο σε αναμονή – αλλά δεν είχαν ψύχωση με το μέγεθος. Τουλάχιστον στην τέχνη, τον προτιμούσαν μικρό. "Το γεγονός ότι ένας νέος ή ένα αγόρι είχε ένα όρθιο, σηκωμένο πέος συμβόλιζε την αρρενωπή ικανότητά του να γίνει πολεμιστής" το γεγονός ότι τον είχε μικρό όριζε την αντίθεση μεταξύ του ανώριμου και του ενήλικα άντρα (...). Ένα μικρό πέος (...) είναι δείγμα μετριότητας και υποταγής, μια αποκήρυξη της σεξουαλικής πρωτοβουλίας ή του σεξουαλικού ανταγωνισμού." Εξιδανικευμένες απεικονίσεις ανδρών με μικρά γεννητικά όργανα και έλλειψη τριχοφύας στο σώμα αποτελούσαν μια προσπάθεια να δώσουν νιάτα σε άντρες και να τους συμμορφώσουν με το πρότυπο της εφηβικής ομορφιάς, που ήταν ο κανόνας. Ο ιδανικός ενήλικας Έλληνας άντρας, όμως, ήταν πολεμιστής και αθλητής, και το κλασικό πρότυπο δείχνει μυώδεις άντρες, αν και δεν έχουν την υπερτονισμένη σωματική κατασκευή των σημερινών body-builders.

Τέλος δεν πρέπει να παραβλέψουμε ότι η Ελληνική τέχνη περιλαμβάνει απεικονίσεις που αποκλίνουν από το ανδροπρεπές ιδανικό. Τα ανδρόγυνα θέματα δεν περιφρονούνταν, και υπάρχουν απεικονίσεις προσώπων με συνδυασμένα τα ανδρικά και τα θηλυκά χαρακτηριστικά, όπως επίσης και ερμφορόδιτο.

ΞΕΝΩΝΑΣ, ΑΠΟ-ΞΕΝΟΣΗ ΚΙ ΕΝΑ ΜΠΟΥΚΕΤΟ ΑΝΕΜΩΝΕΣ.

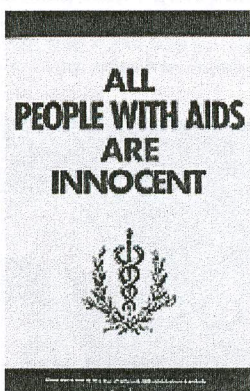
Όταν αυτό που φοβάσαστε κι ο "πανικός" μετακομίζει στη διπλανή οικοδομή, η πόρτα ασφαλείας δεν μας προστατεύει πια από Ρουμά- νους, Σέρβους πορτοφολάδες κι Αλβανούς, μήτε κι από τον ιό του HIV, τότε η λογική του "μακριά από εδώ" αφυπνίζεται...

Το πρόβλημα φθάνει κοντά μας, ανοίγει ασκούς και... βγαίνει στους δρόμους φωνάζοντας, τάζει ψήφους σε δημάρχους και νομάρχες που δεσμεύονται ν' απομακρύνουν την πηγή μόλυνσης απ' το δρόμο που παίζουν τα παιδιά μας. Βάζεις αεροστόπ στα παραθυρόφυλλα και τ' αυτά σου. Τυφλώνεσαι και δεν ακούς τις φωνές όσων χρειάζονται βοήθεια.

Βοήθεια στη στέγη, στη στοργή, στην αγκαλιά... Κι αν ο ιός μό- λυνει το αίμα τους, κι αν εξαγοράζει ψήφους και στήφορους, κι αν η λειτουργία ενός ξενώνα δημιουργεί αντιδράσεις, αυτός ο ιός αδυνατεί ν' αγγίξει ευαίσθητες, να συμβιώσει πλάι στα παιδιά και την αγκαλιά μας.

Αντιδράσεις και διαμαρτυρίες μπρος στα δελτία ειδήσεων που πουλάνε ακροαματικότητα. Άραγε τι ακροαματικότητα θα πουλούσε κάποιος οροθετικός, άστεγος, άνεργος δίχως οικογένεια και φίλους; Δίχως δά- κρυα. Να σας κοιτά με μάτια στεγνά και γιομάτος με την ελπίδα της ζωής! Ίσως, τότε, οι ευαίσθητες του καναπέ και της κλειστής πόρτας σας - κάνοντας ταυτόχρονα ζάπηνγκ στο Μικρούτσικο - να άφηναν την ευπλακνία σας ν' "αγγίξει" το πρόβλημά του.

Πρόβλημα κάποιου που στιγμιάζεται απ' το φόβο και τον πανικό σας, κάποιου που δεν έχει δουλειά, χρήματα, στοργή, μήτε δάκρυα στα μάτια του...

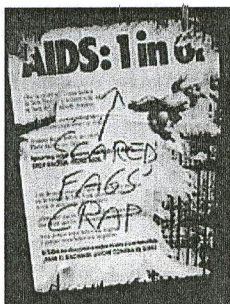

Κάποιου που φοβάται τις αντιδράσεις της οικογένειας και των φί- λων του, που φοβάται να μιλήσει κι έρχεται ένα διήμερο να επισκεφτεί τους γατρούς του στη Θεσσαλονίκη, κρυφά, φοβισμένος και μόνος...

Πρόβλημα κάποιου μητέρας ενός παιδιού που νοσηλεύεται σε μια μονάδα και το δάκρυ της δεν αντέχει άλλο... αναζητώντας ένα χώρο να ηρεμήσει, να ακουπίσει τα δάκρυά της και να γυρίσει χαμογελώντας στο παιδί της.

Αναζητούμε ένα χώρο μέσ' στη ζωή, γιατί η ζωή μάς ανήκει. Ζητάμε ένα περβάζι μ' ανεμώνες και τριαντάφυλλα. Με χρώματα χαράς, στορ- γής και συμπάραστασης.

Κι αν οι υποψήφιοι νομάρχες και δήμαρχοι κάλυψαν την άποψή τους ή επιβεβαίωσαν το ρατσισμό τους σ' ένα θέμα που καίει και εξα- γοράζει ψήφους, οι εκλογές πέρασαν. Ας θέσουν επιτέλους την άποψή τους, ας φτιάξουν έναν βολβό σ' ένα πρόβλημα που κάνει τους αν- θρώπους που αγωνίζονται για ένα χαμόγελο, μια εκπνοή κι ένα παρά- θυρο στη ζωή γιομάτο χρώματα στοργής κι ανεμώνες...

ACT UP!

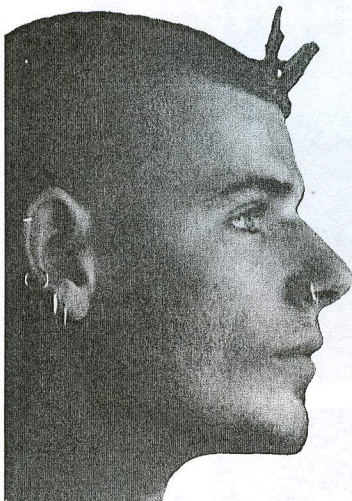
Το AIDS έχει επιτεθεί στον καλλιτεχνικό κόσμο της Αμερικής με μια πρωτοφανή βιαιότητα. Η μοναδική καταστροφή στη σύγχρονη τέχνη που μπορεί να συ- γκριθεί με το AIDS είναι ο Πρώτος Παγκόσμιος Πό- λεμος, ο οποίος αποδέκατισε σειρές από Ευρωπαίους καλλιτέχνες. Ενώ δεν προκαλεί πια έκπληξη το πό- σους ταλαντούχους, νέους καλλιτέχνες έχει πλήξει το AIDS, η κρίση του AIDS έπαιξε επίσης καταλυτικό ρόλο με απρόβλεπτες και σοβαρές συνέπειες: κατε- δάφισε τη «ντουλάπα» του καλλιτεχνικού κόσμου μια για πάντα και αναπότρεπτα άλλαξε την πορεία της τέ- χνης του τέλους του 20^{ου} αιώνα.

Πολλά από τα προκλητικότερα έργα τέχνης του τέ- λους των 80's και των αρχών των 90's εμπλέκουν τον θεατή του AIDS - στη θλίψη, στην οργή και στην εν- θύμηση. Παρόλο που έχουμε συνείδηση της σημασίας των σχετιζόμενων με το AIDS έργων αστέρων της τέ- χνης, όπως οι Ross Bleckner και David Wojnarowicz, λίγοι έχουν καταλάβει ότι καλλιτέχνες και ακτιβιστές-

καλλιτέχνες έχουν δημιουργήσει ένα εναλλακτικό σώ- μα από τέχνη του δρόμου πάνω στο AIDS, που η επί- δρασή της ήταν ακόμα μεγαλύτερη.

Είναι αξιοσημείωτο ότι οι συμβολικές εικόνες ή τα ίδια τα σύμβολα αυτής της επιδημίας δεν είναι ταινίες για την τηλεόραση, εικόνες φωτορεπορτάζ, ή γλυκα- νάλατα ποπ τραγουδάκια, αλλά το NAMES Project Quilt, ένα κοινοτικό έργο, και δύο εμβλήματα που τα συνέλαβαν καλλιτέχνες, το «Silence=Death» και η Κόκκινη Κορδέλα. Η αποτελεσματικότητά τους δια- κηρύσσει τόσο τη δύναμη της τέχνης όσο και τα όρια της λαϊκής κουλτούρας. Χωρίς συμβιβασμούς από, προ- санаτολισμένους στο κέρδος, παραγωγούς και λοι- πούς συνεργάτες, οι visual artists παραμένουν οι τε- λευταίοι - και πιο ζωτικοί - ανεξάρτητοι φορείς του πολιτισμού μας.

Όπως καθετί που έχει έρθει σε επαφή με το AIDS, η τέχνη που ξεπήδησε από αυτό υπήρξε ασυμβίβαστα πολιτικοποιημένη και δίχως οίκο διαμεσολαβητική.

Το καράβι σκίζει τα πιχτά νερά του Θερμαϊκού, δια- σχίζοντας έναν ωκεανό από σκατά και τεράστιες λευκές μέδουσες, στα ηχεία οι Sisters of Mercy ουρλιάζουν για αρχαίες πόλεις-φαντάσματα, το μέ- τωπό μου κολλημένο με αγωνία στο σκοριασμένο κάγκελο, κοιτώ τα ψάρια να πηδούν έξω από τη ζεστή θάλασσα, έχω ξοδέψει όλα μου τα λεφτά στις μπίρες, «give me one good reason», χαϊδεύω αργά το στήθος μου, πρέπει να βρω το μπλουζάκι μου, να ζητήσω τσι- γάρο από τον διπλανό; Αν...

Κρυώνω μέσα στον ανγοστιάτικο καύσωνα. Περ- πατώ κοιτάζοντας τα άσπρα κορδόνια από τις αρβύ- λες, δεν πρέπει να πατήσω τις γραμμές ανάμεσα στα πλακάκια, οι Smashing Pumpkins τραγουδούν «Bod- ies», θα κατουρήσω στους θάμνους, κλαίω, ένας άν- τρας και μια γυναίκα με κοιτάζουν, τι κάνουν αυτοί εδώ; Κλείνω τα μάτια μου και ονειρεύομαι ένα αγόρι ξαπλωμένο σε μια σκοτεινή παραλία. Κοιμάται. Το ζεστό του κορμί κρατά σε απόσταση το κρύο των ά- στρων, το t-shirt είναι ελαφρά τραβηγμένο προς τα πάνω, μπορώ να δω το επίπεδο στομάχι να ανεβοκατε- βαίνει ρυθμικά ακολουθώντας την αναπνοή του. Κι ο πιο μικρός θόρυβος μπορεί να καταστρέψει τη γαλή- νη, να ταραξεί την ησυχία αυτού του αγοριού, γι' αυτό σσας, σιγά... μένω ακίνητος κρύβοντας το μου-

Η τέχνη πάνω στο AIDS είναι, εν μέρει, ένα μεταλλασσόμενο αρχείο της αντίστασης σ' αυτούς που εκμεταλλεύονται την τραγωδία για πολιτικό κέρδος ή στα εμπορικά, συναισθηματικά πυροτεχνήματα των μέσων. Των μέσων που είχαν το μονοπώλιο της παραγωγής εικόνων με θέμα το AIDS μέχρι το 1985.

Η τέχνη του AIDS εγέρθηκε ως μια αδησασμένη αντίδραση απέναντι στις εικόνες ανθρώπων με AIDS που έδειχναν οι βραδινές ειδήσεις και οι πρωινές εφημερίδες. Κατά τη διάρκεια των πρώτων ετών της επιδημίας – το AIDS ανακαλύφθηκε το 1981 – τα μέσα προσέφεραν αποκλειστικά εικόνες από κάτιςχνα «θύματα» του AIDS και «φορείς της νόσου». Τους χαρακτήριζαν, με έναν όχι και τόσο διακριτικό τρόπο, είτε ως «αθώους» είτε ως «ένοχους». Οι αμοφιλικό και τα παιδιά ανήκαν στην πρώτη κατηγορία, ενώ οι γκέι άντρες και οι χρήστες ενδοφλέβιων ναρκωτικών αποτελούσαν τη δεύτερη. Μέσα σε ένα τέτοιο κλίμα, δεν προκαλεί απορία το γεγονός ότι η αφίσσα εξωτερικού χώρου της **κολεκτίβας Gran Fury** που ανακινώνει "Όλοι οι άνθρωποι με AIDS είναι αθώοι" προκάλεσε αναστάτωση κατά την έκθεσή της στη Νέα Υόρκη για τη δεύτερη «Μέρα δίχως τέχνη», το 1990.

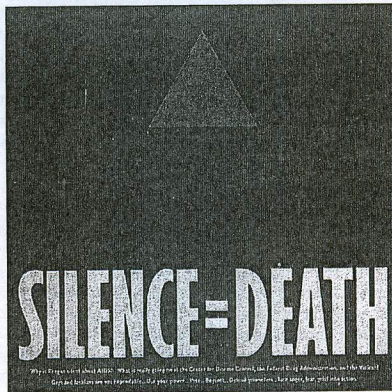
Το πρώτο κύμα της τέχνης του AIDS παραγόταν αποκλειστικά για έναν προπαγανδιστικό σκοπό: να αντιπτεθεί στις τρομαχτικές παρουσιάσεις των μέσων.

Αυτή η μονόπλευρη αντίδραση στην κοινωνική κρίση έφερε την σύγχρονη τέχνη πίσω στις ρίζες της. Δύο αιώνες πριν, οι ζωγράφοι της **Γαλλικής Επανάστασης** είχαν γεννήσει τη μοντέρνα τέχνη με πίνακες όπως ο διάσημος "Θάνατος του Μαρά" (1793). Στο έργο αυτό δεν υπήρχε τίποτα έξω από τα συνηθισμένα στην απεικόνιση ενός εμπνευσμένου ηγέτη. Αλλά ο πίνακας έθετε τέλος στο προηγούμενο τριών αιώνων: απεικόνιζε μια σύγχρονη μορφή όπως ήταν στην πραγματικότητα – έναν άντρα με μια ανίατη ασθένεια του δέρματος να μουλιάζει σε μια μπανιέρα, χωρίς αλληγορία, ούτε εξιδανίκευση.

Από την εποχή εκείνη, οι καλλιτέχνες και οι θεωρητικοί συζητούν το ρόλο της τέχνης σε καιρούς κρίσης. Αν και η "Τκουέρνικα" του Πικάσο (1937) – η απεικόνιση από το ζωγράφο του βομβαρδισμού από τον Franco ενός χωριού των Βάσκων – είναι σίγουρα υπόδειγμα πολιτικοποιημένης τέχνης του 20ου αιώνα, αποτελεί ωστόσο ανωμαλία σε μια περίοδο όπου η ζωγραφική απέναντι στις κοινωνικές καταβολές της υπέρ της εξερευνησης των χαρακτηριστικών της φόρμας και της αφαίρεσης. Οι ακτιβιστές και καλλιτέχνες του AIDS βρήκαν ελάχιστα πρότυπα στη μοντέρνα τέχνη. Αντίθετα, ξαναέδωσαν ζωή στη δημόσια τέχνη, παράγοντας σύμβολα και συμβολικές εικόνες, αφίσες και μνημεία, όπως το AIDS quilt. Τα δημόσια έργα τους ήρθαν σε επαφή με εκατομμύρια ανθρώπων.

Πίσω στα μέσα των 80's, η φωτογραφία έδειχνε ένας

αποτελεσματικός τρόπος για αντιπαράθεση τόσο στις αποθαρρυντικές εικόνες των μέσων για το AIDS όσο και στην απειλή του ασταθιζόμενου πανούργου ιού. Αλλά τα μηχανιστικά της θεμέλια στην εμφάνιση της πρα-

ματικότητα θα αποδεικνύονταν σχεδόν άχρηστα στη αλληλεπίδραση με ένα σύνδρομο που δεν έχει οπτικά χαρακτηριστικά. Με τι μοιάζει το AIDS; Καλοπροαίρετοι καλλιτέχνες, οι περισσότεροι γκέι και λεσβίες, παρήγαγαν εκατοντάδες γεμάτες συμπόνια φωτογρα-

φίες με πορτραίτα ανθρώπων με AIDS, εικόνες οροθετικών που ζούσαν μαζί με – αντί να πεθαίνουν από – ασθένειες του HIV. Αλλά τα πορτραίτα τους είναι συχνά ανησυχητικά δύσκολα στην κατανόηση. Ποια στην ευχή είναι όλα αυτά τα χαμογελαστά αντικείμενά τους; Όλοι αυτοί οι ιδανικοί ανώνυμοι εκπρόσωποι του μέσου όρου;

Μια αναταραχή ξέσπασε με την πρώτη υψηλού προφίλ παρουσίαση πορτραίτων ατόμων με AIDS. Το 1988, το Μουσείο Μοντέρνας Τέχνης της Νέας Υόρκης εξέθεσε πορτραίτα του **Nicholas Nixon**, που δεν ήταν ούτε γκέι ούτε είχε δεχτεί την επίσκεψη του HIV

στη ζωή του. Οι σειριακές φωτογραφίες του της καταρράκωσης της υγείας ανθρώπων με AIDS προσφέρουν μια γυμνή από συναισθηματοποίηση, συχνά μακάβρια καταγραφή του κουράγιου και της απόγνωσης εν όψη του θανάτου. Μέλη της ACT-UP διαμαρτυρήθηκαν για την αρνητικότητα που είδαν στη δουλειά με τη δασκαλίστικη στάση του Nixon. Οι εικόνες του Nixon είναι, στην πραγματικότητα, συχνά κατήφεις περιγραφές των δολοφονικών ικανοτήτων του ιού, αλλά είναι επίσης και μια καλοδεχόμενη καταγραφή ενός πολυποίκιλου, όχι πάντα γκέι, πληθυσμού ετεροφυλόφιλων έγχρωμων γυναικών και αμοφιλικών. Καθώς το πρώτο σώμα της δουλειάς εκτίθονταν σε μια άκρως δημόσια σκηνή, υπέφερε από προσδοκίες που ήταν αδύνατον να ικανοποιηθούν. Όπως και η "Φιλαδέλφεια" του Jonathan Demme (1993) – η πρώτη ταινία του Χόλιγουντ για το AIDS – οι φωτογραφίες του Nixon αναμειγνύονταν με κάποιο τρόπο να αρέσουν σε όλους: να κερδίσουν ταυτόχρονα τους μη συνειδητοποιημένους ή μισαλλόδοξους επισκέπτες του μουσείου; να υποδουλίσει τον ακτιβισμό και να ανεβάσουν το ηθικό των ανθρώπων με AIDS. Κανένα έργο τέχνης δεν θα μπορούσε ποτέ να καταφέρει να κάνει τέτοια μάγια.

Τα φυλλάδια της ACT-UP που διανεμήθηκαν στο Μητροπολιτικό Μουσείο Μοντέρνας Τέχνης απαιτούσαν «όχι άλλες εικόνες χωρίς [πολιτικό] υπόβαθρο» και εικόνες ατόμων με AIDS «που να είναι γεμάτες αγάπη, ζωή, να είναι σέξι και δραστήριες». Μια άβυσσος έδειχνε να χωρίζει τις αμφιλεγόμενες «αρνητικές» εικόνες του Nixon από τις ακραία «θετικές» απεικονίσεις των συμπαθούντων φωτογράφων. Αν η απεικόνιση ατόμων με AIDS δεν ήταν η απάντηση, πολλοί παρατηρητές αναρωτιόντουσαν, πώς θα μπορούσε η τέχνη να αλλάξει τα μυαλά και να μετριάσει την κρίση;

Ο Gran Fury («Μεγάλη Λύσσα»), μια κολεκτίβα καλλιτεχνών που δραστηριοποιούταν στο γραφείο προπαγάνδας της ACT-UP Νέας Υόρκης, προσέφερε μια άλλη «απάντηση» – στην πραγματικότητα ένα άλλο modus operandi – δημιουργώντας έναν ακραία δημόσιο, μη μουσειακό, ρόλο για την τέχνη προσπαθώντας να αντιμετωπίσει την επιδημία. Απορρίπτοντας τα πορτραίτα ατόμων με AIDS, η ομάδα έδωσε αντίθετα οπτική μορφή στις σοκαριστικές στατιστικές που έβγαιναν καθημερινά από τα ομοσπονδιακά Κέντρα Ελέγχου Λοιμώξεων και το Τμήμα Υγείας της Νέας Υόρκης. Ο Gran Fury έδωσε μορφή σε μια φιλόδοξη ατζέντα που προέβλεπε την παροχή εκείνου του «υπόβαθρου» που τα υπόλοιπα μέλη της ACT-UP είχαν διαπιστώσει ότι έλειπε από τη δουλειά του Nixon. Τα μέλη της επιζητούσαν να διανεμούν ζωτικές πληροφορίες που δεν διένειμε η κυβέρνηση. Στόχευαν το δρόμο, αντί την αίσχουσα τέχνης, και αναγνώριζαν ότι οι εικόνες έχουν μεγαλύτερη ισχύ όταν συνοδεύονται (γυρίστε σελίδα)

μπουνητό της καρδιάς μου με τη γροθιά σφιγμένη πάνω στο στήθος. Να μπορούσα να κουλουριαστώ στην άμμο κοντά του, να αγγίζω ανεπαίσθητα τα δάκτυλα των χεριών του, να γλύψω απαλά την καμπύλη του λαιμού του, να αφίσω έναν λυγμό. Να κοιμηθώ μαζί του...

«Μμμ, μ' αρέσουν κάτι τέτοια. Ενωώ ότι φυσικά και δεν είμαι... καταλαβαίνεις. Αλλά τη βρίσκω να με στριμώχνουν, να με κλοτσάνε... τέλος πάντων να πέφτει λίγο ξύλο.» Πάωσι. «Μ' ακούς τι λέω;»

Ανοίγω τα μάτια ξφρυσιασμένος η παραλία περιστρέφεται υπερβολικά γρήγορα. Γρήγορη εκτίμηση: γύρω στα 25, ψηλός, αδύνατος, πολύ κοντά μαλλιά, συμπυκνωμένος. Και περιμένει μια απάντηση. Το χρώμα στο μπράτσο έχει ματώσει πάλι, τα δάκτυλά μου ακουμπούν στην υγρή ζέση, χιλιάδες φλας αστράφτουν στο μυαλό μου, ποτέ μην τρωξ πατατάκια μετά από πέντε μπουκάλια ρετσίνα, σήμερα έχω γενέθλια, σκάτα – δεν μπορώ να γαμώ με προφυλακτικό, μια γυναικεία φωνή λέει ειρωνικά «φοράει Napalm Death και καρφώνει...», θέλω να πάω σπίτι μου, χαϊδεύω ερωτικά το τελευταίο Lakotani επί τσέπη μου. «Μια άλλη φορά, ίσως» και του χαμογελώ όσο πιο φιλικά μπορώ.

Χούφτωμα μέσα στο μπαρ, χάιδεμα στα μαλλιά,

αγαπώ το αγόρι μου

«φάνταράκι μου», «ποιος νομίζει ότι είσαι με αυτά τα ρούχα, ρε;», ξαφνικά ντρέπομαι. Θέλω το μωρό μου. Τι κι αν δεν έχω;

«Bist du allein?». Η κάτι τέτοιο, γιατί η μότα από την trance δεν σε αφήνει να ακούσεις ούτε τη σκέψη σου. Από την καρδιά της βιομηχανικής ζώνης εκπέμπουμε κύματα ενέργειας πάνω από την κοιμισμένη Ζυρίχη. Ποτέ άλλοτε δεν είχα βρεθεί μαζί με τόσους σκίνχεντ. Ένα τρενάκι περνά αγκομαχώντας από μπροστά μου κουβαλώντας ένα λείζερ. Ο Marco (ο μικρότερος από τους δύο Marco) φοβάται – δεν έχει ξαναπάει σε γκέι κλαμπ, όχι σε τέτοιο. Τρεις γυναικείες κούκλες βρέτρινες, καλυμμένες με πανιά, δείχνουν με μια παγωμένη χορογραφία την είσοδο για το dark room κι εγώ βυθίζομαι σε μια δερμάτινη πρόψη πολυθρόνα, το βλέμμα μου να χάνεται σε μια θάλασσα από ιδρωμένα κορμιά, ξυρισμένα κεφάλια και στρατιωτικά παντελόνια. Τρέμω από την ένταση, σκέφτομαι ότι αυτή τη στιγμή οποιοςδήποτε θα μπορούσε να μου κάνει στιδήποτε. Αγνωστα χέρια ψάχνουν το κορ-

μί μου, ο λαιμός μου καίει, ένα ρυάκι από αφρισμένο σπέρμα κυλά από την άκρη του στόματός μου, κάποιοι προσπαθούν να κρατήσουν ακίνητο μπροστά μου ένα κορμί που κουνιέται ικετευτικά ζητώντας να το παραβιάσουν – γλώσσες, ψαλές, χέρια αγνώστων. Έι, έχουμε όλοι κουρεμένο κεφάλι και φοράμε Doc Martens! «Θες να σε σαπίσω στο ξύλο, ρε πούστα!» «Ja! Ja!». Α, αυτό το μπιτ είναι το αγαπημένο μου.

Περιμένω την ανταπόκριση της πτήσης μου στο φλεγόμενο Ελληνικό. Θέλω ένα αγόρι να αγαπήσω. Θέλω ένα αγόρι δικό μου, όλο δικό μου, γαμώτο μου οι ελβετικές σοκολάτες λιώνουν αργά μέσα στο σάκο μου να το κλείσω στην αγκαλιά μου να με μείθει με τα φιλά του ήχος από τα μεγάφωνα κλείνω τα μάτια θα βγάλουμε κι άλλο τεύχος το Σεπτέμβρη; Θέλω να αγαπήσω προσοχή παρακαλώ, ναι, σε παρακαλώ!, η αναχώρηση της πτήσης της Ολυμπιακής Αεροπορίας για Θεσσαλονίκη θα καθυστερήσει όμως εγώ

δεν μπορώ να περιμένω άλλο.

(συνέχεια από την προηγούμενη σελίδα)
από επεξηγηματικές λέξεις και γραφιστικά.

Η δουλειά της κολεκτίβας, που άρχισε να εμφανίζεται στους δρόμους το 1988, πάντρευε τις μεθοδολογίες της τέχνης, της διαφήμισης και της εκπαίδευσης. Επρόκειτο για μαχαίρια στο τοπίο του AIDS. Μια αφίσα γνωστοποιούσε τα ανησυχητικά νέα ότι "Ένα στα 61 μωρά που γεννιούνται στη Νέα Υόρκη είναι ομοεπιδεχτικό", και μια άλλη παρότρυνε με χιούμορ τους άντρες: "Φόρα προφυλακτικό ή στρίβε". Το πρώτο γραφικό του Gran Fury που δέχτηκε επιχορήγηση επέπληττε τις προσπάθειες της τέχνης να πολεμήσει το AIDS, μιας και "Με 47.524 νεκρούς, η τέχνη δεν είναι αρκετή". Το σύνολο των θανάτων, φυσικά, συνέχισε να αυξάνεται.

Ο Gran Fury δημιουργήθηκε κάτω από την ενθάρρυνση του ακτιβιστή-curator William Olander, που προσκάλεσε την επιτροπή της ACT UP που αργότερα έγινε ο Gran Fury, να φτιάξει ένα κομμάτι για την έκθεση του Νέου Μουσείου Σύγχρονης Τέχνης σχετικά με το κατώτερο μέρος του Μπρόντγουεϊ. Η έκθεση θα γινόταν γιατί ο Olander είχε εντυπωσιαστεί από τη διακεκριμένη δουλειά μιας άλλης κολεκτίβας που συμμαχούσε - αλλά και αντιπαραιθόταν - στην ACT UP. Το όνομά της ήταν **The Silence=Death Project**.

Οι έξι (ανώνυμοι) γκέι άντρες της ομάδας είχαν συλλάβει το γραφιστικό έμβλημα που έχει γίνει συνώνυμο με την ACT UP και τον ακτιβισμό του AIDS:

SILENCE=DEATH
ΣΙΩΠΗ=ΘΑΝΑΤΟΣ

τυπωμένο με λευκούς χαρακτήρες κάτω από ένα ροζ τρίγωνο, κι όλα σε μαύρο φόντο. Για να το δημιουργήσουν, αντέστρεψαν το ροζ τρίγωνο που οι Ναζί ανάγκαζαν τους ομοφυλόφιλους να φορούν στα στρατόπεδα συγκέντρωσης - και το οποίο οι γκέι ακτιβιστές της δεκαετίας του '70 είχαν ήδη οικειοποιηθεί ως σύμβολο της γκέι απελευθέρωσης. Μια εκδοχή του λογότυπου φτιαγμένη με νέον αποτελούσε ένα κεντρικό στοιχείο στο "Let the record show", τη πολύχρωμη έκθεση της ACT UP στο Νέο Μουσείο καταγγέλοντας

την αδράνεια των κυβερνήσεων Ρίγκαν και Μπους σχετικά με το AIDS. Το σύμβολο τώρα κρέμεται στη μόνιμη συλλογή του Μουσείου.

Καθώς η καλλιτεχνική προπαγάνδα του Gran Fury αποκτούσε μεγαλύτερη αυτοπεποίθηση, βαθμιαία μετακόμισε σε πιο κατεστημένες και καλύτερα χρηματοδοτούμενες τοποθεσίες. Σε αυτούς τους δημόσιους (και συχνά χρηματοδοτούμενους από το δημόσιο) χώρους, συνέχισε να παράγει ασταμάτητες διαμάχες. Η διάσημη αφίσα της ομάδας, εμπνευσμένη από τη Benetton, που παρίστανε τρία διαφυλετικά, ομο- και ετερο-φυλόφιλα ζευγάρια να φιλιούνται πάνω από τον τίτλο "Τα φιλιά δεν σκοτώνουν: η απληστία και η αδιαφορία σκοτώνουν", προκάλεσε αντιδράσεις σε όλη τη χώρα - ως τμήμα του πρότζεκτ «Art on the Road» το 1990. Η τοποθέτησή τους στα πλευρά των λεωφορείων του Σικάγο, ώθησε έναν δημοτικό σύμβουλο του Σικάγο να αποκαλέσει τις αφίσες «πρόκληση στην ομοφυλοφιλία». Η συνεισφορά του Gran Fury στη Μπιενάλε της Βενετίας την ίδια χρονιά παραλίγο να καταλήξει σε μήνυση της ομάδας για χυδαιότητα.

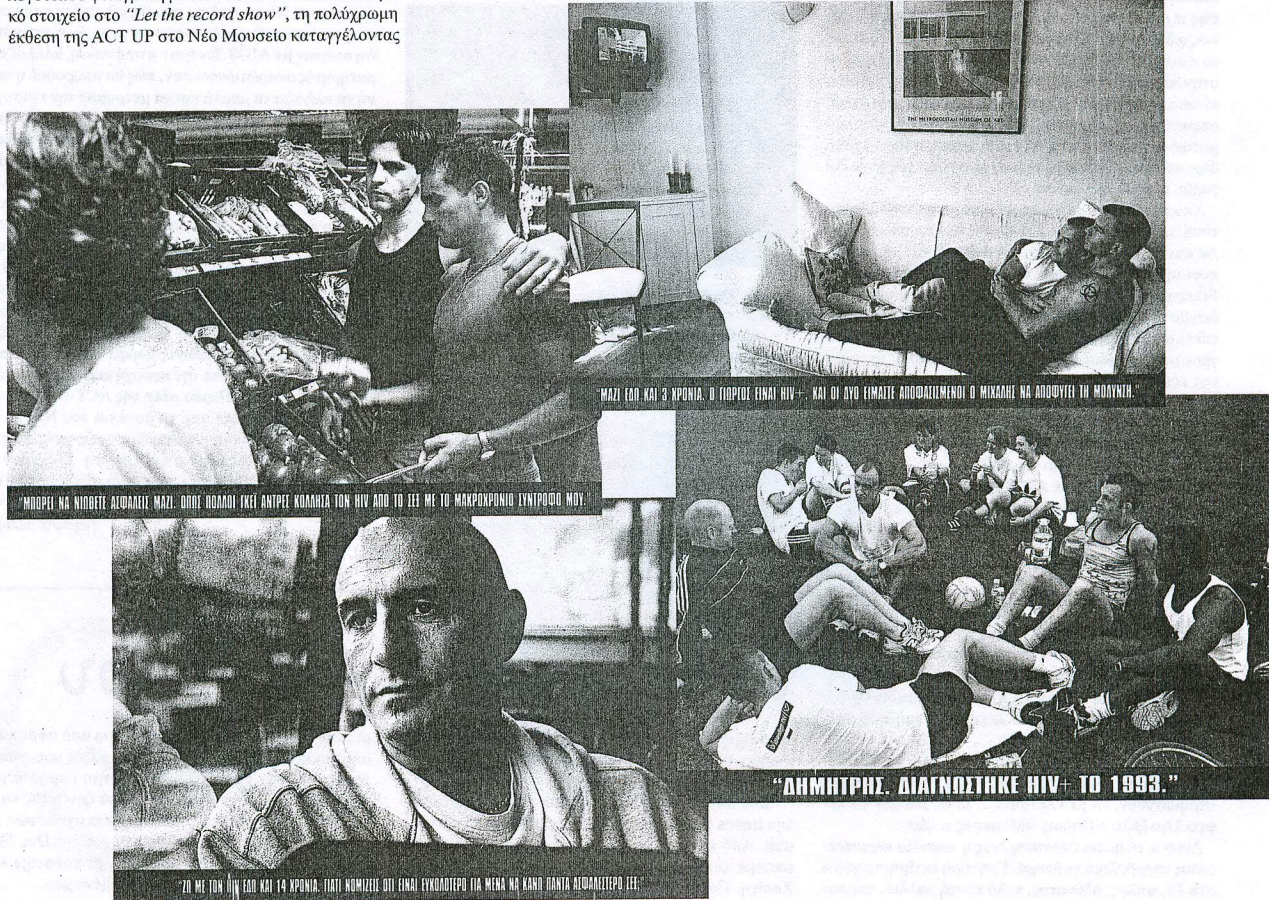
Μόλις έλαβε την πρόσκληση για τη Μπιενάλε, ο Gran Fury άδραξε την ευκαιρία να εισαγάγει την ανατρεπτική μεθοδολογία του στην Ευρώπη. Το έργο "Pope Piece" ζευγάρωνε δύο πάνελ διαστάσεων γιγαντοαφίσας: το ένα έζωνε τον πάπα με ένα κείμενο σχετικά με τη ρητορική της εκκλησίας ενάντια στο ασφαλέστερο σεξ: το άλλο απεικόνιζε έναν σηκωμένο πούτσο δύο πόδια περίπου ψηλό μαζί με κείμενα για τις γυναίκες και τη χρήση του προφυλακτικού. Οι ιταλικές αρχές - και το προσωπικό της Μπιενάλε - σκέφτηκαν να μηνύσουν την ομάδα για βλασφημία και το διεθνές σκάνδαλο αποτράπηκε μόνο με την παρέμβαση τρίτων.

Πέρα από το Silence=Death, δύο ακόμα δημόσια έργα τέχνης, το Κόκκινο Κορδελάκι και το NAMES

Project έφθασαν να συμβολίζουν την κρίση του AIDS. Όπως και με το Silence=Death, το **Κόκκινο Κορδελάκι** δημιουργήθηκε από μια κολεκτίβα καλλιτεχνών, την **Visual AIDS's Artists Caucus**. Η ομάδα σχεδίασε το Κορδελάκι με σκοπό να ανατρέψει την επίθεση του γλοιώδους φωβισμού που εξαπολύθηκε κατά τον Πόλεμο του Κόλπου και ενσαρκώθηκε με το κίτρινο κορδελάκι.

Προορισμένο να είναι ανώνυμο, το Κόκκινο Κορδελάκι σχεδιάστηκε ως ένα σύμβολο της δέσμευσης απέναντι στους ανθρώπους με AIDS και στον αγώνα κατά του AIDS. Έκανε την πρώτη του εμφάνιση κατά την τηλεοπτική μετάδοση των βραβείων Tony το 1991 και έξι μήνες αργότερα δεν μπορούσε να ανοίξει την τηλεόραση και να μη το δεις: στα Emmy, στα Oscar, σε μεγάλες αθλητικές εκδηλώσεις, στο "Concert for Life" του Freddy Mercury στο Λονδίνο, και στο πέτο υποψηφίων για την προεδρία. Οι υπεύθυνοι του Ρεπουμπλικανικού κόμματος που το αφαιρούσαν από το πέτο της Μπάρμπαρα Μπους στο Ρεπουμπλικανικό Συνέδριο του 1992 στο Χιούστον προφανώς είχαν εκτιμήσει δεινώς το ανατρεπτικό του μήνυμα. Αλλά τότε, η Κορδέλα - όπως και κάθε επιτυχημένο "μη-ντιανό" έργο τέχνης - είχε ήδη αποκτήσει τη δικιά της ζωή. Η αποθέωσή της ως το γνωστότερο έμβλημα των αρχών των 90's κατέληξε στον υπερκοροσισμό με τη χρήση της ως αξεσουάρ μόδας ή ως προφύλαξη οδώνης για υπολογιστές. Και μέσα στο παράξενο, διαρκώς μεταβαλλόμενο τοπίο των συμβόλων, κατέληξε να αντιπροσωπεύει την απογοήτευση πολλών ακτιβιστών του AIDS στις αμερικάνικες εκλογές του 1992.

Το NAMES Project Quilt αποτελεί τοπάνιο εκείνο φαινόμενο στη σύγχρονη κουλτούρα, όπου ένα πραγματικό κοινοτικό έργο τέχνης υπάρχει χωρίς αρχική σύνδεση με καλλιτέχνη ή σχολές τέχνης. Περισσότερο γνωστό ως η Κουβέρτα του AIDS, αποτελείται

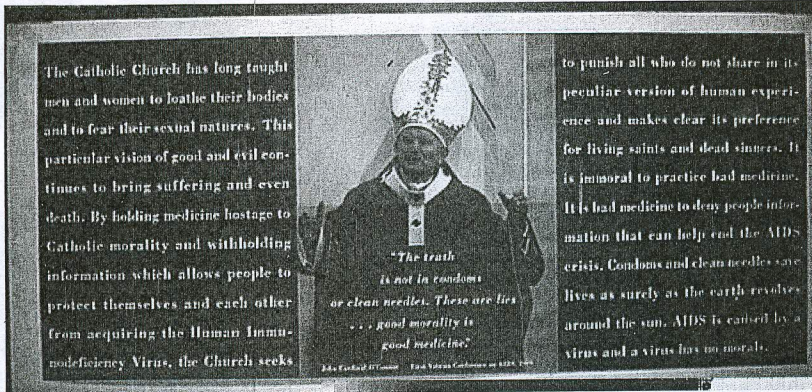

ΜΑΖΙ ΓΑΙ ΚΑΙ 3 ΧΡΟΝΙΑ. Ο ΠΟΡΤΟΣ ΕΙΝΑΙ HIV+ ΚΑΙ ΟΙ ΔΥΟ ΕΙΝΑΙ ΑΠΟΦΑΣΙΣΜΕΝΟΙ Ο ΜΙΚΡΑΙΟΣ ΝΑ ΑΠΟΦΥΓΕΙ ΤΗ ΜΟΛΥΝΣΗ.

ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΝΙΧΤΕΙ ΣΕΦΑΛΙΚΕ ΜΑΖΙ. ΟΠΩΣ ΠΟΛΛΟΙ ΓΚΕΙ ΑΝΤΡΕΣ ΚΟΛΛΗΤΑ ΤΩΝ ΗΩΝ ΑΠΟ ΤΟ ΣΕΞ ΜΕ ΤΟ ΜΑΚΡΟΧΡΟΝΟ ΣΥΝΤΡΟΦΟ ΜΟΥ.

"ΔΗΜΗΤΡΗΣ. ΔΙΑΓΝΩΣΤΗΚΕ HIV+ ΤΟ 1993."

ΣΕΞ ΜΕ ΤΩΝ ΗΩΝ ΓΑΙ ΚΑΙ 14 ΧΡΟΝΙΑ. ΓΙΑΤΙ ΗΜΕΙΣ ΟΤΙ ΕΙΝΑΙ ΕΥΚΟΛΟΤΕΡΟ ΓΙΑ ΜΕΝΑ ΝΑ ΚΑΝΩ ΠΑΝΤΑ ΑΣΦΑΛΕΣΤΕΡΟ ΣΕΞ.

από περισσότερα από 46.000 κομμάτια υφάσματος διαστάσεων 3 επί 6 ποδιών, που έχουν φοδραριστεί, και συρραφτεί μαζί. Από το 1986, οι συμμετέχοντες έχουν συνεισφέρει κομμάτια για την Κουβέρτα στη μνήμη φίλων, εραστών ή δημόσιων προσώπων όπως ο Ροκ Χάτσον ή ο Μισέλ Φουκώ. Εικόνες κατοικίδιων ζώων, στρατιωτικά μετάλλια και drag queens συνυπάρχουν με καλλιγραφίες, γκέι χιούμορ και παραξικάρδιους ύμνους από τα αγαπημένα πρόσωπα που έμειναν πίσω. Το 'σ' αγαπάμε, Mark' παίρνει μια νέα διάσταση όταν υπογράφεται με χρυσό μαρκαδόρο από τη Μαμά, τον Μπαμπά και τον εραστή Steve.

Η διαρκώς επεκτεινόμενη Κουβέρτα – που τώρα καταλαμβάνει έκταση ίση με 20 γήπεδα ποδοσφαίρου – είναι υπερβολικά μεγάλη για να εκτεθεί στο σύνολό της. Η πρώτη της εθνική εμφάνιση έγινε το 1987 στη Ουάσινγκτον. Όπως και το διτλανό μνημείο για τον πόλεμο του Βιετνάμ – όπου στους μαύρους γρανιτένιους τοίχους του είναι σκαλισμένα τα ονόματα των νεκρών σε χρονολογική σειρά θανάτου – η Κουβέρτα με τα Ονόματα προκαλεί σοκ με τη σιβαροτήτά της. Αλλά σε αντίθεση με την ανατριχιαστική υπεθύμηση του μνημείου για το απρόσπορο του θανάτου, η Κουβέρτα είναι μια γεμάτη πάθος επιβεβαίωση της ποικιλομορφίας. Υποψήφια για το Βραβείο Νόμπελ το 1988, η Κουβέρτα έδωσε στην επιδημία – και στους υποφέρונτες από αυτήν – ένα ανθρώπινο πρόσωπο.

Ορισμένοι ακτιβιστές έχουν ασκήσει κριτική τόσο στην Κουβέρτα όσο και στο Κορδελάκι για τη μετριοπάθειά τους. Ίσως όμως να μην έχουν συλλάβει το νόημα τους. Με το τέλος της δεκαετίας του '80, η κρίση του AIDS είχε άμεση επίδραση στη ζωή εκατομμυρίων Αμερικάνων. Η Κουβέρτα βοήθησε να καλυφθούν οι ανάγκες όσων θρηνούσαν απώλειες από το AIDS. Η Κόκκινη Κορδέλα είναι μια γέφυρα προς ακροατήρια που δεν ασχολούνται με το AIDS – ένα απλό πρώτο βήμα, έλπιζαν οι ιδρυτές της, προς το δρόμο της ενεργού υποστήριξης των ατόμων με AIDS. Το AIDS μεταμορφώθηκε από ένα σύνδρομο που δεν μπορούσε να πει το όνομά του, σε θέμα που μπορούσε να αναλυθεί με θετικό τρόπο στα δημοφιλή λαϊκά περιοδικά.

Για να μεταβάλλουν την κοινή γνώμη, για να αλλάξουν το τοπίο, τέτοια συμβολικά έργα πρέπει, παράδοξως, να τονίσουν τη "δημόσια υπόστασή" τους και να πάρουν αποστάσεις από τον κόσμο της τέχνης. Αυ-

τό τα συνδέει επίσης με τρομοκρατικές επιθέσεις τύπου Νταντά: Performance art όπως διαδηλώσεις όπου οι διαμαρτυρόμενοι πέφτουν κάτω κι οι άλλοι διαγράφουν το περίγραμμα του σώματος με μια κιμωλία, ή το περιτύλιγμα του προαστειακού σπιτιού του διαβόητου φανατικού χριστιανοδεξιού γερουσιαστή Jesse Helms με ένα προφυλακτικό τέρστιον διαστάσεων από την ομάδα Queer Nation. Υπάρχει ωστόσο και ένα συνεχές που συνδέει τέτοιες ενέργειες με την τέχνη την ίδια αλλά και με mainstream εκδηλώσεις, όπως το κρέμασμα μιας πελώριας Κόκκινης Κορδέλας στον Πύργο του Αιφελ με την ευκαιρία του Συνεδρίου του ΟΗΕ για το AIDS.

Ίσως να προκαλεί εντύπωση η προσκόλληση μας στην Αμερική. Όμως η τέχνη οδηγούμενη από τις πολιτικές ταυτότητας και βασισμένη περισσότερο στη διαμαρτυρία – παρά ως μια αισθητική απόλαυση – αποτελεί μια ιδιαίζοντως αμερικάνικη προσέγγιση στην τέχνη. Παρομοίως, το AIDS είναι ένα ιδιαίζοντως αμερικάνικο πρόβλημα, αν γίνει η μέτωπο με μέτωπο σύγκριση με τις υπόλοιπες χώρες του βιομηχανικού κόσμου που εξασφαλίζουν, σχετικά, ικανοποιητική και φτηνή περιθαλψη στους πολίτες τους. Ένας Ολλανδός καλλιτέχνης πιθανά να μην μπορούσε να φανταστεί το AIDS ως καλλιτεχνικό θέμα, μιας και οι ασθένειες του HIV δεν έχουν πολιτικοποιηθεί στην Ολλανδία, όπου πρόκειται για ένα ζήτημα δημόσιας υγείας – παρά ένα ηθικό πρόβλημα. Στη Νότια Ευρώπη, όπου οι αντιλήψεις για το δημόσιο και το ιδιωτικό διαφέρουν τόσο πολύ από αυτές του προτεσταντικού Βορρά, το AIDS και η ομοφυλοφιλία γίνονται σχεδόν ανεκτά, αλλά εφόσον κανείς δεν μιλά για αυτά. Έτσι, δεν είναι παράξενο που ελάχιστα Ισπανοί, Γάλλοι ή Ιταλοί καλλιτέχνες έχουν φτιάξει έργα εμπνευσμένα από το AIDS.

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΕΙΚΟΝΩΝ

1. Gran Fury, "All people with AIDS are innocent"
2. Gran Fury, "One in 61 babies born in New York is HIV positive"
3. The Silence=Death project, "Let the record show / He kills me"
4. Donald Moffet, "Call the White House"
5. Gran Fury, "Pope Piece" (μέρος 1)

ΙΣΛΑΜ: Ο ΝΕΟΣ ΜΕΣΑΙΩΝΑΣ;

(συνέχεια από την σελίδα 7)

λου. Η ομοφυλοφιλία ήταν, είτε, σύμπτωμα της παρακμής και της διαφθοράς του δυτικού πολιτισμού.

Ο συνάδελφός του, Αγιατολάχ Μουσαβί-Αρντεμπίλι, απαίτησε την αναστροφή εφαρμογή των Ισλαμικών τιμορίων για την ομοφυλοφιλική συμπεριφορά. Περιγράφοντας τις διαδικασίες εκτέλεσης των ομοφίλων, είπε σε φοιτητές στο Πανεπιστήμιο της Τεχεράνης:

"Οα πρέπει να τον (την) αιχμαλωτίσουν, να τον κρατήσουν όρθιο, να τον κόψουν στα δύο με ένα σπαθί, είτε να τον αποκεφαλίσουν είτε να τον κόψουν αρχίζοντας από το λαμό... μετά το θανάτο του να φέρον κούτσουρα, να ανάψουν μια φωτιά, να βάλουν το πτόμα στα κούτσουρα, να τα ανάψουν και να το κά-

ψουν. Ή θα έπρεπε να τον πάνε στην κορυφή ενός βουνού και να τον ρίξουν κάτω. Έπειτα τα τμήματά του πτόματος θα έπρεπε να συλλεχθούν και να καούν. Ή θα έπρεπε να σκάσουν μια τρύπα, να ανάψουν μια φωτιά στην τρύπα και να τον ρίξουν ζωντανό στη φωτιά. Δεν έχουμε τέτοιες τιμορίες για άλλα αδικήματα", καυχήθηκε ο Αγιατολάχ. "Δεν μπορεί να υπάρξει ούτε ελάχιστο δείγμα οίκτου ή συμπόνιας... Αινείτε τον Κύριο."

Οι λεσβίες και οι γκέι άντρες που κατοικούν σε χώρες που δυνστεύονται από το Νέο Μεσαίωνα των Ισλαμιστών φανατικών δεν έχουν τη φιλελεύθερη πολυτέλεια της ανοχής του θρησκευτικού φανατισμού. Για αυτούς, τα πολιτικά ορθά επιχειρήματα της "πολιτισμικής ευαισθησίας" ισοδυναμούν με παράδοση στους εξτρεμιστές που θέτουν σε κίνδυνο την ελευθερία τους, ακόμα και τις ζωές τους.

ο πόθος

Για το δικαίωμα στην ομοφυλοφιλική επιθυμία • δωρεάν έκδοση • Εκδότης: Ομάδα Πρωτοβουλίας Ομοφυλόφιλων Θεσσαλονίκης – ΟΠΟΘ, Τ.Θ. 10839, 541 10 Θεσσαλονίκη • Τηλέφωνο: (095) 366.281, Δευτέρα & Τετάρτη 21:00-23:00 • Fax: (031) 763.906 • e-mail: opoth@ilga.org • URL: http://www.geocities.com/WestHollywood/Heights/2958/ • Σε αυτό το τεύχος συνεργάστηκαν: Γιώργος Δημητρίου, Νίκος Αραπατζής, Άρης Μπιστσιούλας, Στρατής Μωραϊτής, Λευτέρης Γκαλγκούρας, Κωνσταντίνος (έκι Βήτα), Ντίνος Χριστιανόπουλος, Δήμητρα Ανθρακοπούλου, Αχιλλέας Σ. και άλλοι φίλοι • Τα άρθρα εκφράζουν αποκλειστικά προσωπικές απόψεις.

For the right in same-sex desire • free publication • Published by: Homosexuals' Initiative of Thessaloniki – OPOTH, POB 10839, GR-541 10 Thessaloniki, GREECE • Tel: +95 366.281, Wednesday 21:00-23:00 local time • Fax: +31 763.906 • e-mail: opoth@ilga.org • URL: http://www.geocities.com/WestHollywood/Heights/2958/.

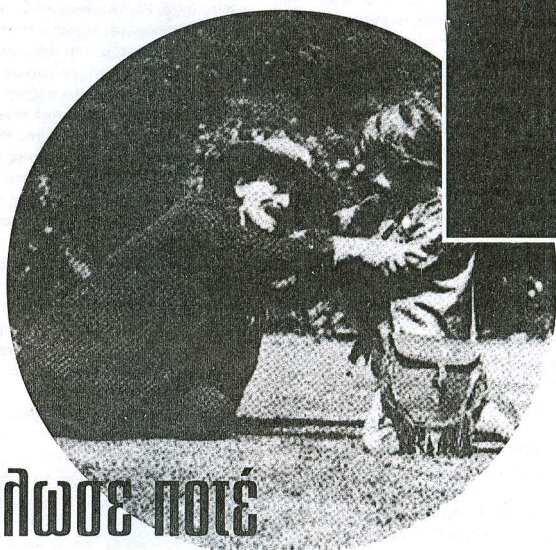
A member of the International Lesbian and Gay Association – ILGA

Π Η Τ Ε Ρ Π Α Ν

κεμβρίου 1904 και δημοσιεύτηκε ως αφήγημα με τίτλο «Πήτερ και Γουέντι» το 1911 και ως θεατρικό έργο το 1928. Ο Πήτερ Παν, μεταφρασμένος σε πάρα πολλές γλώσσες και πασίγνωστος από την ομώνυμη ταινία της Disney (βγήκε στους κινηματογράφους το 1953, έπειτα από 14 χρόνια παραγωγής), αλλά και το πιο πρόσφατο «Hook» του Σπύλμπεργκ, είναι πια ένας ήρωας που έχει πάρει τη θέση του στην Αγγλική παράδοση. Η ιστορία εκτυλίσσεται σε έναν φανταστικό κόσμο όπου υπάρχουν μόνο παιδιά και η έλξη που ασκεί σε όλους τους αναγνώστες και θεατές είναι αυτή η διάχυτη και πανταχού παρούσα αγάπη προς τα παιδιά.

Όσο συναρπαστική όμως είναι για τους νεαρούς αναγνώστες, άλλο τόσο τραγική φαντάζει στους ενήλικες αυτή η αγάπη – η οποία πολλοί μελετητές πιστεύουν ότι αποτελεί μια έκφραση της παιδοφιλίας του Barrie. Η έλξη του Barrie προς τα αγόρια έχει καταγραφεί διεξοδικά στα βιβλία «J.M. Barrie and the Lost Boys» (Andrew Birkin, London. Constable, 1979), «The Death of Narcissus» (Morris Fraser, London. Secker and Warburg, 1976) και «Secret Gardens; a study of the

«Όλα τα παιδιά, εκτός από ένα, μεγαλώνουν. Σύντομα μεταίονουν ότι θα μεγαλώσουν, και ο τρόπος που το έμαθε η Γουέντι ήταν αυτός. Μια μέρα, όταν ήταν δύο χρονών, έπαιξε σε κάποιο κήπο και έκοψε ένα ακόμα λουλούδι κι έτρεξε μ' αυτό στη μητέρα της. Φαντάζομαι ότι πρέπει να έδειχνε πολύ χαριτωμένη, γιατί η κ. Ντάρλινγκ ακούμπησε το χέρι στην καρδιά της και φώναξε «Αχ, γιατί να μην μπορείς να μείνεις για πάντα έτσι!» Αυτό ήταν το μόνο που αντάλλαξαν μεταξύ τους πάνω στο ζήτημα, αλλά στο εξής η Γουέντι γνώριζε ότι πρέπει να μεγαλώσει. Πάντα το ξέρεις μετά τα δύο. Δύο χρονών είναι η αρχή του τέλους.»

Στις 19 Μαΐου συμπληρώθηκαν 77 χρόνια από το θάνατο ενός ξεχωριστού αγοριού. Το όνομά του ήταν Michael Llewelyn-Davies και ήταν ο αγαπημένο αγόρι του J.M. Barrie, του συγγραφέα του «Πήτερ Παν».

Ο Barrie συνάντησε τους αδερφούς του Michael – τον George, τον Peter και τον Jack – καθώς έπαιζαν στο πάρκο του Κένσιγκτον και ερωτεύτηκε τον 7χρονο George. Αλλά η μεγαλύτερη αγάπη της ζωής του επρόκειτο να είναι ο Michael, που γεννήθηκε στις

Το αγόρι που δεν μεγάλωσε ποτέ

16 Ιουνίου 1900. Ήταν το πρώτο από τα πέντε αγόρια που επρόκειτο να γεννηθούν ενόσω ο J.M. Barrie είχε στενές σχέσεις με την οικογένειά τους. Δυστυχώς, πρώτα ο πατέρας τους Άρθουρ πέθανε από καρκίνο και ακολούθησε η μητέρα τους Σύλβια. Τα αγόρια έμειναν ορφανά και ο J.M. Barrie τα υιοθέτησε το 1911.

Η τραγωδία συνεχίστηκε, όταν το 1918 ο George σκοτώθηκε στον Πρώτο Παγκόσμιο Πόλεμο, σε ηλικία 21 ετών, κι όταν στις 19 Μαΐου 1921, ενώ σπούδαζε στο Πανεπιστήμιο της Οξφόρδης, ο Michael βρέθηκε πνιγμένος στην πισίνα του Sandford, στην αγκαλιά ενός άλλου φοιτητή, του Rupert Buxton. Και οι δύο ήταν γυμνοί.

Ο Michael και ο Barrie διατηρούσαν μια μακροχρόνια καθημερινή αλληλογραφία, που καταστράφηκε το 1952 από τον αδερφό του εκδότη του Barrie, επειδή «παράτηταν...!».

Ο Michael ποζάρισε για τον Barrie με το κοστούμι του Πήτερ Παν και θεωρείται η σημαντικότερη επίδραση από όλα τα αγόρια στη δημιουργία αυτού του μύθου. Γιατί ο «Πήτερ Παν» δεν είναι τίποτα άλλο παρά η εξέλιξη των συναρπαστικών ιστοριών που ο Barrie αφηγούνταν στα πέντε αγόρια.

«Ο Πήτερ Παν ή το αγόρι που δεν μεγάλωσε ποτέ» ανέβηκε ως παράσταση για πρώτη φορά στις 27 Δε-

golden age of children's literature» (Humphrey Carpenter, London. George, Allen & Unwin, 1985). Τέλος ο James Kinkaid προσφέρει μια έξοχη ψυχολογική ανάλυση του ρόλου του τρομαχτικού Κάπταιν Χουκ στον «Πήτερ Παν», στο βιβλίο του «Child-Loving; the Erotic Child and Victorian Culture» (London. Routledge, 1993).

****

Απόσπασμα από το «The Little White Bird» του J.M. Barrie (ένα πρωτότυπο των περιπετειών του Πήτερ Παν, η διήγηση του θαυμασμού ενός μεσήλικα εργένη για ένα μικρό αγόρι. Είχε συγκεντρώσει διθυραμβικές κριτικές όταν δημοσιεύτηκε, πράγμα που μας λέει μερικά πράγματα για το πώς άλλαξαν οι αντιλήψεις τα τελευταία εκατό χρόνια).

«...Γνώριζα από διαίσθηση ότι περίμενε εμένα να του βγάλω τις μπότες. Τις έβγαλα με όλη τη σταθερότητα ενός χεριού κάποιας ηλικίας, και κατόπιν τον κάθισα στο γόνατό μου και του έβγαλα τη μπλούζα. Ήταν μια θαυμάσια εμπειρία, αλλά πιστεύω ότι παρέμεινα υπέροχα ήρεμος μέχρι που συνήλθα κάπως ξαφνικά από τα μικρά του αγκαλιάσματα, τα οποία με αναστάτωναν βαθιά. Δεν μπορώ να συνεχίσω δημόσια με το

γδύσιμο του Ντέιβιντ...

‘Ε, Ντέιβιντ’, είπα καθώς ανακάθισα, ‘θέλεις να έρθεις στο κρεβάτι μου;’ ‘Η μητέρα είπε ότι δεν κάνει να το θέλω εκτός κι αν το θέλεις εσύ πρώτος’, τσίριξε, και χωρίς άλλη φασαρία η μικρή φιγούρα σηκώθηκε και πετάχτηκε προς τη μεριά μου. Το υπόλοιπο της βραδιάς ήταν ξαπλωμένος πάνω μου και διαγωνιά μου, και μερικές φορές τα πόδια του ήταν στην άκρη του κρεβατιού και μερικές στο μαξιλάρι, αλλά πάντα διατηρούσε την κυριότητα από το δάχτυλό μου...

Σκεφτόμουν ξαπλωμένος αυτό το μικρό αγόρι, το οποίο, στη μέση του έργου του, καθώς τον έβλεπα, είχε ξαφνικά θάψει το κεφάλι του ανάμεσα στα γόνατά μου... Τη μικρή μορφή του Ντέιβιντ να στάζει νερά στο μπάνιο και το πώς αποπειρόμουν να τον πιάσω καθώς γλιστρούσε μέσα από τα χέρια μου σαν πέτροφρα. Ή το πώς είχα σταθεί στην ανοιχτή πόρτα ακούγοντας την γλυκιά αναπνοή του, είχα σταθεί τόσο πολύ που είχα ξεχάσει το όνομά του...»

Απ' ό,τι ξέρω, τίποτε δεν έχει γραφτεί ως τώρα γι' αυτό το θέμα. Δεν υπάρχουν στοιχεία αν και υπάρχει ενδιαφέρον. Κι όμως, είναι γνωστό πως όπου μαζεύονται πολλοί άντρες, εκεί κάτι γίνεται. Θυμηθείτε το στρατό: ποιος δεν έχει έστω και μια ομοφυλοφιλική εμπειρία από το στρατό; Κι όμως, κανείς δεν το λέει. Το ίδιο συμβαίνει και με την ταβέρνα, τους τεκέδες, τη φυλακή. Γιατί το κρύβουν; Μυστήριο. Από καθωσπρεπισμό; Ίσως. Μπορεί όμως να μην το λένε επειδή το θεωρούν αυτονόητο. Και ενώ δεν το λένε, όταν μαλώνουν με κάποιον και θέλουν να τον μειώσουν, τότε το «πούστης» παίρνει και δίνει, πράγμα που σημαίνει ότι αυτά τα ξέρουν και τα κάνουν, και μάλιστα πολύ συχνά.

Με πολλή δυσκολία προσπάθησα να συγκεντρώσω μερικά στοιχεία από τη χρυσή εποχή του ρεμπέτικου (1930-1955). Τότε υπήρχαν διάφορες ομάδες: μάγκες, κουτσαβάκηδες, αλάνια και ρεμπέτηδες. Κάθε ομάδα είχε τα δικά της. Οι μάγκες ήταν πολύ γνωστοί, ακόμη από την επανάσταση του '21· επειδή οι πιο πολλοί ήταν περίπου μπάτσοι, είχαν τον αέρα της εξουσίας,

γες τους μετέφεραν κι εδώ. Ακόμα και οι τεκετζήδες δε γλίτωσαν τη ρετινιά.

Στη φυλακή, τα πράγματα ήταν πιο ζόρικα. Η έλλειψη ελευθερίας και γυναίκασ ανάγκασε πολλούς να στρέφονται προς τους συγκρατούμενούς τους και αρκετοί έβγαζαν χρήματα απ' αυτό, ενώ άλλοι τα οικονομούσαν ως χαφιέδες. Φαίνεται ότι στη φυλακή γίνονταν πολλά, καθώς και σκοτωμοί για τέτοιους λόγους. Ξέρουμε λ.χ. ότι ο θρυλικός Σαρκαφλιάς δολοφονήθηκε το 1926 στη φυλακή των Τρικάλων από κάποιον Αντωνίτση· ο Σαρκαφλιάς αμφισβήτησε τον αντρισμό του Αντωνίτση και τότε εκείνος, πριν τον σκοτώσει, αποπειράθηκε να τον βιάσει, με τη βοήθεια συνεργατών του, για να τον ξευτελίσει.

Για γνωστούς συνθέτες και τραγουδιστές δεν ξέρουμε σχεδόν τίποτα, εκτός από κουτσομπολιά. Οι πιο πολλοί κρύβονταν. Μόνο η Σωτηρία Μπέλλου ήταν λεβέντισσα, δεν έκρυβε τα λεσβιακά της αισθήματα, και μάλιστα σε μια εποχή που αυτό ισοδυναμούσε με βδέλυγμα. Ξέρουμε επίσης ότι ο Μάθησης αμφισβήτησε στα νιάτα του τον αντρισμό του Βαμβακάρη ε-

τότε τα τραγούδια αυτά, εκτός από γυναίκες, μπορούν να τραγουδηθούν και από κάθε άλλον ενδιαφερόμενο. Θυμούνται πολλούς που τα τραγουδούσαν· ακόμη κι εγώ. Παραθέτω εδώ μερικούς στίχους: «Δεν μ' αγαπάς, παλιόπαιδο / και στην αγάπη μου ξηγιέσαι πονηρά», «Σ' αγάπησα, παλιόπαιδο, / και μου κουρέλιασε τη δόλια μου καρδιά», «Εγώ πληρώνω τα μάτια π' αγαπώ», «Να μου λείπουν οι ντινιήδες οι μοντέρνοι, / θέλω άντρα ν' αγαπάει και να δέρνει» (το «αγαπάει» το αντικαθιστούσαν με ένα άλλο ρήμα, πιο πονηρό). «Τα μάτια σου τ' αράπικα / τα είδα και τρελάθηκα», «Δε σ' αγαπώ για τα λεφτά / και για την ομορφιά σου, / σε αγαπώ, αγόρι μου, για την καλή καρδιά σου. / Ποτέ σου δε με μάλωσες, / χατίρι δε μου χάλιασες». Υπάρχουν, βέβαια, κι άλλα, που τώρα δεν τα θυμάμαι.

Όσο για το τετράστιχο που παραθέτει ο Πετρόπουλος («πούστης τον πούστη αγαπά / πουτάνη την πουτάνη / κι ο Γιώργης ο κολομαπράς / τους παίρνει όλους σβάρνα») δεν το θεωρώ τραγούδι, αλλά κάτι σαν ρητό, κι επιπλέον το θεωρώ νεότερο και φτιαχτό.

ΡΕΜΠΕΤΙΚΟ

του Ντίνου Χριστιανόπουλου

και ομοφυλοφιιλία

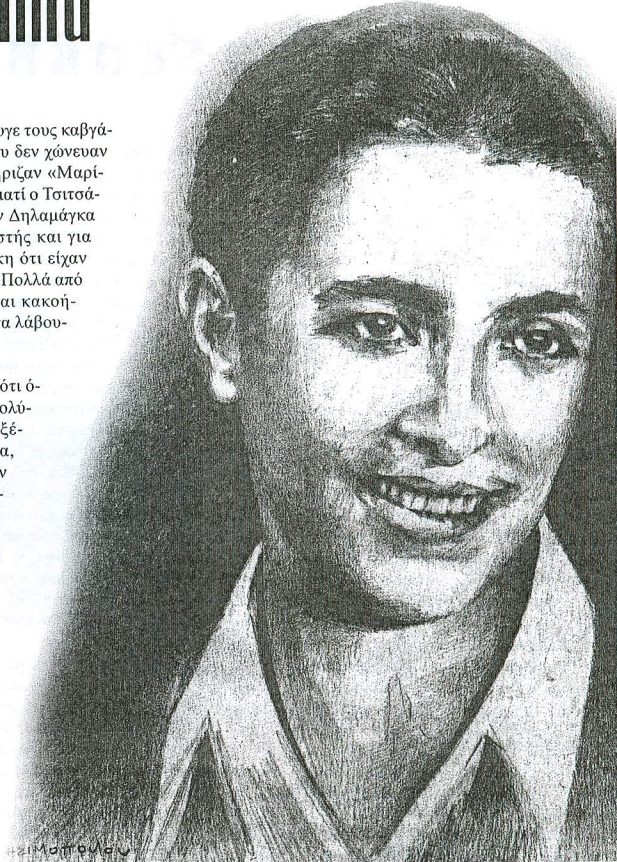
ήταν και λεβέντες, δε σήκωναν μύα στο σπαθί τους. Οι κουτσαβάκηδες ήταν οι νταήδες, έρχονταν στα χέρια και σκότωναν για ψύλλου πήδημα· ήταν και άνθρωποι της φιογούρας, πρόσεχαν πολύ το ντύσιμό τους, τα παπούτσια τους ήταν πάντα λουστρινένια. Οι αλανιάρηδες ήταν οι πιο ελεύθεροι, μίγμα μάγκα, κουτσαβάκη και αλήτη. Τέλος, οι ρεμπέτες που δώσαν και το όνομα στο ρεμπέτικο (επί κατοχής) ήταν πιο συναισθηματικοί, ταπεινοί, φτωχοί και κακομοιρήδες, άνεργοι και ξοφλημένοι. Όλοι αυτοί, όσο κι αν διέφεραν μεταξύ τους, είχαν κάτι το κοινό: ήταν κατά κανόνα ωραίοι άντρες (οι πιο πολλοί μελαγχρικοί, λιγνοί, ξερακιανοί, με μαύρα μάτια και μουστάκια, είχαν λαϊκά χαρακτηριστικά ανατολίτη). Η λαϊκή τους ομορφιά τραβούσε. Όπου σύχναζαν, μαζεύονταν και διάφοροι άλλοι, που τους άρεζε να κάνουν παρέα μαζί τους και σχεδόν δεν έκρυβαν τα γούστα τους. Αυτούς οι μάγκες τους έλεγαν πουστόμαγκες και τους περιφρονούσαν ή τους είχαν για ώρα ανάγκης, όταν δεν έβρισκαν γυναίκα. Έναν τέτοιο αναφέρει ο Ηλίας Πετρόπουλος στα «Ρεμπέτικα τραγούδια» (1989, σ. 432 – τον φώναζαν Μητσία). Αλλά και στην Αθήνα ξέρουμε πως στην περίοδο του μεσοπολέμου οι ποιητές Ναπολέων Λαπαθιώτης και Μήτσος Παπανικολάου πήγαν συχνά στα διάφορα αρβαντοχώρια της Αττικής (Λιόσια, Μενίδι, Λιόπеси), όπου έσμιγαν με άντρες της περιοχής. Ο Λαπαθιώτης, σε ανέκδοτα στιχουργήματά του, ειρωνεύεται αρκετές φορές αδερφές αυτού του είδους, παρόλο που κι αυτός έκανε τα ίδια.

Αυτά, στις ταβέρνες. Αλλά και στους τεκέδες, το ίδιο κλίμα. Στην Ελλάδα, οι τεκέδες ήταν φτωχικοί, ενώ στην Πόλη είχαν προσωπικό, γυναίκες και άντρες· τις γυναίκες τις λέγαν τσιμποκλούδες, τους άντρες τσογλιάνια. Αυτούς τους χαρακτηρισμούς οι πρόσφυ-

πειδή ο Βαμβακάρης απέφυγε τους καβγάδες. Επίσης και αρκετοί, που δεν χώνευαν τον Τσιτσάνη, τον χαρακτήριζαν «Μαρίκα», γιατί τον ζήλευαν και γιατί ο Τσιτσάνης είχε ψιλή φωνή. Για τον Δηλαμάγκα λεγόταν ότι ήταν παιδεραστής και για τον Χιώτη και τον Μητσάκη ότι είχαν αμφισβητούμενο αντρισμό. Πολλά από αυτά τα κουτσομπολιά είναι κακοήθειες και δεν θα έπερε να τα λάβουμε σοβαρά υπόψη.

Γεγονός πάντως παραμένει ότι όλα τα ρεμπέτικα δε λένε απολύτως τίποτε. Ίσως επειδή εξέφραζαν κοινά αισθήματα, όπου οι ιδιαιτερότητες δεν είχαν καμιά θέση· ίσως επειδή οι ρεμπέτες κατατράχυνταν από ένα αίσθημα λαϊκού καθωσπρεπισμού· ίσως και από υποκρισία. Κάποιος μάγκες, που τον ρώτησα κάποτε, μου είπε ενοχλημένος: «Αυτά τα πράγματα, νεαρέ μου, ούτε λέγονται, ούτε γράφονται».

Πολλά τραγούδια που εκφράζουν τον έρωτα της γυναίκας προς τον άντρα, όταν σε μερικούς στίχους το φύλο φαίνεται καθαρά,

«ενημέρωση»

γραφείο αποκομμάτων εφημερίδων & περιοδικών

Πληροφορίες· Συνδρομές
τηλ. (031) 72.11.72 fax 72.16.26
www.advnet.gr/enimerosi

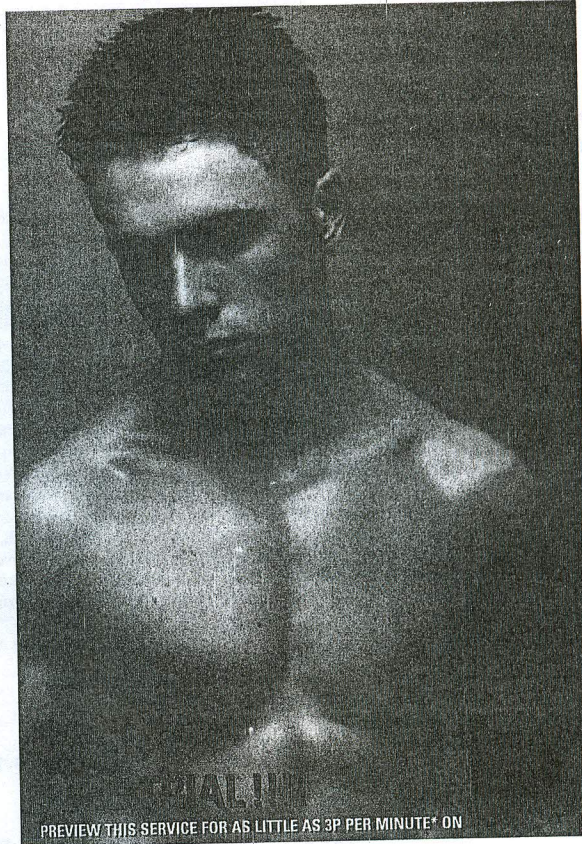
Μη χάνετε χρόνο αναζητώντας καθημερινά στις εφημερίδες αυτά που σας αφορούν και σας ενδιαφέρουν. Η «ενημέρωση» εδώ και πέντε χρόνια ενημερώνει καθημερινά με συνέπεια και υπευθυνότητα εκατοντάδες επιχειρήσεις, οργανισμούς, συλλόγους, ιδιώτες κλπ. στη Θεσσαλονίκη και όλη την Ελλάδα. Με μια μικρή μηνιαία συνδρομή μπορείτε και εσείς να έχετε καθημερινά στο γραφείο σας όλα τα αποκομμάτια που σας ενδιαφέρουν από εκατοντάδες διαφορετικά έντυπα (εφημερίδες και περιοδικά), από όλη την Ελλάδα. Παρακολουθούμε ανελλιπώς το μεγαλύτερο όγκο εντύπων και έχουμε την πιο γρήγορη εξυπηρέτηση. Επιπλέον, η «ενημέρωση» είναι η μοναδική στην Ελλάδα εταιρία αποδελτίωσης που διατηρεί ηλεκτρονικό αρχείο εφημερίδων, στο οποίο έχουν πρόσβαση οι συνδρομητές μας και όλοι όσοι ενδιαφέρονται για παλαιότερα θέματα που έχουν δημοσιευτεί.

Επικοινωνήστε μαζί μας για να σας δώσουμε περισσότερες πληροφορίες για τις υπηρεσίες που προσφέρουμε.

Αφορμή για το θέμα μας στάθηκε ένα αφήγημα του E. M. Forster με τίτλο «What Does It Matter? A Morality» («Τι σημασία έχει; Μια ηθοπλαστική ιστορία» — δεκαετία 1930). Προλογικά θα πρέπει να αναφέρουμε ότι τα *morality plays* (ή απλώς *moralties*) είναι θεατρικά έργα της Αγγλίας του 15^{ου}-16^{ου} αι., που συνέθεταν και έπαιζαν συντεχνίες, με κυρίαρχο τον αλληγορικό-διδακτικό χαρακτήρα, αφού είχαν ως θέμα τους την ηθική πύλη του καλού με το κακό που συντελείται μέσα σε κάθε άνθρωπο. Ως κοινωνική αλληγορία θα πρέπει, επομένως, να προσεγγίσουμε το παραπάνω κείμενο, μια εκτενή περίληψη του οποίου δίνουμε παρακάτω.

Πριν από τον εμφύλιο η Ποττιμπάκια ήταν τακτικό μέλος του Συμβουλίου των Εθνών. Ανέγειρε τείχη δασμών, κατέλυε ειρηνευτικές συνθήκες, κατέτρεχε μειονότητες, παρακάλυε συνέδρια εκτός κι αν ήταν πεπεισμένη πως δεν υπήρχε κίνδυνος ικανοποιητικής επίλυσης: έπειτα ασκούσε όλες τις δυνατές πιέσεις στο βωμό της ειρήνης. Διέθετε έναν άγνωστο ήρωα, έναν εθνικό ύμνο, αναμνηστικά γραμματόσημα, χαρακτηριστικούς χωρικούς, οδικές αρτηρίες: το έμβλημά της ήταν μια μέλισσα πάνω σ' ένα καπέλο, η δε στολή είχε χρώμα δαμασκηνή αναμιγμένο με γκριζό. Σε όλα τούτα συνέπλεε με τους γείτονές της... Πρόεδρος της (εφόσον ήταν δημοκρατία) ήταν ο Δρ. Μπόνιφατ Σπιλτζ, ενώ ο Κόμης Βαγκαγκρέν (εφόσον διατήρησε την αριστοκρατία της) ήταν αρχηγός της αστυνομίας, και η [ηθοποιός] Σόνια Ροντοκοντούκο η ματρέσσα του Δρος Σπιλτζ (εφόσον δεν ήταν παρά άνθρωπος).

Ο Κόμης Βαγκαγκρέν, για λόγους *haute politique*, ήταν αποφασισμένος να προκαλέσει ρήγμα στις σχέσεις του προεδρικού ζεύγους. Έτσι, με τη βοήθεια ενός κυκλώματος υποκλοπών που διέθετε, οργανώνει την επ' αυτοφώρω σύλληψη από την κυρία Σπιλτζ του συζύγου της με τη ματρέσσα του στη βίλα της τελευταίας, στις ακτές της λίμνης Λάγκο. Μπροστά όμως στην ψύχραιμη όσο και ανυποψίαστη σύζυγο του προέδρου, το σκάνδαλο τελικά απεφεύχθη. Αλλ' εκείνο

What does it matter?

[μια ηθοπλαστική ιστορία]

το απόγευμα ο αξιωματικός υπηρεσίας που βρισκόταν έξω από τη βίλα, ανέφερε — κατά το καθιερωμένο — ότι ο Πρόεδρος του είχε κλείσει το μάτι πριν φύγει με το αυτοκίνητο, χωρίς εκείνος να του το ανταποδώσει. Ανακοίνωσε, λοιπόν, ο Κόμης την εξής διαταγή σε όλους τους βαθμοφόρους: όταν ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας τους κλείνει το μάτι, εκείνοι να του το ανταποδίδουν. Δυστυχώς η διαταγή δεν απέφερε καρπούς, αφού βασίστηκε σε μια παρανόηση: ο Πρόεδρος είχε κλείσει το μάτι του την ώρα που έφευγε από τη βίλα επειδή είχε μπει σκόνη. Έτσι ο Κόμης αναγκάζεται να επανακοινώσει τη διαταγή με πιο δραστηκή μορφή: όλοι οι βαθμοφόροι όφειλαν να κλείνουν το μάτι στον Πρόεδρο δίχως να περιμένουν. Αυτή τη φορά ο Πρόεδρος αντιλήφθηκε το γεγονός, χωρίς, όμως, ποτέ να ανταποδίδει το κλείσιμο του ματιού και αποφάσισε να το διασκεδάσει — στο κάτω-κάτω «Είμαι άντρας, έλεγε, κανέναν κίνδυνο για 'μένα!». Ωσπου, μια μέρα, στον καθιερωμένο περπατάκι του στο Πάρκο Θριάμβου, «χαφνικά συνάντησε έναν εκκλησιαστικό ωραίο έφαπτο χωροφύλακα, και πριν καλά-καλά προλάβει, του είχε ήδη κλείσει κι ο ίδιος το μάτι».

Την ίδια μέρα ο Πρόεδρος παίρνει ένα γράμμα απ' την κυρία Ροντοκοντούκο με το οποίο τον ενημέρωνε για το θάνατο του αδερφού της και του ζητούσε να συναντηθούν την επόμενη Παρασκευή για ένα *menage a trois*. Την ορισμένη, λοιπόν, μέρα ο Δρ. Σπιλτζ πηγαίνει, με την πρόφαση να πάρει το μάντιο του, στη βίλα Λάγκο. Όλος τυχαίως, φύλακας ήταν ο χωροφύλακας του πάρκου. «Ούτε που τον είχε σκεφθεί καθόλου ως εκείνη τη στιγμή, μα τώρα ήταν σαν να τον σκεφτόταν όλη την ώρα.» Ο Πρόεδρος «βγήκε σ' ένα μπαλκόνι για να ξαναδεί έστω βιαστικά το έφιππο κάλλος, όμως εκείνος κοιτούσε προς όλες τις κατευθύνσεις εκτός προς τα πάνω, εξαιρετικά ερεθιστικός — αλλά ο Πρόεδρος δεν τόλμησε να βήξει.» Και μπήκε μέσα. «Τώρα δεν θα μάθαινε ποτέ τι συμβαίνει όταν

δυο άντρες... και θα ήταν ένα τέτοιο μάθημα μ' έναν τέτοιο δάσκαλο...»

«Ίσως ήταν καλύτερα έτσι.» Και αποφάσισε να πάρει το μάντιο του. Όμως τίποτε, ούτε καν η θέα της λίμνης, δεν τον ευχαριστούσε. «Όλα έμοιαζαν ολωσδιόλου ασήμαντα. Κρατούσε το μαγί του κι ετοιμαζόταν να το φορέσει, όταν ακούστηκε ήχος από βότσαλα, και ο χωροφύλακας... κατέβηκε από τα' άλογο του, ανέβηκε με θόρυβο τα σκαλιά, έβγαλε το ένα γάντι του και έτεινε το χέρι του για χειραψία.

Ο Πρόεδρος συνοφρυώθηκε — συχνά σημάδι ικανοποίησης για τη μέση ηλικία, και ως τέτοιο έγινε αντιληπτό. «Εξοχότατε, στη διάθεσή σας...» Έκλεισε τις συρόμενες πόρτες και κλείδωσε. «Με συγχωρείτε...» Κρέμασε το κράνος του δίπλα στο καπέλο της κυρίας Ροντοκοντούκο. «Και πάλι με συγχωρείτε...» Έλυσε τη θήκη του περιστρόφου του. Κάθισε σ' έναν καναπέ, που ήταν τόσο μαλακός ώστε έβαλε τα γέλια, και έβγαλε τις γκέτες και τις μπότες του. «Ω, ναι, τι ωραίο δωμάτιο — καλύτερο απ' το Πάρκο Θριάμβου.»

Ο Δρ. Σπιλτζ έμεινε άφωνος. Το στόμα του ανοιγόκλεινε όπως του πουλιού.

«Με σκεφθήκατε από τότε;»

«Ν... ναι.»

«Δε σας πιστεύω. Πώς με λένε;»

Ο Πρόεδρος δε μολιρούσε να θυμηθεί.

«Μίρκο. Μίρκο Μπόλνοβιτς. Α, ναι! Έγχε προσέξει το δίζυγο. Αυτό θα είναι το άλογο μου εδώ μέσα. Α, ναι! Έγχε δει και το τραπέζιο. Ο Δρ. Σπιλτζ κλείδωσε την πόρτα που έμπαζε στο σπίτι. «Αφήστε το σ' εμένα, Εξοχότατε, μην μπαινέτε στον κόπο.» Και με κίνηση πολύ γοργή για να την ακολουθήσει, την ξεκλείδωσε. «Τώρα τελώ υπό την εξουσία σας.»

«Μάλλον εγώ είμαι στη δική σου,» είπε ο Πρόεδρος, εκοράζοντας πιο τολμηρά το θαυμασμό του.

«Είμαι μόνο δεκαοχτώ. Το εξακριβώνουμε;»

«Η καταγωγή σου είναι πέρα από το Πράτς, ε Μίρκο;»

«Ναι. Πώς το ξέρατε; Μήπως απ' την ομιλία μου; Ή

από κάτι άλλο; Και συνέχισε να γδύνεται. Η στολή του ήταν ήδη με φροντίδα διπλωμένη, δημόσια περιουσία βλέπεις. «Το κασκορέ.» Και το έβγαλε από το κεφάλι.

«Το σωβρακάκι...»

«Λουπόν;»

«Λουπόν τι; Ποτέ ευχαριστήμένος; Το έβγαλε απ' τα πόδια χαμογελώντας και ξάπλωσε πάνω στο τραπέζιο. «Σας αρέσω εδώ πάνω;»

«Έχεις ξεπεράσει κάθε όριο!»

«Ω, ελάτε εδώ πάνω, Εξοχότατε, ελάτε κοντά μου!»

«Όχι, Μίρκο, ευχαριστώ, δεν είναι για την ηλικία μου!»

«Όριστε, είναι τόσο εύκολο, κρατηθείτε από οπουδήποτε, μόνο να αιωρείστε...» «Είναι πιο προσερά χωρίς ρούχα,» είπε. Μα δίδουλο δε φαινόταν. «Λουπόν, έχω εξασκήσει όλου μου τους μυς εκτός...» Και καθόταν με τα πόδια ανοιχτά πάνω στο δίζυγο.

Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας πλησίασε το περσινό μένο του. Στην επιτυχημένη του προσπάθεια, έπεσαν τα γυαλιά από τη μύτη του.

«Τώρα δεν μπορείτε να δείτε πόσο άσχημος είμαι.»

«Μίρκο, εσύ άσχημος...» και τρέκλισε στην παγίδα που τον έκλεισε μέσα της.

«Εί, σαν πολύ βιάζεστε, γέλασε ο νέος. «Ελάτε πρώτα να κάνετε μερικές ασκήσεις μαζί μου. Πρώτα δουλειά και μετά απόλαυση.»

«Άσε καλύτερα, γιατί θα πέσω, παλικάρη μου.»

«Όχι, δε θα πέσετε, παλικαρότατέ μου.»

Κι ο Πρόεδρος, αντιθέτως μ' ό,τι πίστευε, ανέβηκε στο δίζυγο. Και την ώρα ακριβώς που... η κυρία Ροντοκοντούκο άνοιξε την πόρτα ακολουθούμενη απ' τον Βεσσαριανικό Υπουργό. Μετά από πολλά, αντιλαμβάνονται τελικά ότι πρόκειται για παγίδα του Κόμη Βαγκαγκρέν και στην έκρηξη του Προέδρου «Μίρκο! Δεν πιστεύω να εκτελείς διαταγές!», εκείνος αντί να το δεχτεί ή να το αρνηθεί (γιατί τότε η χώρα τους θα εξακολουθούσε να είναι μέλος του Συμβουλίου των Εθνών), είπε: «Τι σημασία έχει;» — «Το πήδημα δε μετρά!»

‘Και τι σημαίνει, σας παρακαλώ, αυτό;’

‘... Πρεπε να ξερετε τι πάει να πει πήδημα, κυρία, αν τα μισά απ’ όσα λένε για ‘σας είναι αλήθεια. Τέλος πάντων, είναι μια θρησκευτική υπόθεση. Πρόκειται για τη μέρα της Κρίσεως... Εκείνη την Ημέρα οι Ποττιμακκιανοί έτρεμαν απ’ το φόβο τους, γιατί είχαν όλοι κάνει κάτι που εμείς οι τρεις έχουμε κάνει και ελπίζουμε να ξανακάνουμε. Σχημάτισαν λοιπόν μια μεγάλη σειρά, οι ευγενείς όπως εσείς πρώτοι, και πολύ πίσω ακολουθούσαν οι άνθρωποι της δικής μου τάξης. Περιμέναμε και περιμέναμε, ώσπου ξαφνικά ακούσαμε μια δυνατή κραυγή χαράς από την Πύλη. Στείλαμε, λοιπόν, κάποιον να μάθει τι είχε συμβεί, και επιστρέφοντας φώναζε κατά μήκος της σειράς, ‘Ζήτω! Ζήτω! Το πήδημα δε μετρά.’ Και γιατί άλλωστε να μετρά; Καταλάβατε τώρα;

Ενώ ο Πρόεδρος κι η μαϊρέσσα του αδυνατούσαν να καταλάβουν, εμφανίστηκε κι η κυρία Σπιλτζ, επίσης οδηγμένη απ’ τον Κόμη Βαγκαγκρέν, δίχως ίχνος έκπληξης σαν έμαθε για την παγίδα του Αρχηγού της Αστυνομίας. Αντίθετα, ζήτησε να ενημερωθεί για την ταρχή απ’ το γυμνό νεό.

‘Λοιπόν, νεαρέ μου;’

‘Κυρία, για όνομα του Θεού, ξέρετε τι είναι το πήδημα;’

‘Ασφαλώς. Ειδάλλως δε θα υπήρχαν τα μωρά. Το δίχως άλλο.’

‘Δόξα Σοι, ο Θεός! Λοιπόν, η Εξοχότητά του ήθελε να με πηδήσει, αλλά δεν ήξερε πώς, κι έτσι του έδειξα εγώ.’

‘Αυτό είναι όλο;’

‘Ναι.’

‘Νεαρέ, δεν πιστεύω να πλήγωσες τον άντρα μου με τίποτα χοντροκομίμενα αστεία, έτσι;’

‘Μόνο όσο του άρεσε.’

‘Κι εσύ ικανοποιήθηκες;’

‘Όχι ακόμη. Θέλω να του ξαναδείξω.’

‘Όσο γι’ αυτό θα πρέπει να περιμένεις. Σ’ ευχαριστώ. Κι έπειτα στράφηκε στους άλλους. ‘Επιτέλους. Κι εγώ που νόμιμα πως κάποιος είχε πληγωθεί, ενώ δυο άνθρωποι απλά – να, δε μιλά κανείς γι’ αυτά τα πράγματα, βέβαια, ωστόσο – τι σημασία έχει;’

‘Α! κραύγασε ο Μίρκο, ‘να, κάποιος επιτέλους που λέει ό, τι κι εγώ. Τι σημασία έχει;’ Και κραύγασε... τόσο δυνατά και, όπως φαίνεται, τόσο κοντά στο μικρόφωνο, που ο Κόμης Βαγκαγκρέν έπεσε αναισθητός.

‘Τι σημασία έχει; Φυσικά, αυτός είναι ένας τρόπος, υποθέτω, να το δει κανείς’, είπε η κυρία Ροντοκοντούκου, ενώ κοιτάζε εξεταστικά τα νύχια της.

‘Είναι ο μόνος τρόπος;’ αναφώνησε ο Πρόεδρος. ‘Είναι ουσιώδης για μια σταθερή κοινωνία. Αλλά καμία κυβέρνηση δεν το σκέφτηκε ποτέ της, κι εμείς το μάθαμε πολύ αργά.’

Όμως δεν ήταν και τόσο αργά, γιατί στο διάστημα όλης της υπόλοιπης μέρας που ο Κόμης παρέμενε αναισθητός πρόλαβαν να δώσουν για δημοσίευση και να αναρτήσουν στα κυριότερα δημόσια κτήρια της πρωτεύουσας το ακόλουθο περιβόητο Μανιφέστο:

Συμκολιτές! Επειδή όλοι σας ενδιαφέρεστε για την ιδιωτική ζωή των δημοσίων προσώπων, επιθυμούμε να σας πληροφορήσουμε ότι και οι τρεις μας είχαμε σαρκική επαφή με τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, και ευελπιστούμε να την επαναλάβουμε.

*Σαρκότ Σπιλτζ (οικοκυρά)
Σόνια Ροντοκοντούκου (καλλιτέχνης)
Μίρκο Μπόλνοβιτς (χοροφύλακας)*

Αμέσως μετά, ο Πρόεδρος απευθύνθηκε στη Γερουσία και τη Βουλή των Αντιπροσώπων, κι ενώ περίμενε να καθαιρεθεί και διωχτεί ποινικά (όπως ο Μίρκο Μπόλνοβιτς σε έξι χρόνια καταναγκαστικής εργασίας στα ορυχεία με την κατηγορία ότι εγκατέλειψε το αλόγο του), μετά από το εγκώμιο που έπλεξε για την αστυνομία, συνέχισε να κυβερνά ως δικτάτορας, έως ότου ξέσπασε ο εμφύλιος πόλεμος, αλλά και ύστερα απ’ αυτόν.

Είναι και τώρα πάλι δικτάτορας, αλλά καθώς όλα τα κράτη υπό την καθοδήγηση της Βεσσαραβίας διέκοψαν τις διπλωματικές τους σχέσεις, είναι εξαιρετικά δύσκολο να μαθαίνουμε νέα από την Ποττιμακία. Αρνούνται να δώσουν βίζα και η διεθνής αμαρσοστοχία διασχίζει τη χώρα μέσα από αδιαφανές γυαλί. Κάπου

κάπου πέφτει από κανένα αεροπλάνο η κάρτα με τον Μνημείο Μπόλνοβιτς, αλλά σε αντίθεση με τους περισσότερους πατριωτικούς λαούς, οι Ποττιμακκιανοί εμφανίζονται αντάρκει. Καλλιεργούν τη γη κι έχουν γίνει καλλιτέχνες, και λέγεται ότι έχουν αναπτύξει μια εξαιρετική λογοτεχνία που ασχολείται ελάχιστα με το σεξ. Αυτό προκαλεί σύγχυση, όπως και το άρρηκτο των δεσμών του γάμου – ένα μέτρο για το οποίο η Εκκλησία μάταια αγωνίστηκε αλλού. Ικανοποιημένη από το θρίαμβό της, τώρα είναι η ψυχή και η καρδιά του έθνους, και ο Αρχιμανδρίτης του Πιρατζ έχει επανερμηνεύσει οριόμενα κείμενα της Γραφής ή τα ανακρίβηξε διεφθαρμένα. Στο σημείο αυτό υπάρχει πολύ σκοτά-

δι, γιατί αρνήθηκαν να διαφωτίσουν το σκεπτικό μας, αλλά και γιατί... αδυνατούμε να ακολουθήσουμε τα βήματα με τα οποία κάποιες φυσικές ροπές μετατράπηκαν σε εθνικά πλεονεκτήματα. Ωστόσο, φαίνεται πως τα στάδια ήταν τα εξής: αρχικά οι Ποττιμακκιανοί ντρέπονταν να κάνουν ό, τι τους αρέσει, έπειτα έγιναν εχθρικοί απέναντί του και τώρα κάνουν ό, τι τους αρέσει. Εδώ πρέπει να τους αφήσω. Πολύ λίγα νέα τους θα έχουμε στο μέλλον, γιατί οι γειτονικές δυνάμεις δεν τολμούν να τους κηρύξουν τον πόλεμο. Διατίθενται – και δίκαια ίσως – πως η χώρα έχει γίνει τόσο μολυσματική ώστε, εάν προσαρτούνταν, απλά θα γινόταν μεγαλύτερη.

Από το πολλαπλό ενδιαφέρον που παρουσιάζει το κείμενο, θα θέλαμε να σταθώμε σ’ ένα σημείο: «Ο Ποττιμακκιανό... λέγεται πως έχουν αναπτύξει μια εξαιρετική λογοτεχνία που ασχολείται ελάχιστα με το σεξ. Αυτό προκαλεί σύγχυση...». Εδώ ακριβώς τίθεται το ζήτημα για τις σκέψεις την κοινωνίας και ερωτικής λογοτεχνίας, και ειδικότερα: κοινωνίας και ομοφυλοφιλικής λογοτεχνίας. Ή με άλλα λόγια: αν και τότε η ομοφυλοφιλία μπορεί να αποτελέσει λογοτεχνικό κίνητρο – δικιάς να εμπλακούμε σε μια εξειδικευμένη θεωρητική και ακριβώς επιστημονική συζήτηση, αλλά περιοριζόμενοι σε μαρτυρίες λογοτεχνικών του αιώνα μας.

Να επισημιάσουμε εδώ ότι πρέπει να διακρίνουμε δύο κοινωνικές φάσεις: η πρώτη, όπου η ομοφυλοφιλία αποτελεί στίγμα και σημείο άσκησης πίεσεων· η δεύτερη, όπου η ομοφυλοφιλία παύει να διακρίνεται και απαιτεί ισοτιμία θέση δίπλα στην ετεροφυλοφιλία. Αυτό εξάλλου είναι και το εσωτερικό διάγραμμα του διηγήματος του Forster. Και, αναδιαιτώντας το ερώτημά μας: σε ποια από αυτές τις δύο φάσεις μπορεί η ομοφυλοφιλία να συνιστά λογοτεχνικό κίνητρο;

Πέρα, ωστόσο, απ’ την κοινωνική δεν πρέπει να ξεχνούμε και την εξοικειωμένη, προσωπική διάσταση της ομοφυλοφιλίας, και πώς το άτομο τη βιώνει σε καθημέ από τις δύο παραπάνω κοινωνικές φάσεις, ίδιως στην περίπτωση ενός συγγραφέα.

«Ένα μυθιστόρημα, γράφει ο Κώστας Ταχτσάς (1979), μπορεί να γράφεται με λέξεις, αλλά τρέφεται μ’ ανθρώπινη σάρκα.» Εξαιρετικό όραμα η άποψη που σχετικά πρόσφατα (1992) διατύπωσε κι ο Roger Sierhane: «Συγγραφέας δεν είναι απλά κάποιος που έχει κάτι να πει, αλλ’ αυτός που το ξεριζώνει απ’ την σάρκα του.» Και πόσο αληθές αυτή η γενική αρχή, πράγματι, στην περίπτωση που ο συγγραφέας – φανερά ή μυστικά – κατατρύχει από το κοινωνικό στίγμα (στο βαθμό που το εκλαμβάνει ως τέτοιο) του ομοφυλόφιλου. Εκκλησιαστικά εύλογη η μαρτυρία του Αλεξάνδρινου ποιητή:

Τα χρόνια της νεότητός μου, ο ηθοποιός μου βίος –
πώς βλέπω τώρα καθαρά το νόημά των.

Τι μεταμέλειες περπές, τι μάταιες... Μέσα στον έκλυτον της νεότητός μου βίο μορφώνονταν βουλές της ποιήσεώς μου, σχεδιάζονταν της τέχνης μου η περιοχή. Γι’ αυτό κ’ οι μεταμέλειες σταθερές ποτέ δεν ήσαν. Κ’ η αποφάσεις μου να κρατηθώ, γ’ άλλως διαρκούσαν δυο εβδομάδες το πολύ.

(Κ.Π. Καβάφης, «Νήσιος», 1916-1918)

Αλλά και του Κ. Ταχτσά η κατάθεση: «Αν δεν ήμουν πεισματάρης, και δεν την είχα ταυτίσει, έφηβος, με μια επανάσταση εναντίον του κατεστημένου – που ταύτιζα τότε με τους μεγάλους γύρω μου – ίσως να είχα εξελιχτεί εντέλως διαφορετικά... Αλλά τι επανάσταση θα ήταν η ερωτική ανορθοδοξία μου αν την έκρυβα; Δε θα ήταν καθόλου επανάσταση, αλλά μια συμμόρφωση στο κατεστημένο πολύ χειρότερη απ’ των λεγόμενων ετεροφυλόφιλων. Ίσως μάλιστα, αν την έκρυβα τότε που ήταν ακόμα αρκετά σχετική και ρευστή – να είχα πάψει σιγά-σιγά να είμαι ερωτικά ανορθόδοξος, και να είχα γίνει λίγο πολύ σαν τον περισσότερο κόσμο, δηλαδή λίγο απ’ όλα και τίποτα και φυσικά ούτε και συγγραφέας...»

Τι συμβαίνει στην δεύτερη φάση, όμως, στην περίπτωση δηλαδή όπου, από κοινωνική άποψη η ομοφυλοφιλία καταργείται ως σημείο αρνητικής διάκρισης; Μια απάντηση μας έδωσε ο Forster στην πολιτικοκοινωνική του αλληγορία. Από την στιγμή που οι Ποττιμακκιανοί άρχισαν να κάνουν ερωτικά ό, τι τους άρεσε, το σεξ έπαψε οξεδόν να αποτελεί αντικείμενο της λογοτεχνίας. Γιατί άραγε;

Στο τέλος της προηγούμενης δεκαετίας, ο Dominique Fernandez (1989), συνηγορώντας υπέρ της άποψης του Forster, παρέχει και την αιτιολόγηση: «Αν φτάσουμε στο σημείο όπου η κοινωνία δε θα κάνει πλέον καμία διάκριση ανάμεσα σε ομοφυλοφιλία και ετεροφυλοφιλία, αν η ομοφυλοφιλία εξαφανιστεί σαν σημάδι επιλογής, αν δεν είναι πλέον το σύνθημα μιας κρυφής και παράνομης μειονότητας, παύει να είναι λογοτεχνικό κίνητρο.» (Και σύμφωνα με την άποψή του, η εποχή μας έχει κατά πολύ προοιγήσει αυτή την – κοινωνικά ιδεατή – κατάσταση, με χαρακτηριστικό το γεγονός της AIDS, που έδωσε μια τελευταία τραγική έκλαψη στο θέμα της ομοφυλοφιλίας και αποτέλεσε αντίστοιχα το έναυσμα του τελευταίου κύματος ομοφυλοφιλικής λογοτεχνίας.) Επειδή «είναι νόμος ότι καθετί (...) επιθυμητό από κοινωνική άποψη, είναι καταστροφικό από την άποψη τη λογοτεχνική.»

Το ίδιο στοιχείο της μυστικότητας, τονίζει και η απάντηση του Roger Sierhane: «Τα πάντα συνίστανται στο παιχνίδι της αποκάλυψης του μυστικού.» Και όσο θα προσθέταμε η ομοφυλοφιλία αποτελεί μυστικό, έτσι «δυνάμει» ενδιαφέρον. Εάν πάψει να είναι μυστικό, παύει και το ενδιαφέρον. Και αν εκλείψει το ενδιαφέρον, αίρεται τελικά η ουσία της λογοτεχνίας· η εκδοχή, η συγγραφέα και αναγνώστη. Και αν δεν σταματήσει η έκδοση, το πιθανότερο είναι ο συγγραφέας να γράφει για τον εαυτό του. Όμως τότε δεν εκληρώνεται η αρχή της επικοινωνίας στη βάση του ενδιαφέροντος. Φανταστείτε μια θεατρική παράσταση όπου οι ηθοποιοί παίζουν μόνο για τον εαυτό τους!

Μήπως όμως θα έπρεπε να θεθεί το ζήτημα της ομοφυλοφιλικής λογοτεχνίας σ’ ένα ευρύτερο πλαίσιο, αυτό της ερωτικής εν γένει λογοτεχνίας; Μήπως με τη σεξουαλικά απελευθέρωση εν γένει λογοτεχνίας; Μήπως με τη σεξουαλικά απελευθέρωση και την παράλληλη εκρηκτική απελευθέρωση της ερωτικής υποκειμένου (πορνογραφικό, βιντεοταινίες, εισαγόμενες και εγχώριες παραγωγής τηλεοπτικές σειρές) έπαψε η λογοτεχνία ν’ αποτελεί το πλέον πρόσφορο έδαφος για την έκφραση των ερωτικών φαντασιώσεων του ανθρώπου; Τι είναι τελικά εκείνο που συνιστά τη λεγόμενη λογοτεχνική αξία – ή με άλλα λόγια: ποιο είναι το κριτήριο για να διακρίνουμε ένα λογοτεχνικό από ένα πορνογραφικό ερωτικό κείμενο; Κι αν – υποθετικά – εξελιχθεί το ερωτικό στοιχείο από τη λογοτεχνία (όπως υπαινίσσεται ο E. M. Forster), τότε ποια άλλη θεματική περιοχή της απομένει – αν εξαιρέσουμε το πεπρωμένο και το θάνατο; Μήπως, λοιπόν, απαιτείται να προηγηθεί μια επανεκτίμηση των κριτηρίων της λογοτεχνικότητας και να ακολουθήσει η συζήτηση για τη θεματογραφία της; Μήπως, δηλαδή, είναι απαραίτητο να είμαστε σε θέση πρώτα να αποφαινομάστε για το αν κάποιο κείμενο μπορεί να χαρακτηριζέται λογοτεχνικό, αντί να προβαίνουμε σε αφορισμούς πριν απ’ όλα σχετικά με το περιεχόμενο της λογοτεχνίας εν γένει;

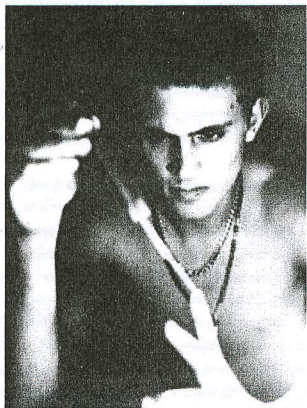
Εύλογα αναρωτιέται κανείς: ποιο είναι, λοιπόν, το συμπέρασμα; Παρόσο, το κείμενο αυτό δεν φιλοδόξησε να δώσει καταληκτικές απαντήσεις, ούτε «νόμους» να συναγάγει. Τον προβληματισμό μάλλον επικίρησε (επιτυχώς ή ελλιπώς) να καταδείξει, αναφέροντας μαρτυρίες λογοτεχνικών του αιώνα μας, μέσα κυρίως από την απόλαυση εκτεταμένων απολασμάτων του «ηθοπλαστικού» διηγήματος του E. M. Forster.

Όσο για το νόμο που διατύπωσε ο D. Fernandez – ο χρόνος θα δείξει. Εξάλλου, πολλοί νόμοι, ακόμη κι αυτοί των θετικών επιστημών που βασίζονται στην παρατήρηση και το πείραμα, έχασαν κάποτε (παντελώς ή μέρος από) την ισχύ τους. Πιοσ, αλήθεια, θα διεικνείτο πολύ περισσότερο ότι είναι σε θέση να προβλέψει – σε όλες της τις παραμέτρους – την κοινωνικοπολιτισμική ιστορία του ανθρώπου; Δεν πρόκειται, συνενός, για σκοπιασμό, αλλά μάλλον για οπισμηισμό στο θέμα «κοινωνία και ομοφυλοφιλική λογοτεχνία.»

ΒΙΒΛΙΑ

**«ΑΠΟΓΕΥΜΑΤΙΝΟ ΦΩΣ»
ΑΛΕΞΗΣ ΑΡΒΑΝΙΤΑΚΗΣ**

Έκοντες εμφανείς τις επιρροές από το εξωτερικό, το "Απογευματινό Φως" αποπειράται να είναι το γογ μυθιστόρημα της Ελλάδας των 90's. Ο αέρας της σύγχρονης πραγματικότητας δεν εισέρχεται απλά μέσα από τις εικονομαίες μέσω e-mail των πρωταγωνιστών του. Πρόκειται μάλλον για την αποκόλληση από το γλαφυρό, ποιητικό, γεμάτο ενοχές ύφος της "παράνομης" λογοτεχνίας παλαιότερων εποχών, και τη σκιαγράφηση της ζωής μερικών γκέι του σήμερα. Ίσως γι' αυτό και τα βιβλία του συγγραφέα να βρίσκουν ανταπόκριση στο αναγνωστικό κοινό της Γερμανίας και της Αγγλίας – που αν κρίνουμε από τις επιλογές του και τις κρίσεις του, δεν του πολυαρέσει η μίζερα και η κατ'ήφεια. Οι ενοχές και η παρανομία υπάρχουν τόσο όσο χρειάζεται για να διεγείρουν και να εξάψουν, οι παρακμαϊκές σκηνές λαμβάνουν χώρα σε αυστηρά καθορισμένα όρια. Διαβάζοντας το βιβλίο, και πνίγοντας ένα ελαφρύ χαμομαρτό στη σκηνή σεξ #46 (ή #1023), διαπιστώνει κανείς τις ομοιότητες των περιπλανημένων στις σελίδες του με τις περιπλανήσεις στα πάρκα και τους σταθμούς των τρένων: Άγνωστες φάτσες, γνώριμες συνήθειες, η συνηθισμένη ιστορία. Για το "ΒΗΜΑ" οι αμέτρητες σκηνές σεξ μεταξύ ανδρών ήταν ικανό κίνητρο για να αφιερώσει μια εκτενή παρουσίαση στο βιβλίο. Για ένα κοινό όμως που το σεξ μεταξύ ανδρών κάθε άλλο παρά προκαλεί, τι άλλο από μια ναρκαϊστική διάθεση μπορεί να προκαλέσει την ξέαψη κατά την ανάγνωση αυτού του βιβλίου; Το "Απογευματινό φως" είναι, ίσως, το καλύτερο βιβλίο μέχρι τώρα του Αλέξη Αρβανιτάκη – μένει απλά να δούμε τι θα είναι το επόμενο.

**“FUN ? GAME”
ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ ΤΟΥ LALLI**

Άτακτα αγόρια, με τις ματιές επαναστάτη με ή χωρίς αιτία, αποκαλύπτουν χωρίς ντροπή τον εαυτό τους στη φωτογραφική μηχανή του Lalli. Μπορεί να δείχνουν άγρια, εξεγερμένα, περιβωρικά, όμως, τόσο αυτά όσο κι ο φωτογράφος, γνωρίζουν πολύ καλά ότι πρόκειται για ένα παιχνίδι. Το "Fun ? Game" είναι για μια συλλογή από φωτογραφίες που οι περισσότερες τραβήχτηκαν στα πλαίσια δοκιμαστικών για υποψήφια μοντέλα του Κάθριν Κλάιν. Καλή επιτυχία, λοιπόν, στους διαγωνιζόμενους – και στους θαυμαστές τους.

**«ΠΑΙΔΙΚΕΣ ΑΚΡΟΤΗΤΕΣ»
SIMONA VINCI**

Ο αγνός κόσμος της παιδικής ηλικίας: ένας κόσμος για το οποίο ακόμα και μια φευγαλέα σκέψη ύπαρξης ερωτισμού θεωρείται βεβήλωση. Η ιστορία, λοιπόν, μιας ομάδας παιδιών που το καλοκαίρι μετά το σχολείο επιδίδονται, στα κωράφια και στους αγρούς έξω από το χωριό τους, σε απαγορευμένα παιχνίδια που σύντομα φτάνουν στα άκρα, είναι αρκετή για να προκαλέσει σκάνδαλο. Το πρώτο βιβλίο της 29χρονης Simona Vinci προκαλεί αναστάτωση στην πατρίδα της, καθώς η τρυφερότητα της ματιάς ενός ενήλικου που ταξιδεύει διακριτικά σε ένα διαφορετικό σύμπαν – όπου το καλό και το κακό δεν έχει νόημα, όπου η αθωότητα είναι ένα άλλο όνομα για τη βία, κι όπου η ανακάλυψη του σεξ οδηγεί σε ένα ξέφρενο κοράφωμα – είναι από μόνη της μια πρόκληση. Η συγγραφέας χειρίζεται ένα αφηγηματικό κι επικίνδυνο θέμα με μια συγκράτηση υποδειγματική, κάνοντας μια εντυπωσιακή πρώτη εμφάνιση.

Συγγραφέας με μικρή αναγνώριση στη σύντομη ζωή του (1809-1849), ο Edgar Allan Poe εξακολουθεί να παραμένει αμφιλεγόμενη προσωπικότητα για τους λογοτεχνικούς κύκλους της εποχής μας (κριτικούς και ιστορικούς της λογοτεχνίας): Κάποιοι τον ανακηρύσσουν πρωτοπόρο σε ζητήματα αισθητικής, ψυχολογίας και λογοτεχνικής τεχνικής: άλλοι πάλι τον θεωρούν τσαρτανάτο και ότι κινείται στο χώρο της παραλογοτεχνίας.

Ο Allan Poe γίνεται γνωστός κυρίως με «Το Κοράκι» («The Raven») και ποιήματα όπως τα «Ulalume» και «Οι καμπάνες» («The Bells»), καθώς επίσης και με τα διηγήματα μυστηρίου και τρόμου όπου κυριαρχούν τρελοί αριστοκράτες, αυτό-τιμωρούμενοι δολοφόνοι και νευρασθενικοί νεκροφιλοί. Όμως το αμφιλεγόμενο σε σχέση μ' αυτά – αλλά και με τη λογοτεχνική του αξία γενικότερα – είναι η επιμονή διάθεσής του για ανατροπές και χιούμορ, γεγονός που καθιστά πολύ δύσκολη την κατάταξη τους (όπως και του συγγραφέα τους). Του είχε γράψει στα 1836 ο ευεργέτης του John P. Kennedy: «Κάποιες παραξενιές σας λανθασμένα θεωρήθηκαν σάτιρα – κι έτσι έγιναν αντικείμενο θαυμασμού. Το άξιζαν εκείνες, εσείς όμως όχι, γιατί δεν

λό του ανθρώπου αυτού, είτε πρόκειται για πρόσωπα της ζωής του είτε για πρόσωπα των κειμένων του.

Έτσι παρουσιάζεται η μητέρα του, που πέθανε όταν ο Ροε ήταν δύο ετών, η αγαπημένη του εξαδέλφη, την οποία ερωτεύθηκε και παντρεύτηκε όταν εκείνη ήταν δεκαεσσάρων ετών, η μητέρα της εξαδέλφης του, που στάθηκε δίπλα του σαν φύλακας άγγελος, και η Έλεν Ουίτμαν, μια αμερικανίδα ποιήτρια που ετοιμαζόταν να τον παντρευτεί αλλά διάτασε την τελευταία στιγμή εξαιτίας κυρίως του απρόβλεπτου χαρακτήρα του. Ως συνδετικός κρίκος μεταξύ της ζωής και του έργου του παρουσιάζεται το πρόσωπο το Ουίλλιαμ Ουίλσον, το λογοτεχνικό του alter ego, δημιούργημα καθαρά της φαντασίας του, σύμβολο της εμμονής του στη δημιουργία ως πρωταρχική ανάγκη ζωής. Δύο είναι ωστόσο οι χαρακτηριστές που δηλώνεται σαφώς η ταυτότητά τους στην παράσταση, της εξαδέλφης του Λεονόρας και του Ο. Ουίλσον, με στιγμές πραγματικά συναρπαστικές και απογειωτικές που ξεκινούν από τον άφατο λυρισμό και φτάνουν ως την απόλυτη σχιζοφρένεια. Τα άλλα πρόσωπα είναι μάλλον περιφερειακά και η λειτουργία τους προσεγγίζει ίσως αυτή του χορού της αρχαίας τραγωδίας με σαφή κινησιολογική και φωνητική άνεση.

ΚΟΚΚΙΝΟΣ ΘΑΝΑΤΟΣ

τις προορίζατε για κάτι τέτοιο. Μου αρέσει το γκροτέσκο σας – είναι του καλύτερου είδους: κι είμαι βέβαιος ότι θα κάνουν θαύματα στην κωμωδία – εννοώ τη σοβαρή τραγικοκωμωδία.» Κι η απάντησή του Ροε προκλητική: «Έχετε σχεδόν αλλά όχι ολότελα δίκιο για τη σάτιρα σ' ορισμένα μου διηγήματα. Τα περισσότερα τα προόριζα για μισο-αστεία, μισο-σατιρικά – αν και εγώ ο ίδιος ακόμη δεν είχα παραδεχτεί στον εαυτό μου πως αυτός ήταν ο στόχος τους.»

Με αφορμή λοιπόν ένα από τα διηγήματά του, τον «Κόκκινο Θάνατο», οι «Νέες Μορφές» παρουσιάζουν εφέτος την ομώνυμη παράσταση, που αποτελεί όχι βέβαια δραματικοποιημένη απόδοση το διηγήματος, αλλά ένα κολάζ ποιητικών και αφηγηματικών κειμένων, εικόνων, ήχων, μουσικής και κινήσης που δίνει την εντύπωση μιας συλλογής στιμοτύπων από τη ζωή και το έργο του αμερικανού ποιητή. Χωρίς ωστόσο να απομακρύνεται η όλη προσπάθεια από τη βασική θεατρική φόρμα και να στήνει εμπρός μας φωτογραφικά σχεδόν "εικόνες" από τα όσα στροβιλίζονται στο μυα-

λο του ανθρώπου αυτού, είτε πρόκειται για πρόσωπα της ζωής του είτε για πρόσωπα των κειμένων του. Έτσι παρουσιάζεται η μητέρα του, που πέθανε όταν ο Ροε ήταν δύο ετών, η αγαπημένη του εξαδέλφη, την οποία ερωτεύθηκε και παντρεύτηκε όταν εκείνη ήταν δεκαεσσάρων ετών, η μητέρα της εξαδέλφης του, που στάθηκε δίπλα του σαν φύλακας άγγελος, και η Έλεν Ουίτμαν, μια αμερικανίδα ποιήτρια που ετοιμαζόταν να τον παντρευτεί αλλά διάτασε την τελευταία στιγμή εξαιτίας κυρίως του απρόβλεπτου χαρακτήρα του. Ως συνδετικός κρίκος μεταξύ της ζωής και του έργου του παρουσιάζεται το πρόσωπο το Ουίλλιαμ Ουίλσον, το λογοτεχνικό του alter ego, δημιούργημα καθαρά της φαντασίας του, σύμβολο της εμμονής του στη δημιουργία ως πρωταρχική ανάγκη ζωής. Δύο είναι ωστόσο οι χαρακτηριστές που δηλώνεται σαφώς η ταυτότητά τους στην παράσταση, της εξαδέλφης του Λεονόρας και του Ο. Ουίλσον, με στιγμές πραγματικά συναρπαστικές και απογειωτικές που ξεκινούν από τον άφατο λυρισμό και φτάνουν ως την απόλυτη σχιζοφρένεια. Τα άλλα πρόσωπα είναι μάλλον περιφερειακά και η λειτουργία τους προσεγγίζει ίσως αυτή του χορού της αρχαίας τραγωδίας με σαφή κινησιολογική και φωνητική άνεση.

Συνηθισμένη επιλογή να υπάρχει – διακριτικά έστω – ένας στοιχειώδης αφηγηματικός άξονας, αν και απομακρυσμένη από την αισθητική άποψη του Ροε ότι η ποίηση πρέπει να στοχεύει στο ωραίο κι όχι στην αλήθεια. Διευκολύνει, κατά τη γνώμη μας, το θεατή, δίχως να του στερεί τη δυνατότητα να απορεί, να ανακαλύπτει και να νιώθει.

Υποβλητική επίσης η μουσική επένδυση αλλά και η σκηνογραφική επιμέλεια.

Γενικά, πρόκειται για άκρως ενδιαφέρουσα πρόταση με σεβασμό προς το θέμα της και προς τον θεατή. Όσο για το αν σας βοηθήσει να αποκομίσετε σαφή εικόνα του περίπλοκου αυτού του που ήταν ο Edgar Allan Poe, μάλλον θα σας προκαλέσει να αναζητήσετε μόνοι σας την ουσία πέρα από όποιες απόψεις για ακριβή κατανόηση και λογική κατάταξή του. Διπλό το όφελος λοιπόν!

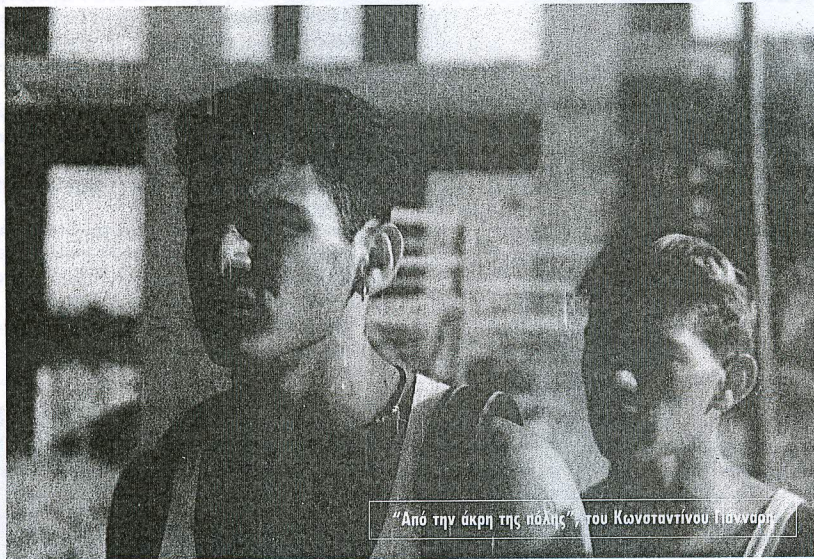
(«Κόκκινος Θάνατος» του Edgar Allan Poe από τις «Νέες Μορφές». Πληροφορίες - κρατήσεις θέσεων: (031) 228.161.)

Studio Gay Θεάτρου

Υποκριτική • Πρακτική εξάσκηση ρόλων
 Ορθοφωνία • Μελέτη gay λογοτεχνίας
 Γυμναστική • Tennessee Williams Theatre
 Χορός • Ελληνικό gay θέατρο

ΑΓΓΕΛΑΚΗ 29 • ΤΗΛΕΦΩΝΟ: (093) 278.572, 6-9 μ.μ.

“Από την άκρη της πόλης” του Κωνσταντίνου Γιάνναρη

Taxi zum Kino

Ο Άρης προέρχεται από μια οικογένεια Ελλήνων μεταναστών στην Αυστραλία, κολλημένης στην Ελληνική παράδοση και στις Ελληνικές προκαταλήψεις. Όλοι στην οικογένειά του θέλουν και περιμένουν να παντρευτεί, να πιάσει μια δουλειά, να τακτοποιηθεί και να συνεχίσει να ακούει Ελληνική μουσική σαν κι αυτούς – μόνο που ο Άρης έχει άλλες απόψεις. Πρώτα απ’ όλα είναι γκέι. Και δεύτερον, η εργασία για αυτόν ισούται με υποταγή. Ο Άρης ψάχνει για την ελευθερία μέσα σε μια τρελή νύχτα γεμάτη ναρκωτικά, μουσική και σεξουαλικές επαφές με διάφορους ανθρώπους, οι περισσότεροι από τους οποίους είναι άντρες. Η τελική συνειδητοποίηση της ελευθερίας του είναι συνδεδεμένη με την αποδοχή του εαυτού του και με τη δύναμη να ζήσει με τη γνώση αυτή. Συνειδητοποιεί ότι δεν μπορεί να αλλάξει τον κόσμο, αλλά ότι μπορεί παρόλα αυτά να είναι αυτός που θέλει να είναι.

Η ταινία “Head On” της Ελληνοαυστραλέζας Ana Kokkinos εξερευνά τους περιορισμούς που επιβάλλουν η οικογενειακή ζωή, η παράδοση, τα φυλετικά και σεξουαλικά στερεότυπα. Την ίδια στιγμή, κλείνει το μάτι στις κάποιες ελευθερίες που παρέχουν: να είσαι Έλληνας ανάμεσα στους Έλληνες, ή γκέι ανάμεσα στους γκέι. Τελικά, ενώ η μάχη για την ελευθερία είναι κάτι που αφορά όλους μας, επαφίεται στον καθένα ξεχωριστά να ανακαλύψει τις είναι αυτό που τον περιορίζει και τι αυτό που τον απελευθερώνει.

Βασισμένη στο βιβλίο “Loaded” του Χρήστου Τσόλκια, η ταινία μεταξύ άλλων αποκαλύπτει την εκπλη-

κτική ηθολογία του πρωταγωνιστή Αλέξη Δημητριάδη (ως Άρη), ο οποίος αφήνοντας πίσω του το ρόλο του – *αχ, τόσο καυτού!* – λυκειόπαιδου στη σειρά “Heartbreak High”, υποδύεται τον ρόλο του με τέτοιο τρόπο ώστε πολλοί να τον συγκρίνουν με τον Ρόμπερτ ντε Νίρο στον “Ταξίτζη”.

Τεράστια εισπρακτική επιτυχία στο Box Office της Αυστραλίας (σε μάχη στήθος με στήθος με μεγαθήρια όπως ο “Αρμαγεδδών”) και πόνος στον κάλο της υπερσυντηρητικής ελληνικής κοινότητας της Αυστραλίας. Πέρα από μία φεστιβαλική προβολή στην Αθήνα, θα γνωρίσει άραγε η ταινία επιτυχία και στις ελληνικές σκοτεινές αίθουσες; Θα δούμε...

Στο Φεστιβάλ Κινηματογράφου της Θεσσαλονίκης τώρα, η ταινία “Από την άκρη της πόλης” του Κωνσταντίνου Γιάνναρη κερδίζει τις εντυπώσεις και το δεύτερο βραβείο. Η παρέα των “Ρωσοπόντ”, βγάζει αναδώς τη γλώσσα στις μακρόσυρτες ποιητικές ελεγείες που μας έχει συνηθίσει ο Ελληνικός Κινηματογράφος, θυμίζοντας μας ότι η ζωή είναι αλλού. Κατά τα άλλα, υπήρξε το σύνθημα ποικίλο μενού αξιόλογων ταινιών, με βιογραφίες, ταινίες coming out, road movies και τα απαραίτητα μούτρα του υποκόσμου. Το Φεστιβάλ, όμως, μας τελείωσε και ο χειμώνας συνεχίζεται αμειλίκτος στις θερμιανόμενες αίθουσες των multiplex της πόλης. Όσοι πάντως πάσχουν από σύνδρομο στήρησης μπορούν να δοκιμάσουν ένα φιζάκι, στην προβολή της ταινίας “Stonewall” που διοργανώνει ο “Πόθος”. See ya!

ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ

«ΘΕΩΡΙΑ ΓΥΜΝΟΥ» ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΓΕΡΟΣ

Και πάνω που λέγαμε ότι είχαμε εμπεδώσει τη θεωρία και ετοιμαζόμαστε να περάσουμε επτέλους στην πράξη, η παιχνιδιάρικη “Θεωρία Γυμνού” του Δημήτρη Γέρου με φωτογραφίες γυμνών εφήβων κάνει το θριαμβευτικό come-back της, με δεύτερη έκδοση και πρόλογο αυτή τη φορά από τον Quentin Crisp τον ίδιο (“Ο γυμνός δημόσιος υπάλληλος”, εκδ. Κάκτος). “Πάντα γνώριζα αμυδρά”, γράφει ο Quentin Crisp, “ότι σαν έθνος οι Έλληνες κυριεύονται από πάθος για το ανθρωπινό σώμα – τόσο πολύ ώστε, κατά τη διάρκεια της ακμής της, η Αθήνα θα έπρεπε να μοιάζει με βιτρίνα καταστήματος αντρικών ειδών της οποίας τα μοντέλα έμειναν γυμνά ύστερα από μια ξαφνική απεργία. Αυτό το θαυμάσιο βιβλίο εκ πρώτης όψεως φαίνεται να επιβεβαιώνει αυτή την αρχαία εντύπωση αλλά, καθώς γυρίζει κανείς τις σελίδες του και βλέπει τις πόζες και τα μοντέλα να γίνονται όλο και πιο αλλόκοτα, καταλαβαίνει ότι η όλη ιδέα σατιρίζεται με απολαυστικό τρόπο.” Ούφ, άντε παλι στα θρανία. (Στη φωτογραφία, ο κ. Crisp, καθώς μελετά το μάθημα της ημέρας).

«ΟΔΟΣ ΠΑΝΟΣ»

“Οδός Πανός”: κυκλοφόρησε το διπλό (#99-100) εορταστικό τεύχος. Μεταξύ άλλων, αφιέρωμα στον Φεδερίκο Γκαρθία Λόρκα, Μπέρλατ Μπρεκτ, ο Αλέξης Αργυρίου γράφει για τον Ν.Α.Αολάνογλου. Χαζέμαμε επίσης για ώρα τα εξώφυλλα των 100 πρώτων τευχών. Άραγε ανατρεχάσουν, όπως εγώ, όσοι βλέπουν τα τεύχη που σημάδεψαν τα λυκειικά τους χρόνια σε παράδεισο; Όπως και να ‘χει, χρόνια πολλά και καλή δύναμη για τη συνέχεια!

STONEWALL

THE MOVIE

Η ταινία παίρνει το όνομά της από το διαβόητο μπαρ της Νέας Υόρκης όπου, τον Ιούλιο του 1969, οι ταραχές του Stonewall άναψαν τη φωτιά για το σύγχρονο κίνημα για τα λεσβιακά και γκέι δικαιώματα. Ο σκηνιστής Nigel Finch θέλησε να δώσει στην λεσβιακή και γκέι κοινότητα μια αίσθηση δύναμης και ιστορίας - αλλά και, το πιο σημαντικό, μερικούς ήρωες. Στο STONEWALL οι πρωταγωνιστές πολεμούν. Λέει ο σκηνιστής: «Είναι μια υπενθύμιση ότι πρέπει να πολεμάς για τα δικαιώματά σου - δε σου τα δίνουν εθελοντικά! Και ως ένα σύμβολο για αλλαγή, το STONEWALL έχει αξία παντού. Οι νέοι γκέι άντρες και λεσβίες πρέπει να γνωρίζουν ότι ήμασταν αναγκασμένοι να παλέψουμε για τα δικαιώματά μας μέχρι το τέρμα. Κι ακόμα παλεύουμε.»

Η ταινία STONEWALL αναφέρεται σε τόσα πράγματα: τη σεξουαλική ταυτότητα, την πολιτική διαλεκτική της αλλαγής... Αλλά πάνω από όλα είναι μια υπέροχη, γεμάτη στίλ, συναρπαστική ιστορία!

Ο ΠΟΘΟΣ

ΠΕΜΠΤΗ 17 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ

ΑΗΥΔΥΔΥ

ΧΑΛΚΗΣ 3, ΤΗΛ.: 836.344

ΩΡΑ ΠΡΟΒΟΛΗΣ 21:00

(Η ΤΑΙΝΙΑ ΠΡΟΒΑΛΕΤΑΙ ΣΤΑ ΔΙΠΛΑ, ΧΩΡΙΣ ΥΠΟΤΙΤΛΟΥΣ)

ΕΙΔΙΚΗ ΠΡΟΒΟΛΗ
“TENDER”, ΤΟΥ ΧΡΗΣΤΟΥ ΔΗΜΑ

ΤΙ ΚΡΙΜΑ ΠΟΥ ΕΙΝΑΙ ΠΟΡΝΗ

GREEK STUD
Treat yourself, Alexandria,
...
muscular physique,
offers 24 hr in/out,
0410 308 029

Το νέο νομοσχέδιο της κυβέρνησης που ρυθμίζει τα σχετικά με την πορνεία, χαϊρετίστηκε από πολλούς και πολλές ως ένα βήμα προς τα εμπρός. Εντάσσεται σε ένα γενικότερο χαλαρό σύνολο νόμων, που αντικαθιστούν, ή έχουν ήδη αντικαταστήσει, τυπικά και ουσιαστικά, την παλαιότερη νομοθεσία περί ηθικής και δημόσιου αισθήματος. Έχοντας αντίληψη ο νομοθέτης της αοριστίας αυτών των δύο εννοιών, ορθά κάνει λόγο πλέον για την διαφύλαξη της γενετήσιας ελευθερίας και της ανθρωπίνης αξιοπρέπειας, αφήνοντας στην άκρη ηθική και ηθικολογίες. Ή έτσι θα θέλαμε να πιστεύουμε – μιας και η θλιβερή πραγματικότητα φροντίζει να διαφεύσει την ειδυλλιακή εικόνα

κάρια, οι Μακεδόνες ασφαλώς ντόμτροι, κ.ό.κ. Θα ήταν λοιπόν έως και αφελές να παραπονεθούμε για το γεγονός ότι η ανδρική πορνεία ήταν και συνεχίζει να είναι απολύτως παράνομη. Ίσως γιατί έχουμε λατρέψει τον κυνισμό του πιο πολιτικοποιημένου συνθήματος της μεταπολίτευσης – και, ίσως, του μόνου που έχει επιβιώσει μέχρι τις μέρες μας. Μη σας μπερδεύει λοιπόν τι ώρα λέει το ρολόι, μωρά μου, γιατί “κάθε εργασία με σκοπό το κέρδος είναι πορνεία”. Απλά, άλλοι τον τρώνε το πρωί, κι άλλοι το βράδυ...

την άλλη άκρη του δωματίου, μπορούσα να δω ότι είχε εξαιρετικά μάτια, άτακα και γεμάτα με αγορικό παιχνίδισμα.

Γύρισα ξανά προς το μπαρ και παρήγγειλα μια μπύρα.

Αργά, το κοντό, μελαχρινό αγόρι περιπλανήθηκε στο δωμάτιο και τελικά έκατσε δίπλα μου. Γύρισα και του χαμογέλασα. Αυτός χαμογέλουσε ακινά, όπως κάποιος που συναντά έναν άγνωστο στον οποίο δεν ξέρει αν θέλει να μιλήσει. Γεμάτος αβεβαιότητα, κοιτάζε αλλού. Καθώς το έκανα, το νεαρό άνδρας εγκατέλειψε αυτό που έδειχνε μια προσπάθεια να με ελκύσει παίζοντάς το αδιάφορος. Στριβόμενος στο μπράτσο του, γλίστρησε προς το μέρος μου. Το χαμόγελό του, εντελώς ανεπιτήδευτο, ήταν τώρα μια μεγάλη νεανική γκριμάτσα. Έμοιαζε να λέει “εντάξει, παίξαμε το παιχνίδι μας, τώρα ασ μλήσουμε”.

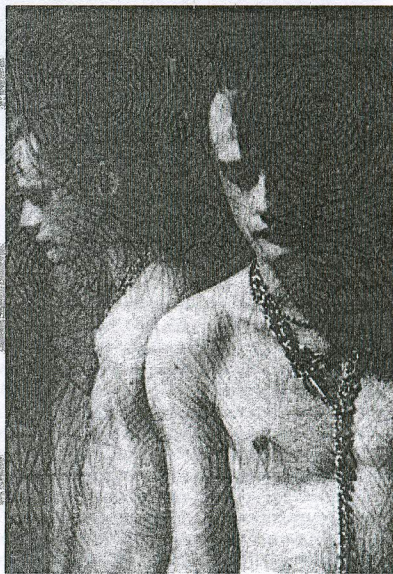
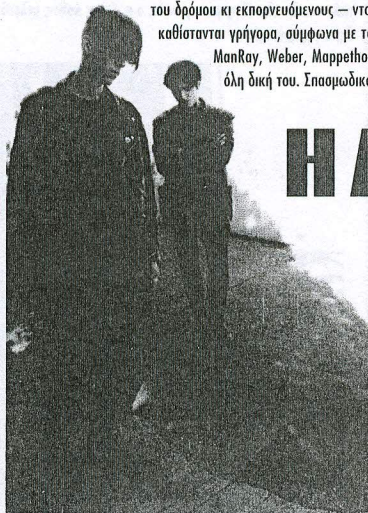
“Hallo”, είπε με μια βαριά προφορά. Κοίταξε ντροπαλά προς το μέρος του και παρατήρησε τις πυκνές, μακριές βλεφαρίδες του. Κούνησα το κεφάλι μου και χαμογέλασα ελαφρά. Έδειχνε να μην ξέρει τι να πει μετά, οπότε έκανε μια ακόμα γκριμάτσα. Πήρε το χέρι μου από το μπαρ και το κράτησε ανάμεσα στα δικά του.

“Είμαι ο Κάρλο”, είπε ακβίνοντας πιο κοντά μου. “Γεια σου, Κάρλο”, απάντησα. “Τι κάνεις εδώ;” Η ερώτησή μου ήταν ηλίθια, και ο Κάρλο έμεινε άναυδος. Με κοίταξε κατάπληκτος. Άνοιξε το στόμα του σαν να ήθελε να πει κάτι, μετά το έκλεισε και απλά χαμογέλασε.

“Εργάζεται εδώ πέρα”, είπε ένας άλλος ψηλότερος νεαρός άντρας

Η δουλειά του Steph Gorkii αποτελεί μια λαμπερή *surreal* του περιθωριακού. Οι φωτογραφίες του από αλήτες, παιδιά του δρόμου ή εκπορευόμενους – ντοκουμέντα απόγνωσης και *deprivation* – υπερβαίνουν τον απλό ερωτισμό και καθίστανται γρήγορα, σύμφωνα με τον ίδιο τον καλλιτέχνη, “τροφή για σκέψη”. Στο έργο του αι επιρροές από ManRay, Weber, Mapplethorpe είναι φανερές. Η ιδιάζουσα “ακλιοποιημένη” ευαισθησία, όμως, είναι όλη δική του. Σπασμοδικός σαν τον πανκ, γλυκός σαν σοκολάτα. Yeah!

HARDCORE

Όλες οι φωτογραφίες είναι © Steph Gorkii, 1997.

που έχουν πολλοί για την Ελλάδα, ως μια χώρα με μια τις πιο φιλελεύθερες νομοθεσίες στον τομέα του σεξ.

Δεν είναι, όμως, η απόσταση μεταξύ της θεωρίας και της πράξης που μας απασχολεί στο σύντομο αυτό σημείωμα. Είναι αντίθετα η υποκρισία των καναλιών που θέλουν σώνει και καλά να παρουσιάσουν την πόρνη ως θύμα, ως σώμα που κινείται και δρα στο περιθώριο της κοινωνίας, έχοντας αποτάξει την απαίτηση άρα και το δικαίωμα στην αξιοπρέπεια και το σεβασμό. Αυτό φροντίζουν να μας; το θυμίσουν με τις εντυπωσιακές επιδρομές τους σε διάφορα μπροντέλα, επιδεικνύοντας μια γουέστερν συμπεριφορά που μας μπερδεύει: τελικά κρατούν κάμερα ή πιστόλι;

Χωρίς αμφιβολία, ένα μεγάλο πλήθος εκδιδόμενων γυναικών απαρτίζεται από γυναίκες που ήρθαν από την Ανατολική Ευρώπη και την πρόην Ε.Σ.Σ.Δ., και οδηγήθηκαν στην πορνεία με το δόλο και τη βία. Αντί, όμως, η ανησυχία να εκδηλώνεται για μια σωρεία παράνομων πράξεων όπως ο εκβιασμός, το δουλεμπόριο, η παράνομη παρακράτηση, τα βασανιστήρια, η καταναγκαστική εργασία, ακόμη και η διακινδύνευση της υγείας τους, όλοι τρέχουν προσπαθώντας να διαφυλάξουν αψηρημένες έννοιες κι όχι άτομα. Θα συνεχίσει λοιπόν η Ελλάδα να είναι η χώρα των ιδεαλιστικών γενικεύσεων και των επιθετικών προσδιορισμών: οι πόρνες θα είναι θύματα, οι Έλληνες παλι-

τίσιτα από όσα περιμένα να δω στο Αμστερνταμ δεν κινούσε την περιέργειά μου τόσο όσο τα γκέι μπουρδέλα του, ή, όπως τα αποκαλεί ο ταξιδιωτικός οδηγός “houses with boys”. Με τι θα έμοιαζε άραγε ένα ανδρικό μπουρδέλο; Φανταζόμουν μικρά βρόμικα δωμάτια, και άγρια αγόρια με ύφος Τζέιμς Ντιν να καρβαλικεύουν φτηνές μεταλλικές καρτέλες περιμένοντας... Με αυτές τις σκέψεις είχα μπει σε ένα δρομάκι στο κέντρο του Αμστερνταμ, κοιτάζοντας μετά από λίγο μια απλή εξώπορτα. Ήμουν έτοιμος να μάρω. Μαζεύοντας το κουράγιο μου, άνοιξα την πόρτα και μπήκα μέσα.

Καθώς τα μάτια μου προσαρμόζονταν στο χαμηλό φωτισμό, ανακάλυψα ότι βρισκόμουν σε ένα μικρό, απλό μπαρ, σαν κι αυτά που βρίσκει κανείς δίπλα στην τραπεζαρία των επαρχιακών ξενοδοχείων. Υπήρχαν καμιά δωδεκαριά οκαμπό στο μπαρ, ένας καναπές και μερικές μεγάλες πολυθρόνες. Κατευθύνθηκα προς τη ασφάλεια του μπαρ, όπου βρισκόταν ένας μεσήλικας άντρας και ένας μπάρμπαρ γύρω στα 25, πριν ριψοκινδυνέψω μια ματιά πίσω προς τη μεριά των αγοριών.

Καθισμένη ανέμελα στους καναπέδες και τις πολυθρόνες υπήρχε μια παρέα από 6-7 νεαρούς άντρες. Είχαν τις αργές, γεμάτες αυτοπεποίθηση κινήσεις εκείνων που έχουν μεγάλη ενεργητικότητα και καμιά ιδιαίτερη δουλειά να κάνουν. Χαμογέλασα φιλικά και τους έλεγα με τα μάτια. Κάθε νεαρός άντρας που κοιτάζε, ανταπέδιδε το βλέμμα μου με μια ανεπαίσθητη γκριμάτσα φιλικού χαμόγελου. Ένας από όλους ξεχώριζε. Ήταν εξαιρετικά όμορφος και ίσως ο πιο νέος από την παρέα. Ήταν όχι τόσο ψηλός, μελαχρινός και με πυκνά μαύρα μαλλιά. Ακόμα κι από

με βρομμένο ξανθό μαλλιά που καθόταν τόσο κοντά μας όσο χρειαζόταν για να ακούει αυτά που λέγαμε. “Το ίδιο κι εγώ”, είπε με τέλεια Αμερικάνικη προφορά. “Ο Κάρλο δεν μιλά σκεδόν καθόλου Αγγλικά”.

“Δεν του χρειάζεται”, απάντησα κάπως απότομα, και ο ξανθός αποτραβήχτηκε. “Τι κάνεις εδώ πέρα”, ρώτησα τον Κάρλο, έχοντας πάρει κάμποσο θάρρος. “Γαμάω!” απάντησε ο Κάρλο. “Γαμάω εσένα”, πρόσθεσε, “εδώ και τώρα!” “Μα μόλις μπήκα!”, διαμαρτυρήθηκα. Ο Κάρλο έσκυψε και γέλασε σιγανά στο αυτί μου. “Γαμήσω τον κώλο σου μέχρι μην μπορείς περπατήσεις!” Ακουγόταν σαν μια φράση που του την είχε μάθει κάποιος να τη λέει απ’ έξω. “Όχι”, είπα, “χρειάζομαι να πια ένα ποτό και να χαλαρώσω.” Ίσως αργότερα. Ο Κάρλο έβγαλε το χέρι του στο μπρό μου και το άφησε να γλιστρήσει προς το γόνατο, ζουλώντας πριν το απομακρύνει διαστακτικά.

Όταν έφυγε ο Κάρλο, το ξανθό αγόρι έκατσε στο ακαμπό δίπλα μου. Τα ξανθά μαλλιά του ήταν κοντοκουρευμένα. Ήταν αρκετά ευθύς στη συμπεριφορά του, και αμέσως έμαθα ότι τον έλεγαν Terry, ότι ήταν από το Cleveland της Αμερικής κι ότι γούσταρε πολύ που δούλευε εκεί. Μιλώντας για το ένα και για το άλλο, άρχισα να τον ρωτώ περισσότερα για τη δουλειά του. Δε βαριόταν να καθίσει έτσι όλο το απόγευμα; Σίγουρα, μου απάντησε, αλλά μερικές μέρες ήταν πολύ αποσολημένος. Αλλά πώς τα κατάφερνε σ’ εκείνες τις φορτωμένες μέρες; Δεν επέμεναν όλοι οι πελάτες του να χάσει, εξήγησε – στην πραγματικότητα πολλοί δεν ενδιαφέρονταν ή δεν ήθελαν.

“Άλλά άμα το θέλουν το κάνουν;” “Οτιδήποτε θέλει ο πελάτης, το

έχει." "Τα πάντα;" "Σίγουρα", απάντησε ο Terry. "Δεν είναι τζάμπα". Οι τιμές τότε ήταν 200 γκιλντερ, περίπου 30.000 δρχ. "Πρέπει να είναι ασφαλές", συνέχισε, "από εκεί και πέρα, στιδότησε." "Όστε ο Carlo το εννοούσε όταν προσφέρθηκε να με γαμήσει;" "Σίγουρα", απάντησε με ένα μορφασμό. "Τι ίδιο θα έκανα κι εγώ." "Και γαμιάστε κιόλας;" "Με προφυλακτικό, φυσικά", είπε. "Σχεδόν όλοι μας το κάνουμε."

"Αλλά όχι όλοι;" "Όχι", απάντησε με σταθερότητα. "Ο Carlo δεν το κάνει." Έσκυψε εμπιστευτικά προς τη μεριά μου. "Ο Carlo είναι στρέτ του κερατά. Έχει γκόμενες σε όλο το Άμστερνταμ." Για κάποιο λόγο, λυθάχκα και οι δύο στα γέλια και του κέρασα μια μπύρα. "Ο Carlo θα γαμηθεί μάλλον αργότερα στο μέλλον, αλλά τώρα δεν το κάνει. Κάποιος θα του προσφέρει καμιά μεγάλη αμοιβή ή κάποιο από τα υπόλοιπα αγόρια θα τον βοηθήσει να το ξεπεράσει."

Φαντασιωνόμουν αυτή την εξωτική σκηνή. "Θα το έκανες εσύ αυτό για τον Carlo;", ρώτησα. Για απάντηση έλαβα το πρώτο πραγματικό ενθουσιώδες χαμόγελο από τον Terry. Δεν ήμουν ο μόνος που ονειρευόταν το κωλοράκι του Carlo.

"Θα ήθελα να μιλήσω με το διευθυντή", είπα ξαφνικά. Ένα συνοφρυωμένο "γιατί", μου θύμιζε ότι έπαιρνα πολύ απότομα τη στροφή. "Θέλω να γράψω ένα άρθρο για αυτό το μέρος", απάντησα. Η απάντηση ήρθε αμέσως: "Δεν νομίζω ότι ο Tommy δίνει πιο συνεντεύξεις".

ρόστιο διπλό κρεβάτι στο ένα τοίχο, μια μεγάλη τηλεόραση στον άλλο τοίχο και ένα όμορφα πλακοστρωμένο ανοιχτό ντουζ στη γωνία. "Αυτό είναι ένα μέτριο δωμάτιο", πρόσθεσε ο Tommy γυρίζοντας ένα διακόπτη πάνω από το κρεβάτι. Αμέσως ο χώρος γέμισε με απαλή μουσική. Ένα γύρισμα του διακόπτη άλλαξε τη μουσική σε ροκ ή σε κάντρι. Αν εξαιρούσαμε την απουσία παραθύρου, θα μπορούσε να είναι το δωμάτιο ενός ξενοδοχείου Α-κατηγορίας.

"Πώς διαπιστώνεις αν ένα αγόρι μπορεί να κάνει τη δουλειά; Τον δοκιμάζεις κανέναν;"

"Όχι", απάντησε ο Tommy. "Τα παιδιά έρχονται εδώ πέρα μόνα τους και ζητούν δουλειά. Δεν διαφιμώμε ποτέ ούτε προσπαθούμε να προσελκύσουμε. Αν μου αρέσει, τον βάζω να συμπληρώσει ένα έντυπο με πληροφορίες και πήμε σε κάποιο δωμάτιο για μια συνέντευξη. Αν δεν είμαι σίγουρος για το σώμα του, μπορεί να του ζητήσω να βγάλει τα ρούχα του, αλλά αυτό συμβαίνει σπάνια. Αν όλα πάνε καλά, του δίνουμε μερικές δοκιμαστικές μέρες, συνήθως τρεις μέρες."

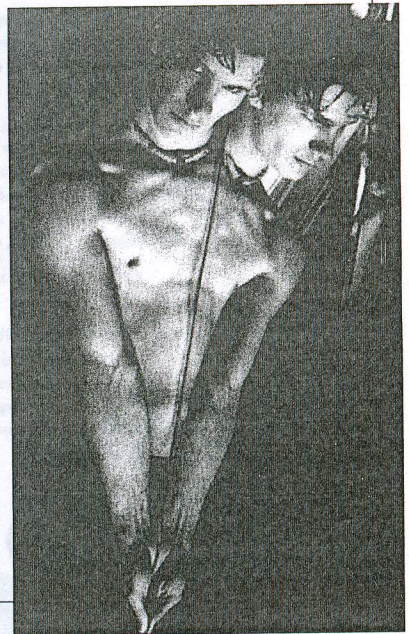
Πάει κι η φαντασίωσή μου να δουλέψω ως υπεύθυνος προαίτητων σε μπουρδέλο. Σίγουρα όμως θα είχα μέλλον ως εκπαιδευτής αγοριών, σωστά; "Όχι", ήταν η απάντηση του Tommy, αποκαθλώνοντας ένα ακόμα ονειρεμένο επάγγελμα. "Οι νέοι άντρες γνωρίζουν τι κάνουν. Και αν τύχει να μην ξέρουν, θα τους πουν οι πελάτες. Έχουμε ένα βίντεο που μπορούν να χρησιμοποιήσουν πριν μπουν στην αίθου-

κολλημένο στον παρθένο Carlo.

"Δεν είναι αναγκασιμένα", μου εξήγησε ο Tommy. "Εξαρτάται από αυτά και τον πελάτη. Ο κανονισμός λέει ότι το αγόρι πρέπει να ανακαλύψει τι θέλει ο πελάτης όσο κάθονται ακόμα στο μπωρ. Αν το αγόρι δεν κάνει κάτι, τότε ο πελάτης είναι ελεύθερος να διαλέξει κάποιον άλλο. Αλλά το αγόρι πρέπει να πει τι κάνει και τι δεν κάνει από πριν ώστε να μην υπάρχουν διαφωνίες στο δωμάτιο." Αυτή είναι ειλικρίνεια και επικαιριότητα!

"Μπορούν τα αγόρια να χρεώσουν παραπάνω για διαφορετικά πράγματα;" ρώτησα. "Ασφαλώς όχι", ήταν η αυστηρή απάντηση. "Όλες οι διαπραγματεύσεις πρέπει να γίνουν στο μπωρ, πριν το αγόρι πάει τον άντρα στο δωμάτιο. Όταν φτάσουν εκεί, δεν μπορεί να ζητήσει κι άλλα χρήματα. Ο άντρας μπορεί να του δώσει φιλοδώρημα αν επιθυμεί, αλλά το αγόρι δεν μπορεί να τον πιέσει."

Καθώς γυρνούσαμε από δωμάτιο σε δωμάτιο — περνώντας από χώρους για S/M σε δωμάτια με στρώματα νερού — ο Tommy μου εξηγούσε ότι διατηρούσε αυτό το μπουρδέλο εδώ και δέκα χρόνια. Δεν τόλμησα να τον ρωτήσω αν κάποτε υπήρξε "αγόρι" — σίγουρα ήταν ένας όμορφος άντρας, πολύ πιο μεγάλος από 30 χρονών. Άρχισε να μου μιλά για την πολιτική της Ολλανδίας. Ισοκρίστηκε ότι αυτό επρόκειτο να γίνει το πρώτο αντρικό μπουρδέλο με άδεια στον κόσμο. Σε αντίθεση με όσα πιστεύουν πολλοί, μου εξήγησε, το μπουρδέλο στο

"Γιατί όχι;" "Γιατί κάθε φορά που το κάνει, φαίνεται ότι τον γαμάνε. Έρχονται εδώ πέρα και όλα είναι μια χαρά και την επόμενη μέρα διαβάζεις το άρθρο και είναι γεμάτο βλακείες και συνηθισματομύθους. Πράγματα για να εντυπωσιάσουν τους αναγνώστες." "Μήπως μιλάς για τον στρέτ τύπο; Εγώ εργαζόμαι σε μια μεγάλη γκέι εφημερίδα στην Ελλάδα", του είπα, προσπαθώντας να πνίξω τον αυτοσαρκασμό στον τόνο της φωνής μου.

Τελικά, από ότι φάνηκε, το Tommy δεν ήταν τόσο διατακτικός όσο είχε φανεί στην αρχή. Μετά από περίπου πέντε λεπτά, στεκόταν ο ίδιος μπροστά μου, μου έριχνε μια γρήγορη εξεταστική ματιά και με ρωτούσε: "Τι θες να μάθεις;"

Κατέβηκα από το κάθισμα, και βρέθηκα να ξεναγούμαι στα δωμάτια του μπουρδέλου. "Πώς διαλέγεις τους άντρες;" ήταν η πρώτη ερώτηση που έκαψε στο μυαλό μου. "Ψάχνουμε για καλά, περιποιημένα αγόρια", μου απάντησε ανοίγοντας παράλληλα μια πόρτα σε ένα μεγάλο δωμάτιο. "Δεν χρειάζεται να είναι μοντέλα, αλλά πρέπει να είναι όμορφοι και ευκάριτοι στην συνομιλία μαζί τους. Χρειάζεται να έχουν ένα μέτρο προς το καλό σώμα. Μιλάρω για αγόρια από 18 μέχρι περίπου 30 χρονών."

Στεκόμασταν σε ένα μεγάλο δωμάτιο χωρίς παράθυρα, με ένα τε-

σα για το μασάζ. Με το S/M, εξαρτάται από το αγόρι: ή το κάνει ή δεν το κάνει."

"Πόσο καιρό μένουν συνήθως τα αγόρια;"

"Συνήθως για έξι μήνες περίπου", μου απάντησε τραβώντας ένα σουτράκι για να μου δείξει τα απλά εργαλεία της δουλειάς — προφυλακτικά, λάδι για μασάζ, K-Y. "Μερικά αγόρια μένουν για ένα ή δύο χρόνια."

Τα ζητήματα υγιεινής ήταν κάτι άλλο που με απασχολούσε. "Ένας κυβερνητικός υγειονομικός υπάλληλος έρχεται εδώ για να εξετάσει τα παιδιά για σεξουαλικά μεταδιδόμενες ασθένειες κάθε τρεις εβδομάδες. Όλα τα παιδιά είναι καθαρά και υγιή. Αλλιώς θα μας έκλειναν." Σύμφωνα με τον Ολλανδικό νόμο, εξήγησε ο Tommy, οι εργαζόμενοι οποιοδήποτε κλάδου δεν μπορούν να αναγκαστούν να κάνουν τεστ για HIV. Αλλά αν κάποιος εργάτης του σεξ θέλει το τεστ, τότε αυτό είναι δωρεάν. "Έτσι κι αλλιώς κάνουν πάντα ασφαλές σεξ οπότε δεν έχει σημασία." Τι μετρά για ασφαλές; Τομποςικια χωρίς κύμοιο στο στόμα και πρακτικό σεξ με προφυλακτικό. Το κύμοιο στο στόμα δεν ενθαρρύνεται και το πρακτικό σεξ χωρίς προφυλακτικό απαγορεύεται απολύτως.

"Όποτε τα αγόρια γαμιάνται κιόλας", ρώτησα, με το μυαλό μου

Άμστερνταμ είναι ακόμα τεχνικά παράνομο. Δεν ήταν σίγουρος για το πότε θα γινόταν η νομιμοποίηση, αλλά πίστευε σύντομα. Μου είπε περήφανος ότι ο υποουργός υγείας είχε επισκεφτεί το μαγαζί του για να δει πώς πρέπει να είναι ένα πορνείο. Αρκετά άλλα σπίτια με αγόρια τα είχε κλείσει η αστυνομία, είπε ο Tommy, γιατί είχαν αγόρια κάτω των 18, ή επέτρεπαν τα νωρκωτικά. Μερικά είχαν κατηγορηθεί ότι εισήγαγαν νέους από τα Βαλκάνια και τους κρατούσαν για σεξουαλικούς ακλάβους.

Τον ρώτησα για τις σεξείες του με την αστυνομία. Μου εξήγησε ότι υπήρχε ειδική μονάδα για τα πορνεία. Μέσα σε δέκα χρόνια είχε καλέσει την αστυνομία μόνο δύο φορές. "Είχα μια φορά κάποιον που δεν ήθελε να πληρώσει", διευκρίνισε, "και ήταν και ένας άλλος που είχε πει κι έκανε φασαρία."

Η περιόδια μας πλησίαζε στο τέλος της, και καθώς επιστρέφαμε στο μπωρ μόρεσα να δω με την άκρη του βλέματός μου τον Carlo να χαμογελά με μια γκριμάτσα που σε σκλάβωνε. Θα έρχόταν, όμως, να μου μιλήσει μόνο αν τον προσκαλούσα εγώ, γιατί με είχε ήδη πλησιάσει μια φορά. Κάθισα σκεπτικός στο μπωρ. Το άρθρο θα σταματούσε στο σημείο αυτό.

...στα gay μπουρδέλα του Άμστερνταμ

ΕΙΝΑΙ ΤΑ 80's!

Δεκαετία του '80. Πώς ήταν για σας; Πάντως για πολλούς ομοφυλόφιλους τα πέντε πρώτα χρόνια αυτή της δεκαετίας ήταν, το λιγότερο που θα μπορούσε να πει κανείς, άσχημα και, το περισσότερο, καταστροφικά. Κι αυτό γιατί εμφανίστηκε ο ιός του AIDS που περιέπλεξε ακόμα πιο πολύ τα ομοφυλοφιλικά ζητήματα. Οι πρώτοι ασθενείς και δυστυχώς οι πρώτοι νεκροί ήταν άτομα που στην προηγούμενη δεκαετία είχαν υπερ-πολλαπλούς ερωτικούς συντρόφους και συμπεριφορές που έκαναν πολλούς πολέμιους αυτής της σεξουαλικότητας να εκφέρουν τη γνώμη ότι η σχετική ασθένεια ήταν μια κατάρα για τέτοιου είδους άτομα. Η άνοδος των ξεξουσία των δεξιών στην Αμερική, με προμετωπίδα τον πρώην αστέρα του κινηματογράφου Ρόναλντ Ρίγκαν ήταν σαν να έλεγε σε πολλούς: «αρκετά ξεσαλώσατε, φτάνει πλέον, καλά να πάθετε, αυτό αξίζετε - και τώρα σας απομονώνουμε.». Μόνο που λογάριαζαν χωρίς την ίδια την ασθένεια, που δεν υπολόγιζε φύλο, φυλή, ηλικία, μαύρο, λευκό, πλούσιο, φτωχό, πόρνη και τους δημοφιλείς, τότε, γιάπηδες. Πάντα θα υπάρχουν αποδιοπομπαίοι τράγοι, αλλά στο τέλος πάντα κάτι συμβαίνει και χαλάει η θεωρία των στενόμυλων. Ευτυχώς η επιστημονική κοινότητα από νωρίς άρχισε τις έρευνές της για την πρόληψη, θεραπεία και ριζική αντιμετώπιση της θανατηφόρας νόσου. Πρωτεύοντας ρόλος δόθηκε στην ενημέρωση των πολιτών, κι έπειτα στην ανακάλυψη φαρμάκων ή παρασκευασμάτων που τουλάχιστον θα καθυστερούσαν την μετατροπή σε σάρκωμα Carosi. Το 1987 το Αγγλικό υπουργείο Υγείας, ενώ η αρρώστια θερίζε, έστειλε ταχυδρομικά σ' όλη τη χώρα ειδικά φυλλάδια. Η τηλεόραση επιστρατεύεται, και οι σχετικές διαφημίσεις παρουσίωσης του όλου θέματος φοβίζουν και τρομοκρατούν. Αργότερα, πιο αποτελεσματικά μηνύματα, με χιούμορ, ανέτρεψαν λίγο τα πράγματα. Πάντως οι ελληνικές ανάλογες «διαφημίσεις» με διάφορους ηθοποιούς, μοντέλα και μη, που προσπαθούν να παροτρύνουν το εδώ κοινό σε μέτρα προφύλαξης, στόχο έχουν μόνο να ανεβάσουν τις «μετοχές» των επωνύμων στο εγχώριο σταρ-σάστεμ.

- Η μουσική που ακούει οι ομοφυλόφιλοι παραμένει για λίγο καιρό η disco. Μα οι μέρες της ακμής της περνούν. Η disco είναι, όμως, η πλατφόρμα του hi-nrg. Εάν έχετε δει την ταινία «Ζηγκολό» με τον Ρίτσαρντ Γκιρ και έχετε δει τη σκηνή στο gay club θα έχετε καταλάβει τι εννοώ. Σ' αυτό το νέο στίλ, ο παραγωγός Bobby 'O' Orlando ηχογραφεί το «Passion» (μετέπειτα δισκοκυβίστηκε απ' τον drag queen dj John of the Pleased Women). Επίσης ο Bobby είναι και παραγωγός στη Divine. Το «urpside down» της Diana Ross χορεύεται ακόμα και σήμερα. Ένα άλλο τραγούδι που ήταν δημοφιλές στους gay και το ξεχώρισαν στην Αμερική ήταν το «I'm coming out».

- Αυτό το κομμάτι το χρησιμοποίησε σε σμπλ στο επιθανάτιο χιτ του ο δολοφονηθείς ράπερ Notorious BIG στο «Mo' money, mo' problems». Μια νέα underground manía έρχεται απ' τα μαύρα γκέτο-γειτονιές των αμερικάνικων μεγαλουπόλεων: η rap. Rap είναι η μουσική και hip-hop η κουλτούρα των μαύρων. Από τα πρώτα τραγούδια ήταν το «Rapper's delight» των Sugarhill Gang. Άλλο σημαντικό κομμάτι ήταν το «The message» του Grandmaster Flash - dj και παραγωγού.

- Στην Αγγλία εμφανίζεται το στίλ ντυσίματος αλλά και μουσικής blitz (νέο-ρομαντικό). Ονόματα οι Visage - «Fade to gray» με τη gay μοδάτη εμφάνισή τους, οι Duran Duran, Spandau Ballet, Classic Nouveau. Οι Dapêche Mode είναι ένα τέκνο-ποπ συγκρότημα σαφώς επηρεασμένοι από τους Kraftwerk, Can, Neu. Ο Martin Gore, μέλος τους, στις πρώτες εμφανίσεις τους στη σκηνή ακολουθούσε το drag look. Χαρακτηριστικό τους τραγούδι εκείνης της εποχής το «Boys say go», όπου οι στίχοι αναφέρονται τα εξής «ένα αγόρι συναντά ένα άλλο και μένουν / είναι μαζί». Ο λόγος που δεν εμφανίστηκαν μέχρι τώρα στην Ελλάδα είναι ότι σε ένα φεστιβάλ που συμμετείχαν στην Αθήνα, ο Martin, σε μια επίσκεψή του στην Πλάκα, έφαγε ζύλο για τον τρόπο με τον οποίο ήταν ντυμένος.

- Ο Vince Clark, μέλος τους, τους αφήνει και μαζί με την Allison Moyet φτιάχνουν τους Yazoo - «Don't go». Αυτό το σχήμα κρατάει λίγο καιρό.

- Τον Αύγουστο του 1981 σχηματίζονται οι Pet Shop Boys απ' τον Νηλ Τέναντ και τον Κρις Λόου. Το 1984 συναντούν τον Bobby Orlando και ηχογραφούν στο στούντιό του σε hi-nrg εκτέλεση το «West End Girls», πηγαίνουν στην Αμερική να το προωθήσουν μα αποτυγχάνουν. Το 1985 μόνιζέρ τους γίνεται ο gay Tom Watkins και στο τέλος του έτους το ίδιο τραγούδι γίνεται παγκόσμια επιτυχία, στην κλασική του μορφή. Να σταθούμε και στο «It's a sin» το βίντεο του οποίου σκηνοθέτησε ο Derek Jarman.

- Το 1983 ο Holly Johnson και ο δεσμός του Paul Rutherford, και οι δυο τους δηλωμένοι ομοφυλοφιλικές, με την παρουσία και άλλων μελών, των Frankie Goes to Hollywood είναι Νο. 1 με το «Relax». Το Radio One της Αγγλίας απαγόρευσε τη μετάδοσή του και εξαιτίας της απαγόρευσης αυτής είχε τόσο μεγάλη επιτυχία, φτάνοντας τα 2.000.000 αντίτυπα παγκοσμίως. Ο λόγος της απαγορεύσεως; Οι προκλητικοί στίχοι, όπως το cum που σημαίνει εκσπερμάτων - τελειώνω - χύνω. Οι επιτυχίες συνεχίστηκαν με τα «Two tribes» όπου στο βιντεοκλιπ υπάρχουν οι σωσίες των Ρίγκαν και Τσερνέκο να παλεύουν, και το «Power of Love».

- Η Grace Jones, τραγουδίστρια με ρέγγε-φανκ καταβολές εντυπωσιάζει με το σεξουαλικότατο «Pull up to the bumper» και το σημαντικό «Slave to the rhythm».

- Το MTV παίζεται κατά κόρον από τις τηλεοράσεις, η Joan Collins στη «Δυναστεία» είναι bitch (υπάρχει και gay στην υπόθεση της σειράς), οι επιτυχημένοι γιάπηδες πρωταγωνιστούν στις ταινίες του

CASTA DIVA!

κινηματογράφου, οι Ιταλοί σχεδιαστές και οι Γάλλοι (βλέπε Gaullier) σκίζουν στα νεφελιά.

• Ο Boy George αποτελεί την απόδειξη του «μην κρίνεις έναν βιβλίο από τα εξώφυλλό του». Είχε μια εκκεντρική εμφάνιση, φορούσε αρκετό μέικ απ κι όλοι αναρωτιόταν: «τι στο διάστο (sic) είναι; Άντρας ή γυναίκα; ή τίποτα;» Πάντως με τους Culture Club έβγαλε ωραία τραγούδια και μουσική όπως το «Do you really want to hurt me» σε ρέγγε ρυθμό (είχε επηρεαστεί από τον Bob Marley), το «Time (clock of the heart)» και «Karma Chameleon». Μάλιστα υπήρξε σκηνή στο «Trainspotting», στις κομμένες σκηνές του, όπου σε ένα μιγκο-κλαμπ, ο πρωταγωνιστής, ο σέξυ Renton χόρευε το «Karma...» μαζί με τη μητέρα του. Πάντως το 1985 σε φεστιβάλ στην Αθήνα το ομόφοβο κοινό τον γιουκάζει άγρια και του πέταξε πέτρες. Το 1988 με το «No Clause 28» διαμαρτυρήθηκε για το θανατοκτόνο νόμο Clause 28. Το 1992 διασκευάζει το «The crying game» για το ομώνυμο σόουιντρακ. Το 1995 έγραψε ένα βιβλίο, το «Take it like a man», όπου ανέφερε για κάποιο Kirk Brandon των Theatre of Hate, ότι ήταν κρυπτο-ομοφυλόφιλος. Ο Kirk τον πήγε στα δικαστήρια. Τελευταία ρεμζάρει cd για το Ministry of Sound και έγινε dj, είχε κάποια άλλα προβλήματα με την «κόρτα» αυτού του μεγα-κλαμπ.

• Αν ο Boy George είναι αναμφισβήτητα εξωστρέφης, το ακριβώς αντίθετο συμβαίνει με τον Morrissey των Smiths, έναν θαυμαστή του Oscar Wilde και των New York Dolls. Οι συνεντεύξεις και οι στίχοι του ξεφεύγουν από τα κλισιά. Κανένας κήπος με λουλούδια δεν είχε μείνει άθικτος στην εποχή πριν τη διάλυσή τους. Παρουσιάζονται ως ασέξουελ. Σίγουρα, όμως, είχε μια ιδέα για τα τι νιντόν κάτω απ' τα κανάλια και τα πάρκα του Μάντσεστερ και της ευρύτερης περιοχής, αλλά έκανε τον κουφό. Σ' όσους άγγιλος φίλους μου ανέφερε ότι μου άρεσε, όλοι τους είπαν την ίδια ακριβώς λέξη: είναι wanker!

• Ο Vince Clark είναι τώρα μέλος των Erasure μαζί με τον Andy Bell (κάποτε μέλος χορωδίας). Χαρακτηριστικό της η ανάσφαρη ηλεκτρονική που που γίνεται εμφανής στα «Oh I'm sorry», «Ship of fools». Σ' αυτή τη δεκαετία είχαν διασκευάσει το τραγούδι των ABBA «Gimme gimme gimme».

• Το 1981 οι Soft Cell με τον Marc Almond είναι Νο. 1 με το «Tainted Love». Το τελευταίο τους άλμπουμ ήταν το «This last night... in Sodom». Το 1984 ο Marc αρχίζει τη σόλο καριέρα του. 1986, μαζί με τους Bronski Beat, έχουν επιτυχία με το «I feel love» της ζερε-ποιας. Το 1987 βγάλλει το «Mother fist» με αναφορές σε ανανιωμο και fist-fucking. Διο χρόνια αργότερα με τον κάντρου τραγουδιστή Gene Pitney είναι Νο. 1 με το «Something's gotten hold of my heart». Το 1992 ξαναεμφανίζεται με το «The days of Pearly Spencer».

• Εδώ κεφάλαιο αποτελεί ο Jimmy Somerville με Bronski Beat - Communards αλλά και σόλο. Ήδη σας είναι γνωστό το «Small town boy». Ίσως όμως να μην γνωρίζετε ότι το 1985 του επιβλήθηκε πρόστιμο 50 λιρών όταν η αστυνομία τον τσάκωσε σε σεξουαλική πράξη σε τουαλέτα (βλέπε υπόθεση George Michael) για το σόλο της «μεγάλης ανηθικότητας». Εξαιρετικά τα «Ain't necessarily so», σύνθεση του Γκέρσουιν, «Hit that perfect beat» από την ταινία «Γράμμα στον Μπρέζνεφ», «For a friend» για το φίλο τους Μάρκ άστον που πέθανε από AIDS.

• Το 1981 οι Queen, επιτυχημένο γκρουπ των 70's, με αρχηγό τους τον Φρέντι Μέρκιουρι συνοργάζονται με τον David Bowie στο «Under Pressure». Το 1984 κυκλοφορεί το «I want to break free» με συνοδεία ενός διασκευαστικού βιντεοκλίπ. Σόλο ο Φρέντι τραγουδά το «Love Kills».

• Τα τρία μεγαθήρια στη μουσική αυτής της δεκαετίας είναι σίγουρα ο Prince, ο Michael Jackson και η Madonna. Ο Prince είχε πάθει καττίς με τις σεξουαλικές «διαστρεφές», τα ταμπού και τον αισθησιασμό. Στο δίσκο «Dirty Mind» βρισκόμμε θέματα ομοφυλοφιλικών και λεσβιακών, όπως το «Head» που μιλά για τσιμπούκια. Ο δίσκος «Controversy» είχε ανάλογο περιεχόμενο. Με τον επόμενο και την ταινία «Purple rain» έκανε μεγάλη επιτυχία. Το «When doves cry» είναι κλασικό. Έχει τύχει να δώ μια τσόντα όπου στη σκηνή του κρεβατιού ακούγατε αυτό το κομμάτι. Funky! Στην ταινία Ρωσσίας και Ιουλίατα το ίδιο τραγούδι το ψάλλει μια χορωδία. Wicked!

• Τι να πει κανείς για τη φιλενάδα μας τη Maddy; Υποστηρίζει τους ομοφυλόφιλους, έχει λεσβιακές σχέσεις. Πάντως είναι σαχλά να αναρωτιούνται κάποιοι αν η Λούρη, η κόρη της, θα επηρεαστεί απ' αυτούς τους gay φίλους της μητέρας της.

• Ο Michael Jackson τότε ήταν ακόμα μαύρος. Το «Thriller» πουλάει 24.000.000 αντίτυπα. Σίγουρα καλύτερο είναι (για μένα) το «Off the wall».

• Ο Bruce Springsteen κυριαρχεί στην Αμερική, το ροκ γίνεται χέβι μέταλ. Στην Αγγλία υπάρχουν οι goth «The Cure» με τον Ρόμπερτ Σμιθ και το κραγιόν στα χείλη, Bauhaus, Sisters of Mercy, Joy Division. Καλοί οι Virgin Prunes με τον Gavin Friday ως τραγουδιστή τους, οι Kitchen of Distinction με τον «ανοικτό» ομοφυλόφιλο Πάτρικ Φιτζέραλντ. Ο τύπος από τους Dead or alive «You spin me round (like a record)» μοιάζει με βαμπίρ με τα νύχια και την υπόλοιπη εμφάνισή - ίσως πρόδρομος της Ντάνα Γκέρσουιν. Οι Black Flag και οι Dead Kennedys «Nazi punks fuck off» διασώζουν το πανκ. Οι REM και οι U2 είναι στα σπάργγα της καριέρας τους. Γκρουπ όπως οι Jesus and Mary Chain ή οι Echo and the Bunnymen βγαίνουν από το τέλμα τη βρετανική pop. Οι Run DMC, Beastie Boys και LL Cool J είναι ανάματα στη rap.

• Ο Tom Watkins ματζαρίζει τους Bros και τους βοηθά να γνωρίσουν επιτυχία με την υιοθέτηση gay ρούκων και κουρεμάτων. Η καλή που εκπροσωπείται από τους Eunithmics, ABC, Human League. Η συνθετική τριάδα Stock-Aitken-Waterman κάνει αστέρια τους Mel & Kim, Rick Astley, Big Fun, Sonja, Kylie Minogue, Jason Donovan, κτλ. Μάλλον θα πρέπει να ξέρετε την επιτυχία της Kylie στους gay. Πάντως δεν είναι ωραίο θέμα να βλέπει κανείς 40ρπδες μουστακαλλήδες να χορεύουν το «I should be so lucky» σε gay κλαμπ (ευτυχώς δε συμβαίνει σ' αυτή τη χώρα). Το κοντό τοπικό κανάλι αρκετά επεισόδια, χωρίς όμως τους προαναφερθέντες. Όλοι νόμιζαν ότι είχαν δεσπό. Οι φίμες οργιάζαν μετά το ντουέτο τους «Especially for you». Όλα αυτά, όμως, ήταν διαφημιστικό κόλοπα. Μετά από χρόνια το περιοδικό «Face» αποκαλεί τον Jason «αδερφή», αυτούς του μηνιά, κερδίζει τη δική και παράλογο το ιστορικό περιοδικό να κλείσει.

• Η κουλτούρα της house κυριαρχεί. Νέα συγκροτήματα υιοθετούν νέους ήχους. Οι Happy Mondays κυκλοφορούν το EP «Manchester rave on», οι Stone Roses το «Fools gold», οι Charlatans το «The only one I know». Συνέχεια της σχολής των συγκροτημάτων απ' το Μάντσεστερ. Η rap γίνεται επιθετική με τους Public Enemy και τους NWA, ενώ είναι πιο χαρούμενη με τους De La Soul.

• Το 1989 λαμβάνει χώρα ο πρώτος ανοικτός ομοφυλόφιλος γάμος στη ροκ/pop ιστορία. Ο Siggis Balduresson και ο Bragi Olafsson, μέλη των Ισλανδών Sugarscubes - με τραγουδιστρια τη Björk - παντρεύονται στη Δανία. Πρώτα όμως χωρίζουν από τις δίδυμες με τις οποίες ήταν παντρεμένοι. Από ματζιζανάκηδες έγιναν ζευγάρι! Οι Sugarscubes σε δίσκο τους περιέχουν το «Hebete scam», ένα τραγούδι το οποίο μιλά για το ότι στο μέλλον αυτοί που θα εκθρεφθούν τους ομοφυλόφιλους θα αποτελούν τη μειοψηφία (εδώ πρόκειται για μια πολύ μελλοντική κατάσταση).

• Θυμάστε τις μπαντάνες, σύμβολο των 70's στη gay σημειολογία; Ε, κατά το 1988 τις φοράνε οι ιδρωμένοι faners. Το τέικος του Βερολίνου πέφτει, όλοι οραματίζονται ένα νέο κόσμο, όμως μια νέα τάξη πραγμάτων θα φροντίσει το όνειρο να παραμείνει ως έχει... (Not the end).

ΑΓΓΕΛΙΕΣ ΜΗΝΥΜΑΤΑ

Θέλεις έναν, θέλεις δύο, θέλεις τρεις; Βάλε στον Πόθο αγγελία για να βρεις.

- Τ.Θ. 10839, 541 10 Θεσσαλονίκη
- o Roth@ilga.org
- <http://www.geocities.com/WestHollywood/Heights/2958/hg.htm>

ΕΡΜΗΣ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ GAY ΟΜΑΔΑ
GRIECHISCHE SCHWUL-LESBISCHE GRUPPE ERMIS
im SVD Schwulverband OV. KOELN.
Pipinstr. 7, D-50667 KOELN, DEUTSCHLAND
Tel.: 0221-25 84 85 4
Fax: 0221-92 59 61 11
E-mail: greecgay@hotmail.com

• We are a small Gaygroup in a small neighbourhood nearby Amsterdam. We are very interested in culture, history, natural history and other interesting things. We visit museums, Operahouses, cinemas and we travel through the country to historic surroundings. We are honest and we love the word dignity. We would be happy to make contact with the same people in other places of the world with the same interests. We have no limit in ages, all ages are welcome. We have no interest in commercial activities. J. Bakker, Postbus 1360, 1500 AJ Zoandam (NH), THE NETHERLANDS.

• My name is Soenke. I am 34 y.o., 187 cm. I am half German, half Danish men. I look for people for friendship and maybe more. Which men are interested to have a nice friendship with me. My hobbies are swimming, handball, travelling, cinema and culture. I'm happy when you write or fax me. You like to visit Munich and me? Ciao! My address: Soenke Clausen, Schwanekestr. 2, D-81371 München, GERMANY. Tel./ Fax: +49 89 7241327.

• Hello, I am a nice good-looking boy, 30 years old, green eyes, 1,77m. I like sports, swimming, music and my favourite holidays: Greece and the Greek islands and a try to learn the language. Luc Jerlinden, Weerstandlaan 61 bus 17, 2660 Antwerp (Hoboken), BELGIUM. Please write to me in English or Dutch.

• Russian guy, 26/180/70, boyish, slim, fit, light hair and blue eyes, intelligent, straight looking/acting, amicable, monogamous. Seeking similar guy 22-32 years old for friendship, fascinating correspondence, intimate acquaintance, exciting visits, etc. Write in English or German to: Oleg Ovdeenko, Post Restat, Kharkiv-1, 310001, UKRAINE.

Hi. My name is Spyros, I'm greek living in Brazil, 34 y.o., Very hairy. Looking for make relationship with other greek guys. I'm frequently visit greece once a year. If you want to know something more about me... write to me. I promise to sent my pic. SPYROS, Sao Paulo - Brazil. spyros@interncom.com.br

Ψάχνω για παρέα διαρκείας έναν νόστιμο και δύσκολο άνθρωπο, με ανήσικο μυαλό, που να μην είναι εθισμένος στους γνωστούς χώρους και να μην πιστεύει ότι η ευτυχία τον περιμένει στο απέναντι πεζοδρόμιο. Αναζητώ ένα ευαίσθητο αγόρι που να υποψιάζεται πολλά από τα λίγα... ΓΙΑΝΝΗΣ, Θεσσαλονίκη, 094-373.298. Υ.Γ. Αν και βάζω αγγελία πρώτη φορά ξέρω ότι οι πιο ενδιαφέροντες θα μείνετε απάθεις. Όμως εσάς επιζητώ να κινητοποιήσω.

Είμαι 22 y/o, 187cm, 78kg, ξανθός με γαλαζοπράσινα μάτια και 100% αρρενωπός. Σε θέλω αναλόγων προσώπων, απαραίτητος με στυλ και άποψη σε lifestyle, ντύσιμο και φυσικά στο κρεβάτι. Must η κοινωνικότητα ενώ αποκλείονται οι κομπλεξικοί, παχύσαρκοι και θηλυπρεπείς. Η ηλικία είναι ανοικτή ενώ θέλω να ξέρεις ότι από dominant μπορώ να γίνω και υποτακτικός, ανάλογα με την περίπτωση. ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΣ, Θεσσαλονίκη. bull_90@hotmail.com

Είμαι 29 χρονών, 1,78, καστανός, παθητικός εκατό τους εκατό και ψάχνω ταίρι με ανάλογα προσώπα μέχρι 40 χρονών για μόνιμη σχέση και για ωραίο σεξ. Περιμένο προτάσεις - θα απαντήσω σε όλους. ΖΑΦΕΙΡΗΣ, Θεσσαλονίκη. Zafiris@t-online.de

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ & ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΑ ΤΕΥΧΗ

Για να γίνεις συνδρομητής ή συνδρομητριά, στείλε μας τα στοιχεία σου (ονοματεπώνυμο, διεύθυνση) μαζί με το ποσό συνδρομής, που καλύπτει έξοδα συσκευασίας, αρχείου, ταχυδρομικά, κλπ. Η συνδρομή για ένα χρόνο (4 τεύχη) είναι 3.000 δρχ. Αν έχεις πρόβλημα να λαμβάνεις τον "Πόθο" σπίτι σου, μπορείς εσύ να τον παίρνεις από το ταχυδρομικό γραφείο της περιοχής σου. Συννενοήσου μαζί τους για περισσότερες πληροφορίες πάνω στην υπηρεσία Poste Restante.

Μπορείς να πληρώσεις με ταχυδρομική επιταγή προς Τ.Θ. 10839, 541 10 Θεσσαλονίκη, με όνομα παραλήπτη Νίκος Αραμπατζής.

ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΑ ΤΕΥΧΗ

Αν ψάχνεις και κάποια από τα προηγούμενα τεύχη σημείωσε τον αριθμό τους. Στην περίπτωση αυτή η συνολική συνδρομή είναι 6.000 δρχ. Όσα παλιά τεύχη έχουν εξαντληθεί, θα φροντίσουμε να τα λάβεις φωτοτυπημένα. Εξαντλημένα είναι τα τεύχη: 1, 5 και 6.

ΣΗΜΕΙΑ ΔΙΑΝΟΜΗΣ

Για δούσε/ες ψάχνουν και δεν μας βρίσκουν... Ο «Πόθος» κυκλοφορεί στα παρακάτω σημεία.

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΑ-ΕΚΔΟΣΕΙΣ: Ιανός (Αριστοτέλους) • Ιανός (Αμπελόκηποι) • Βιβλιοστόκ • Ραγιά • Το Κατώ του Βιβλίου • Πρωτοπορία • Λοξίας • Πράξη • Μπαρμπούνι/κης • Μόλο • Το βιβλιοπωλείο στη Βασιλείσης
Όλγας • CAFE/BAR: Ahududu • Spartacus • Stretto • Ερωδός • De Facto • Ζώγια • Μόλος • Γροtesque • Journal • Φιλωδία • Έτσι Είναι Αν Έτσι Νομίζετε • Μύλος • Άλλομαρ • Ραφωδία • Soda (Drink Team) • Θερμιακός • Ισαλος • Harry's Sroi • Γαζία • Εναλλάξ • Πρίγκηπος
ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ Λατός • Cineshop • Azteka • Body • Trash • Shalimar • Thrix • Πάρε Δύσε • **Corpeti ΔΙΑΦΟΡΑ:** Περίπτερο Παύλου Μελά & Τοιμακί • AZA, βιντεοκλάμπ • Videorama • Casabianca, βιντεοκλάμπ • Ναυτικός, Αυτοδιαχειριζόμενο κοινωνικό κέντρο • Εργατικό Κέντρο Θεσσαλονίκης (στις προβολές ταινιών) • Studio Παράβλαση

ΑΘΗΝΑ

ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΑ-ΕΚΔΟΣΕΙΣ: Οδός Πανός • Solaris • Παρά Πέντε • Βαβέλ • Η Φωλιά του Βιβλίου • Εναλλακτικό βιβλιοπωλείο "Ουτοπία" • CAFE/BAR: Aleko's Island • Κίρκη • Splash • Λάμπα • Alexander's • Fairy Tale • DK • Γρανάζι

ΗΡΑΚΛΕΙΟ

ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΑ-ΕΚΔΟΣΕΙΣ: Το Φωτόδεντρο

ΚΑΤΕΡΙΝΗ

ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΑ-ΕΚΔΟΣΕΙΣ: Κεντρί • Μάτι

ΒΟΛΟΣ

CAFE/BAR: Ζώγια

ΚΑΒΑΛΑ

CAFE/BAR: Παλιό Πόθιο • Μετά τις Δέκα

ΓΡΑΜΜΑΤΑ

Αν θέλεις κάτι να πεις, η διεύθυνση της ΟΠΟΘ είναι

• Τ.Θ. 10839, 541 10 Θεσσαλονίκη
• oroth@tliga.org

HANDSOME DEVIL

Δεν σημαίνουν τίποτα οι αριθμοί. Πόσα χρόνια ζεις, πόσα αδέρφια έχεις, πόσα λεφτά βγάξεις, πόσα εκατοστά την έχεις... Οι αριθμοί δεν μου λένε τίποτα για τη ζωή μου, ούτε για τη δική σου, μα με αυτούς ξεκινάμε τη γνωριμία μας. Πόσο βαρετά κοινότυπο. Θα γίνει κάτι ενδιαφέρον ή οι εικόνες που έχεις για την ερωτική πράξη είναι όσα έχεις μάθει από τις ταινίες που βλέπεις, την εικόνα του άντρα ή της γυναίκας που έχεις υιοθετήσει. Όλοι οι αριθμοί, όλα τα χαρακτηριστικά που εύκολα μου δίνεις για τον εαυτό σου, δεν σημαίνουν κάτι, γιατί τα έχω ξαναβρεί και τα έχω ξανακούσει, μα η ουσία που κρύβεται πίσω από αυτά δεν είναι ποτέ ίδια.

Μα δεν θες να παρουσιάσεις αυτό που είσαι, έχεις πληγωθεί και κρύβεσαι οπότε δεν θα σε πιέσω, αλλά μην περιμένεις να σε θυμάμαι αύριο. Δεν μου έχει μείνει κάποια ιδιαίτερη γεύση για να σε συγκρατήσω. Σε ένα fast-food καταφέρνουν να σου προσφέρουν το φαγητό σου με την ίδια απαράλλακτη γεύση. Εκτιμάει κανείς το φαγητό των fast-food? Όχι. Ακόμα και τα γλυκά του είναι βιομηχανοποιημένα, δεν θυμάμαι τη γεύση τους μα την έλλειψη γεύσης. Οι αγγελίες λένε «θέλω κάποιον για σεξ», μα τα βράδια που κοιμάσαι μόνος αναρωτιέσαι ποτέ για ποιον λόγο δεν θες να τους βλέπεις το επόμενο πρωί... Ούτε καν μετά από ένα λεπτό. Και δεν θα ρωτούσα αν περνούσες καλά, μα πέφτουμε στις παγίδες που φτιάχνουμε, γι' αυτό αναρωτιέμαι.

«Υπάρχει αυτό το club, αν ήθελες να πας θα μπορούσες να συναντήσεις κάποιον ο οποίος σε αγαπάει πραγματικά, οπότε πηγαίνεις και κάθεται μόνος σου, και φεύγεις μόνος σου και πηγαίνεις σπίτι και κλαίς και θέλεις να πεθάνεις». Μα ξανά το ίδιο θα γίνει. Δεν χρειάζεται θάρρος για να μην ακολουθήσεις το ρεύμα. Πατάς τα πόδια σου στο χώμα και στέκεσαι για λίγο. Ή βγαίνεις έξω από το νερό και γνωρίζεις την όχθη. Μα είναι πιο εύκολο...?

«You shut your mouth/how can you say/I go about things the wrong way/I am human and I need to be loved/just like everybody else does...»

Το ξέρω, γι' αυτό αναρωτιέμαι... Well, I wonder...

Handsome devil

FAN MAIL (I)

Είμαι αναγνώστης της εφημερίδας σας, όπως και άλλοι φίλοι μου, και έχουμε να πούμε ότι είστε τρομεροί και να συ-

νεχίσετε την καλή δουλειά όπως πάντα. Πάντα μπροστά με δύναμη.

Φιλικά,
Στέλιος από Αθήνα

FAN MAIL (2)

Συχαρητήρια, για την πρωτοβουλία και τις προσπάθειες για ένα καλύτερο σή-μερα και ένα πιο ελεύθερο αύριο.

Dennis

FAN MAIL (3)

Τα συχαρητήριά μου για την αξιόπαινη προσπάθεια... Το έντυπο δείχνει μια αρτιότητα και το προμηθεύομαι ανελλιπώς... Καιρός ήταν να γίνει και λίγο out-ling στη Θεσσαλονίκη, εγώ προσωπικά το μοιράζω σε όλα τα γραμματοκιβώτια της πολυκατοικίας μου και πιστέψτε με πολύ λίγα πετούνται στα ακουσίδια... ο καθένας με τον τρόπο του... Καλή συνέχεια.

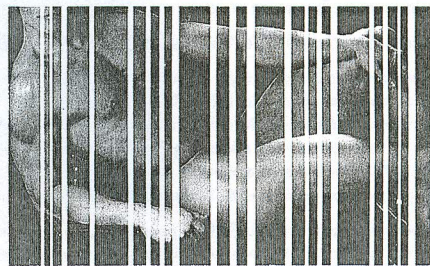
Είμαστε όλοι στο πλευρό σας
Κωνσταντίνος

hard greeks

www.geocities.com/WestHollywood/Heights/2950/hg.htm

A H U D U D U

BAR DANCING

3 CHALKIS STR., THESSALONIKI. TEL.: 836 444